

Motrišta

Po povratku iz Hrvatske razmišljala sam o čemu pisati u motrištima. Trebalo bi pisati o sprovođenju Miloševića u Haag i o tome kako je svijet "zahvalan demokratskoj vladi u Jugoslaviji" za ovaj "nesebični" čin i kako oni sada mogu mimo razvijati demokraciju. U Toronto Staru je pisalo kako je naš ministar vanjskih poslova gosp. John Manley rekao (citiram) "This was a very important step for Yugoslavia to take to give assurance to the world... that they took the tribunal seriously" (29. lipnja, 2001). Stvarno? Ili se nadaju gomili novaca od raznih donatora koji su zatvorili oči i uši kad je Vukovar umirao, a lisnice kad ga je trebalo početi graditi. Danas ti isti pomažu "demokraciju u Jugoslaviji". Cinizam života, dragi moji, pa se drž' mo one naše dobre poslovice "uzdaj se u se i u svoje kljuse".

No vratimo se Hrvatskoj. Toliko toga se događalo u Hrvatskoj kad sam bila tamo, toliko sam čula i vidjela, pa smatram da bih trebala možda napisati o događanjima koja su me možda najviše začudila, o nelogičnostima ekonomskog, političkog ili uopće života Hrvatske. Proputovala sam veći dio Hrvatske, vidjela mnogo, razgovarala sa mnogima i mnoge životne priče su me dojmile na ovaj ili onaj način, i nažalost još ni danas ne mogu zaključiti gdje je istina, što je stvarna istina o životu Hrvata u Hrvatskoj i čemu mi tako emotivno reagiramo na događaje u Hrvatskoj.

Putujući Hrvatskom gledala sam ovu našu zemlju Hrvatsku koja je sva u gradnji. Grade se predivne kuće po Hrvatskoj neki ih zovu "urbane vile, koje su preplavile obronke Medvednice, sve ulice na sjevernijem dijelu grada, ali ih možete vidjeti i drugdje. Te kuće su tako luksuzne da me stvarno zanima tko ima toliko novaca da ih gradi. No gradi se i na obali: gotovo svugdje gdje god pogledate gradi se nova kuća ili hotel ili motel, neko novo zdanje koje svojom ljepotom i bogatstvom gotovo oduzima dah nama koji smo navikli na takove stvari. Gradi se i u Požegi, Varaždinu, Samoboru, Karlovcu... svugdje se gradi. A govori se kako nema novca?

Slučaj Kutle dodimuo je i moju obitelj, a to je jedna od nelogičnosti (ili primjer lošeg zakona) kojima obiluje hrvatsko pravosuđe. Jedan od mojih rođaka je gradio nešto za Kutlea, to nije bilo plaćeno i po svim izgledima to bi trebalo biti na sudu. Nažalost, taj slučaj nikada neće doći na sud, jer moj rođak (oštećena strana) nema dovoljno sredstava da tuži Kutlea (onog tko je njega oštetio). Pitate se o čemu ova govori - lako je tužiti. Nažalost, nije lako tužiti u Hrvatskoj, bar ne za novce.. Moj rođak je oštećen za nekih DM 750.000. Da bi predmet došao na sud, on treba položiti na sud 10% od sume koju traži od krivca, dakle, DM 75.000. Moj rođak je skoro bankrotirao zbog Kutlea i nikad ga neće moći tužiti, jer nema tih 10% od te ogromne sume koju je Kutle dužan. Ovaj zakon je izglasao za vrijeme prošle vlade. Za sada nije promijenjen, a gledajte posljedice: kriminalci krađu dalje, a oštećeni nisu u stanju ni da tuže.

Ne znam da li znate da su nam gradovi zašarani grafitima. Grafiti su svugdje - od kipa Bana Jelačića, do Strossmayerovog šetališta, gotovo svaka kuća gdje god pogledate u gotovo svakom gradu. Ti "umjet-nici", koji se bave "ukrašavanjem" zidova neumorni su, a posebno vole tek uređena pročelja prekrasnih starih zgrada. I čovjek bi si mislio kako su to vjerojatno neki mladi, ljudi... No, ima i drugih. U Splitu na jednom zidu u bivšoj Solinskoj (pokraj kuće moje pokojne tete) na zidu ponosno stoje čak dva naslikana grba HSS-a, a porukom za bivše izbore. Dakle, i političari su se dali u grafitere. Netko mi je rekao da li stvarno vjerujem da je to HSS naslikao? Vjerujem da je to jedan "nadahnuti" čovjek naslikao za HSS, no isto tako mislim da je HSS trebao imati kantu boje i skinuti to, ako im je stalo do ugleda svoje stranke, koja nosi častno ime i ponosnu povijest.

A podpredsjednici Vlade ili razni ministri bi koji puta trebali i misliti što govore, jer koji puta su im riječi brže od misli. Tako je podpredsjednica Željka Antunović, inače član SDP-a, rekla nakon ubojstva profesora u Varaždinu (kojeg je ubio njegov učenik zbog loše ocjene) kako je "zanimljivo kako nikada nitko u ovoj zemlji nije potegnuo oružje na nekog suca, iako stalno imaju posla s kriminalcima". Stvarno joj ova izjava služi na čast. No ni drugi nisu ostali siromašni u pametnim izjavama. Tako je gosp. Sanader poručio hrvatskoj javnosti da bahatost više ne stanuje u HDZ-u! Zamislite, ministar pomorstva i veza je na jednoj TV emisiji mimo rekao jednom sugovorniku kako on ne zna gledati na sat, kad mu je ovaj rekao kako je izvan sezone čekao trajekt za Brač oko 4.5 sata. Interesantne izjave.

Život Hrvata je vrlo interesantan za nas izvan zemlje i često se mi pitamo tko je tamo lud, ili ne zna što radi. Po momemu Ured Predsjednika bi trebao znati sve što se događa što zadire u život ovog Ureda. No, izgleda da nije tako. Naime, pred Mesićevim balkonom nikla je kuća trokatnica, bez znanja pred-sjednika. Ova impozantna zgrada imat će direktni pogled na Ured Predsjednika Mesića. Gotovo da čovjek ne vjeruje kako se takova lokacijska dozvola mogla odobriti, a pitanje isto tako stoji: a koliko su vlasnici te zgrade platili za ovu posebnu lokacijsku dozvolu?

Inače naš predsjednik Mesić je bio u posjeti Iranu, i uvjerio je Irance kako smo i mi Hrvati porijeklom iz Irana. Valjda. No ne čudi me da gosp. Mesić vjeruje u takovo nešto, jer iz njegovih usta dolaze razni biseri. Recimo kao izjava Jutarnjem listu: "Hrvatska se od budućih požara može zaštititi poticajem uzgoja koza." Koze su važne, no znate li u kakvom su stanju vatrogasne naprave u Hrvatskoj?

Priča mi moj prijatelj, inače direktor jedne škole, kako mu je došao jedan roditelj i donio "poklon", valjda za nešto što je očekivao da će taj moj dotični prijatelj učiniti. Moj prijatelj, inače savjestan čovjek, okomio se na jednog roditelja rekavši mu neka ne misli da će ovdje proći s davanjem mita. Jadna roditelj se sav zbunio, i rekao mojem prijatelju kako više ne zna što da radi, jer negdje se očekuje mito, negdje ne, i kako onda da se normalan čovjek ponaša. I kad pogledate malo bolje, stvarno - kako da se ponaša normalan čovjek, jer situacije koje čujete su upravo čudne. Iz zatvora su upravo puštena dvojica, koji su pokušali podmiti nekoga. Dakle, konačno netko sjedi i za pokušaj podmićivanja, a pogledate li samo malo oko sebe i, na pr. vidite mlade ljude u penziji - svjesni ste da je netko dobio mito - pa me zanima da li Hrvatska ima dovoljno zatvora za sve one koji su primili mito za razne nelegalne penzije, građevne dozvole, pozicije na fakultetima, ili krivotvorene ocjene ili diplome, pa za one koji su trebale ugurati dijete u posebne škole, a da ne spominjemo "špage" (tako se nazivaju veze i veziće u Hrvatskoj) - za sve one slučajeve dolaska doktoru preko veze. Jasno, ako nemaš "špagu" - ti čekaš. Postaješ obični smrtnik, a tih u Hrvatskoj izgleda ima vrlo malo, jer svatko spominje "špagu" na ovaj ili onaj način.

Pa onda ona nelogičnost u uravnilovki plaća, pa su se dogodile čudne situacije da oni koji imaju malo, imaju još manje, a oni koji su ipak imali kako-tako, dobili su sada više. Ipak, nisam čula da su saborskim zastupnicima poskidane plaće za njihov nerad. Kaže se, tko bliže kotlu, taj se i omrsi, a vama drugima, kako vam Bog da!

Ipak, najveća je nelogičnost pogled na dućane s voćem i povrćem. Gledam ja to voće i povrće - krasno, zrelo, lijepo - nema što nema! A moja prijateljica će meni: "A jesi li ti svjesna da je uglavnom sve ovo što vidiš uvezeno?" Stvarno?! I to je istina, većina voća i povrća je uvezena iz Italije, Mađarske itd, a ova naša prekrasna zemlja, koja bi mogla hraniti pola Europe, uz cijelu Hrvatsku, jer je čista, nema kemikalija, nema kravljeg ludila - ne proizvodi dovoljno hrane niti za svoje potrebe. To je nešto najstrašnije i ono što me je najviše boljelo kad sam bila u Hrvatskoj. Tržnica u Zagrebu je prepuna hrane, no izgleda da su to samo "Potemkinova sela". Biti mali seljak i mali proizvođač u Hrvatskoj danas nije lako, pa se pitam javno za što plaćaju ministra Pankrećića, u čijem je resoru poljoprivreda?

Tako ja mislim.

Valentina

Cijena \$2.00

Dvobroj 85/86 - 9. VII. 2001.

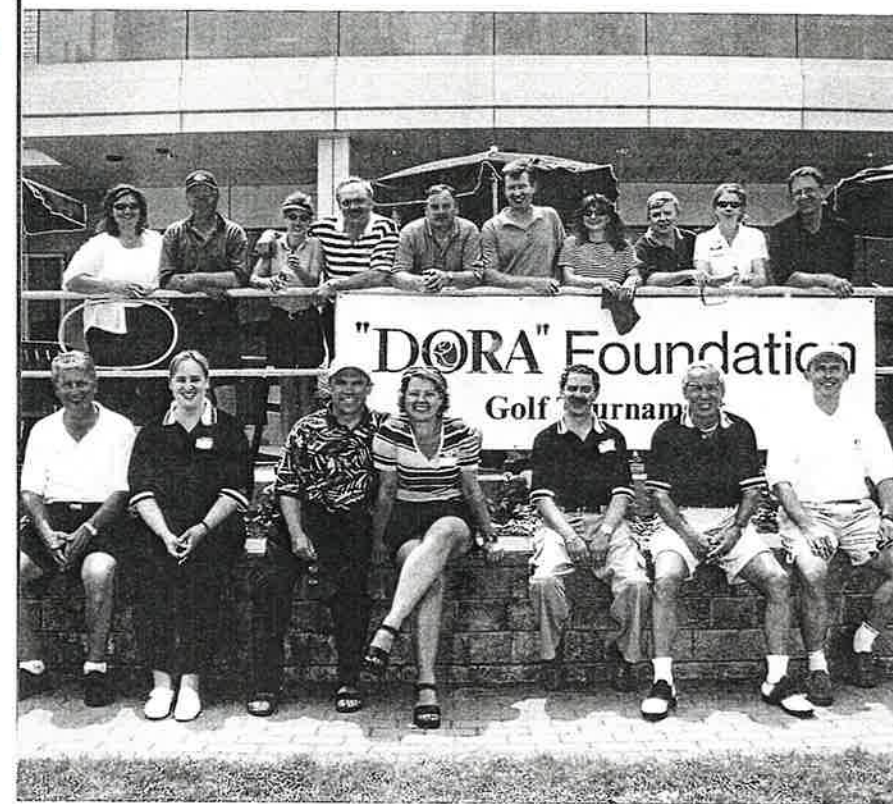
Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte
U OVOM BROJU :

- Vlada odlučila generale izručiti Haagu
- Kasno Europa u Vukovar stiže...
- Zapad podržavao Miloševićeve zločine
- Napetosti na Kordunu
- Mesić odlikovao Đukića i Pejnovića
- Račan: Proizvodnja porasla za 9,8%
- Zastupnike ne privlači sabornica
- Bravo Gorane!
- Komentar iz Argentine o uhićenju Menema
- Dragutin Tadijanović
- Samoborček - mali vlak
- Velebit među 10 iznimno vrijednih područja
- Događaji u zajednici
- Motrišta

9. Dorin golf turnir

Organizatori, sponsori i volonteri ispred klupskih prostorija Royal Woodbine Club-a

Hrvatska
ISKRA
(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:
Damir Borovčak,
Mirko Brkljačić, Vlado Đurić,
Dr. Darko Desaty, Drago Geoheli
Višnja Geoheli, Vel. Josip Kos,
Stanko Trtanj

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Novi "E-mail": iskra1@look.ca

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053
Fax :
(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretpłata :
KANADA: \$60.00
USA: \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.
Pretpłata na "ISKRU" može
se učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :
1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly

1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA" Dvobroj 85/86, 9. srpanj, 2001.

Sadržaj:

Pismo urednice.....	2	Pola stoljeca djelovanja HMI.....	28
Vijesti iz naših zajednica.....	3	Povijesti Hrvata.....	29
Vlada odlučila, generale izručiti Haagu.....	4	Događaji u zajednici.....	30 - 34
Milošević u Haagu.....	5 - 7	In memoriam.....	35
Hrvatska unutarnja politika.....	8 - 9	Vaša pisma.....	36
Turizam.....	10	Vaše zdravlje.....	37
Gospodarstvo.....	11 - 12	Kuhajte s nama.....	38
Unatoč 15 tisuća kuna zastupnike ne privlači.....	13	Kak na vlast?.....	39
sabornica.....	13	V. Đurić, Dozvol'te Jugicu i Maticu.....	39
Plaće po starom, ali svima 10% manje.....	14	Motrišta.....	40
Događaji u svijetu.....	15	HRVATSKA ISKRO for English speaking	
Hrvatska Matica Iseljenika, razno.....	16-17	readers:	
Tečajevi hrvatskog jezika u domovini.....	17	Milosevic, I'll name British leaders who helped me	
D. Borovčak, Hallo Toronto, ovdje Zagreb.....	18	Donors pledge \$1B as Yugoslav tensions deepen	
Komentar o SFOR-u u BiH.....	19	Arrests looming for war crimes suspects	
Čestitamo Gorane.....	19	Yugoslav PM resigns to protest extradition	
Mojim očima i srcem.....	20	Arms sales and the Man	
Dragutin Tadijanović, pjesnik.....	21 - 22	Croatian Govt considers cooperating with UN war crimes	
Samoborček, mali vlak.....	23 - 24	court	
Vijesti iz kulture.....	25	Komati islands	
Zanimljivosti.....	26 - 27		

Urednica piše....

Dragi čitatelji,

Evo, vratila sam se u Kanadu sa odmora iz Hrvatske! Kako mi je bilo lijepo! Kad bih Vam mogla preporučiti kuda ići na odmor - svakako bih Vam svakome rekla: idite doma! Idite doma, jer je doma, u Hrvatskoj, zaista lijepo. Lijepo će Vam biti ako prošetate Hrvatskom, provedete par dana putujući zemljom: Međimurjem, Zagorjem, Posavinom, Gorskim kotarom, Istrom, Primorjem, Dalmacijom i svim onim prekrasnim predjelima naše zemlje koje nisam ni spomenula. Nemojte sjediti po kućama rođaka! Prošetajte, porazgovarajte s ljudima, nasmijte se s ljudima, poslušajte prekrasnu hrvatsku glazbu, pojedite dobru hrvatsku hranu i odmor će Vam biti upravo savršen. Bar je meni takav bio (i velika hvala mojim prijateljima na dobroti), pa Vam svima zato i preporučam: ako još niste napravili planove za ovo ljeto, idite u Hrvatsku. Nije jeftino, ali će biti zaista interesantno, i nešto posebno ćete doživjeti što će Vam dušu grijati u zimskim mjesecima.

I jasno, svaki puta nakon Hrvatske i nakon posjeta vukovarskim braniteljima koji su svoje živote posvetili domovini, ja shvatim kako treba dalje, no jasno, ne ovako kao do sada. HRVATSKA ISKRA ne može bez Vaše pomoći, bez financijske podrške ove zajednice, tako da ćemo morati razmisliti kako dalje, jer dalje se svakako mora, bar mi tako govore mnogi prijatelji (ali i oni drugi). Obavijestit ću Vas o planovima u idućim brojevima HRVATKE ISKRE, a do onda, ako možete pomoći na neki način pomozite, jer gotovo sama ja više ne mogu podnositi ovaj financijski teret izlaženja HRVATSKE ISKRE.

Jako sam mnogo doživjela u Hrvatskoj, i nadam se da ću Vam sve prenijeti na papir u idućim brojevima, no ovaj broj, kao i svaki do sada u posljednje vrijeme, nije izlazio u tisak mirno: u posljednjim trenucima dolaze vrlo važne vijesti. Hrvatska izručuje svoje generale u Haagu! Nikad nije bilo da oslobodilačka vojska bude pod mikroskopom svijeta - osim izgleda našeg Domovinskog rata! No, ja nažalost i dalje ne mogu zaboraviti ispraćaj jadnog Kordića i Blaškića i mnogih iz Bosne pred više godina, koje je poslala bivša hrvatska Vlada, čak i ispratila. Danas mnogi iz te Vlade, kao i mnogi drugi, zaboravljaju kako su potpisali taj užasan pristanak suradnje s Haaškim sudom, i kako da se sada ponaša sadašnja hrvatska Vlada? Mislim da je sadašnji premijer gosp. Ivica Račan mazo-hista (onaj koji voli trpjeti), jer danas biti hrvatskim premijerom, gledajući i sa ekomoskog i s političkog gledišta, više je nego teško i strašno. Ja mu sigurno ne zavidim.

A našem Goranu Ivaniševiću srdačne čestitke na ulasku u finale Wimblzona! Kako smo svi danas ponosni na njega!

Valentina

Politički humor

Dozvol'te Jugiću i Maticu!

Jugić: Evo nas! Dozvol'te Jugiću i Maticu da se obrate! Ej, uredništvo i urednici! Kolike sreće što vas Jugić i Matic posjećuju! Nećeš propasti, stajat' ćeš čvrsto k'o Zapadni Balkan! Iako se mi, to jest nas dvojica, ne slažemo u svemu, vjerujemo da će na koncu pametniji ipak prevladati. Tako ja vidim i našu zajedničku budućnost na Zapadnom Balkanu. Samo dok te nacionalističke stranke ne uništimo. Nacionalističke stranke treba zabraniti i uvesti totalnu demokraciju! Zato bi trebalo i u Hrvatsku da dođe neki visoki predstavnik međunarodne zajednice sa svojim redarima, pa da se to sve sredi! Kud internacionalni redari prođu sretna će se zemlja zvat - to vam kaže vaš Jugić! A kada napravimo jednu konferenciju biti ćemo velika država, a ne kao sada mala. Mogla bi se zvati Zapobalkanija ili Zap-balkanija!

Matić: Misliš li ti Jugiću na onakve redare kao u BiH što provaljuju u privatne banke i uništavaju domaću privredu, dok im ratni zločinci šću pred nosom?

Jugić: Onaj tko štiti svoju imovinu u svojoj banki je nacionalist, ali zahvaljujući međunarodnim upravljačima stat će im se na kraj! I zato bi tim internacionalnim faktorima trebali pripomoći domaći kadrovi i to još iz onog režima, sa svojim moćnim iskustvom i doktrinama, upravnim i vojnim!

Matić: Misliš oni kadrovi iz pokojne JNA, koji su izgubili u Domovinskom ratu i čija je doktrina propala davno prije toga?

Jugić: Ali mi moramo voditi računa kako nas doživljavaju u stranom svijetu. Eto vidiš nas treba zabrinuti što prosječni Britanac na spomen Hrvatske ima loše asocijacije, na rat...

Matić: I na propast njihove Jugoslavije! A možda i na njihov vječni rat u Sjevernoj Irskoj!

Jugić: E, Maticu, tebi nikako da padne na pamet malo viša politika. Eto uzmimo da naš predsjednik posadi oko svoje rezidencije još više cvijeća... Zar to nebi zainteresiralo Kraljicu majku iz Buckingham-ske palače da možda dođe čak u posjet Hrvatskoj, i zar to nebi poboljšalo "imidž" koji Englezi imaju o Hrvatskoj?

Matić: Pa da popravilo bi to kod njih naš ugled, pogotovo ako bi se na našoj granici umjesto "Hrvatska" napisalo "Zapadni Balkan".

Jugić: Ali taj "imidž" je jako važan! Zato bi i rezultati popisa pučanstva u Hrvatskoj mogli biti opasni. Ako se na pr. pokaže da je veliki postotak Hrvata u državi, neki nam strani faktori neće biti skloni. Zato mora i našoj Vladi biti u interesu da se prilikom objave rezultata popisa u Hrvatskoj iskaže što manje Hrvata. Osobito je važno da se u rezultate popisa ne ubroje Hrvati izvan Hrvatske, jer znamo da će im neke međunarodne organizacije omogućiti da tamo i ostanu. Možda bi se zato trebao pobrinuti HHO.

Matić: Što ti je to HHO? Da li je to možda Hvatajte Hrvate Odbor? Onaj Odbor što ima zadatak progoniti Hrvate u Hrvatskoj i štiti sve one koji kažu da nisu Hrvati?

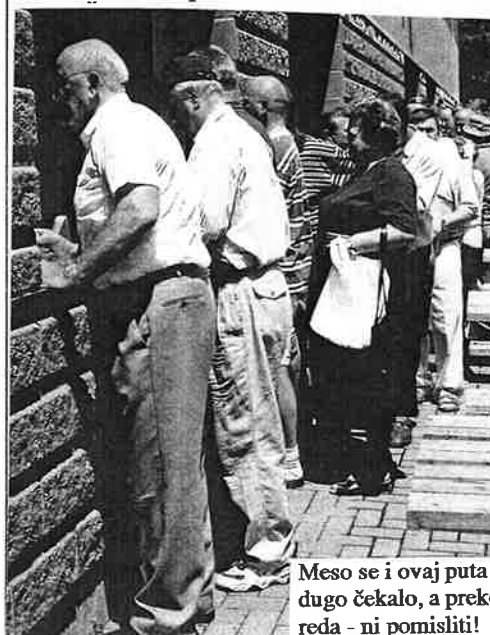
Jugić: Ma ne, ja govorim o Hrvatskom Helsinškom Odboru.

Matić: A ja sam mislio da je to neki odbor za zaštitu protuhrvatskih djelatnika u Hrvatskoj?

Jugić: Pa ti si Maticu nemoguć i ne znaš neke osnovne forme pristojnosti, pogotovo kada se radi o organizacijama koje imaju sjedišta u drugim državama. Zato hajd' mo kući!

Matić: Pa dobro Jugiću. I meni je dosta tvoje priče.

PURGERLAND

Meso se i ovaj puta
dugo čekalo, a preko
reda - ni pomisliti!

Toronto Institute of Spinal Health Dr. J. Željko Srbelj, D.C., D.Ac.

Uspješno i profesionalno liječenje boli i ozljeda

- o Boli u leđima
- o Glavobolje
- o Vratne boli
- o Upale zglobova
- o Napetost i bolovi mišića
- o Radničko osiguranje
- o Prometne nesreće
- o Športske ozljede

- o Medicinske usluge
- o Kiropraktične usluge
- o Fizikalne terapije
- o Masiranje
- o Akupunktura
- o Snažno gibanje
- o Tjelesne vježbe
- o Yoga vježbe
- o Vježbe sa leđima

"Ručna Medicina za Kralježnicu"
na dvije adrese:

2522A Keele Street
Toronto, Ontario
416 - 244 - 4900

2 Jane Street (kod Bloor St.)
Suite 208, Toronto, Ontario
416 - 760 - 7418

Kuhajte s nama.....

Kad sam bila u Hrvatskoj ovog ljeta, na više mjesta sam jela zaista izvrnu hranu. Netko je jednom rekao kako ja često govorim o hrani, no uz dobru hranu i umjerenju kapljicu, i našu prekrasnu hrvatsku pjesmu - sve postaje nezaboravno. Tako sam, na primjer, bila gost na jednom planinarskom druženju na Sljemenu, gdje su mi prijatelji planinari ponudili zaista izvrstan čobanac, koji mi i danas skoro "sjedi" u ustima. Kako se ovog čobanca još i danas "sjećam" (a i onaj u Požegi je zaista bio dobar), iskoristavam priliku kako bih pozdravila prijatelje, koji su me pozvali da s njima podijelim taj prekrasan dan na Sljemenu, no posebno pozdravljam kuhara ovog čobanca - koji je nezaboravan, pa smatram da je vrijeme da se i vi, dragi čitatelji, upoznate s načinom kuhanja čobanca. Vaši gosti će svakako uživati u ovom izvrstnom jelu.

Uz čobanac, predstavljamo vam danas pripremu teletine ispod peke. Ovaj način kuhanja sve je popularniji u Lijepoj našoj, no to nije ni čudo: ovo je jedno od najukusnijih jela, koje sam do sada probala. Uz ta dva jela, donosimo vam i recept štruklji u juhi, jelo koje sam probala u Samoboru jednog prelijepog lipanjskog dana ove godine. Ovo jelo je vrlo popularno u Hrvatskoj s pravom - zaista je izvrstno.

ČOBANAC za 10 osoba

Materijal: 1 kg junećeg buta, 800 g telećeg buta, 800 g svinjskog buta, 800 g smećeg buta, 1,2 kg krumpira, 800 g tijesta, 2 dl vina, 600 g luka, 2,5 dl ulja, 3 dcl koncentrata rajčice, 1 jaje, cca 500 g začina, sol, papar, vegeta, brašno, mljevena paprika, ljuti feferon

Priprema: Luk sitno nasjeckati i s fefeforima pirjati (dinstati) na ulju; dodati mljevenu papriku, zaliti vodom (2-3 dcl); meso, koje smo prethodno isjeckali na kockice, dinstati 10-15 minuta pa podliti vode da prekrije meso. Dodati krumpir isjeckan na kockice, posoliti, dodati vegete, papra po vlastitom okusu. Kuhati dok meso ne omekša - sat do sat i pol. Tijesto (zamiješano od brašna, malo ulja i jednog jaja) sitno trgati i ukuhati u čobanac. Naposljetku uliti rajčicu i vino i prokuhati.

TELETINA ISPOD PEKE S KRUMPIROM za 10 osoba

Materijal: 3 kg teletine; 2,30 kg krumpira; 0,3 kg crvenog luka; 0,5 kg mrkve; 0,06 kg svježe paprike; 0,05 kg soli; 0,15 l ulja; 0,05 kg maslaca

Priprema: Krumpir narezati, pomiješati s narezanim lukom, mrkvom i parikom, pouljiti i staviti maslac. Tako pripremljen složiti u peku, gore staviti nasoljenu teletinu, zaliti uljem i peći na žaru.

Gđa. Marija Jezerinac, jedna od naših najstarijih župljanka, ulazi u devedeset prvu godinu. Gdo. Jezerinac, vidimo se iduće godine na istom pikniku!

Pripremljeni i servirani čobanac

Marica Hrdalo: Kak na vlast?

Moj Dragec furt grunta, čita novine, krade ideje, al - navek krive! Jer on bi štel biti rizi-bizinsmen, poduzetnjak...

A ponorel je na čekanju, u fabriki "Zagorski puran i kaj je ostalo". A tek kad je na čekanju dočekal i otkaz, ali ne i otpremninu.

- Sve od otpremnine, bu ti dost - da te otpremimo na groblje! - rekel mu je glavni organ u "Puranu".

- Joooor, stara, šibaj sim! - tak je jen dan viknul da sam mislila kak nam je krmača opala u dvorište, mislim ona bomba.

- Ak te hezmem s tom rajnglom buš me prestal strašiti!

- TOOOO je ono pravo! - BIZINIS! PENEZIĆI!

- Kaj? Opet oni tvoji briznis potezi, kaj lani - "Internet - iz Puranca - do Svetanca? Još nas celo selo lovi za dugove, hižu su nam dali hopopotamu...

- Za hipoteku! Rajše čkomi i čuj! I ak z mesta ne zapreš gubec, prošla buš kaj Matija Gubec! V Dalnaciji su dve nezavisne liste prešle izborni prag i sad buju napravili velki posel!

- Ma kak?

- Ma ovak! Skoro nigdi nemreju napraviti gradske i sve te vlade, jer niko nema većinu. A ovi mudrijaši - uvek sam ti pripovedal da su Dalmoši pametnjaki - ovak:"Ko oće naša tri mandata, nek lepo plati 5 miljona markih!"

- I kaj bi sad ti?

- STRANKU treba osnovati! Prejti prag i iskati za dva mandata dva miljona, čekaj, ma kaj dva, tri...

- Zgasi se malo, Dragec! A ko bi tebi v stranu vušel osim ona tri tvoja gemišť-kamarada!? I kak bi ti se stranka zvala - "Dva u osam"? "Pogodi ko sam?"

- Prodali bumo zemlju, i svakome u selu bumo dali 100 markih da glasuju za mene! Pobili bumo s 83,98 posto! I tražili bumo 10 miljona od velkih! A sad - izbori!

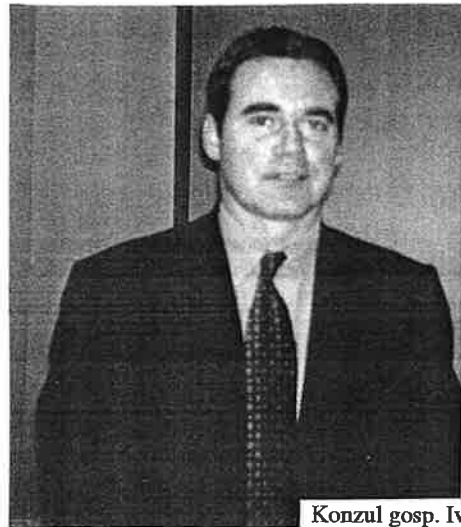
Ondak su iz grada došli "veliki":

- Čestitamo drug gospon Dragec! Sad ste predsjednik Općinskog veća! Za prvu rukicu, pemo u "Puranetz Sheraton" na svinjsku nogicu!

- Dragec - a dug, ljudi, zarada!?

- Maaarica - pa ja sam SAD VLAST! A "Kad si na vlasti, ima i masti!"

Vijesti iz naših zajednica

Konzul gosp. Ivan Picukarić

Dovidenja, gosp. Picukariću!

Ovih dana nas je napustio i dosadašnji konzul gosp. Ivan Picukarić. Otišao je na novu dužnost u domovinu, a na njegovo mjesto dolazi novi dužnosnik, i nadamo se da ćemo imati prilike upoznati ga vrlo skoro.

Mislim da govorim u ime vas mnogih kad kažem da mi je veoma žao što nas je napustio gosp. Picukarić. Nažalost, naša zajednica nije bila posebno obdarena u izboru konzula, osim u njegovu slučaju. Ovaj mladi čovjek, koji je uskočio u kompliciranu situaciju i uspješno preuzeo vodstvo Hrvatskog konzulata u Mississaugi, pokazao je u svom radu visoku profesionalnost, stalno prisustvo duha, radinost i poštovanje za ovu našu zajednicu. Mnogi od nas društvenih radnika pokazujemo svoje osobne emocije u svom radu, što zaista nije bio slučaj kod gosp. Picukarića, tako da je rad s njim bio veliko zadovoljstvo. Gosp. Picukarić i njegova supruga bili su rado viđeni gosti na mnogim društvenim događajima naše zajednice, a u radu s njim svaki je društveni radnik dobio od njega nepodijeljenu pažnju i štovanje.

Sigurna sam da će gosp. Picukarić biti poslan na dužnost na kojoj će biti u mogućnosti i dalje razvijati svoje izvanredne kvalitete dužnosnika, kakve naša mlada država treba. U ime svih suradnika i u Vaše ime, dragi čitatelji, poželimo gosp. Picukariću sve najbolje, uz veliko hvala za rad u našoj zajednici, koji, morate priznati, nekad nije bio lagan, no on je sve radio sa prijaznim osmijehom i lijepom rječju - i dovidenja u Hrvatskoj.

Valentina

Piknik župe Hrvatskih mučenika: simpatičan stol, sa simpatičnim ljudima, koji su me pitali da okrenem kameru prema njima. I evo slike, prijatelji....

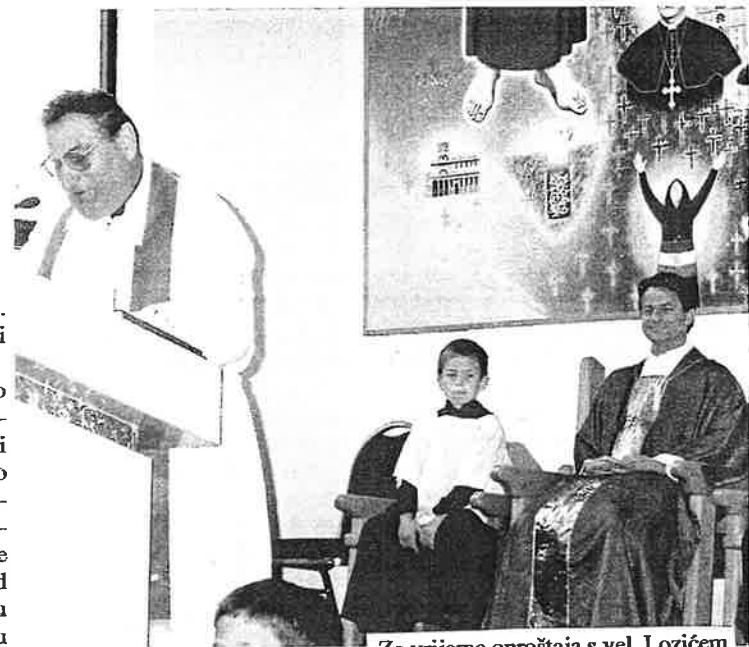
"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Dovidenja, vel. Loziću

Vel. Ivica Lozić je ove nedjelje u župi Hrvatskih mučenika, u Mississaugi, održao svoju oproštajnu sv. Misu, prije povratka u domovinu. Kako je vel. Kecerin, župnik ove župe, rekao u svom kratkom oproštajnom govoru, ne može se nikoga zadržavati ako to on sam ne želi, no mi svi razumijemo želju vel. Lozića da se vrati doma, tamo gdje su mu roditelji, tamo gdje je hrvatska riječ i sve ono što nam je srcu drago.

U moje osobno ime želim zahvaliti vel. Loziću na svakoj dobroj riječi koju je uputio ovim novinama, meni osobno u trenucima tjeskobe ili nedoumnice, a u ime svih onih koji rade u HRVATSKOJ ISKRI, želimo vel. Loziću svako dobro u domovini, sa željom da nas ipak koji puta posjeti i nikada ne zaboravi.

Valentina

Za vrijeme oproštaja s vel. Lozićem

Obavijest iz HDZ-a:

Dragi stranački prijatelji,

5. srpnja 2001.

Mogu Vas izvijestiti da smo u subotu 30. lipnja imali uspješan piknik na kojemu smo imali izvlačenje naše velike tombole.

Prvu nagradu dobio je gosp. Dane Sokić, dok su preostalih osam nagrada dobili Antony Juričić, Dinko Pavela, Marinko Šarić, Marijan Maskaljević, Tony Čorak, Bruno Pilaš, Jure Murgić i Duško Kuzmar.

Želimo se zahvaliti ograncima i svim pojedincima koji su sudjelovali u ovoj uspješnoj akciji prodaje tombole.

Uz hrvatski pozdrav,

Josip Pavičić

Obratite pozornost:

NUDI SE KUĆNA POMOĆNICA

NUDI SE KUĆNA POMOĆNICA

Traži se hrvatska familija koja bi trebala kućnu pomoćnicu, a bila bi voljna sponzorirati ju u kanadskom Live-In Caregiver Programu.

Vitalna gospođa (55) nudi svoje usluge: čuvanje djece ili starije osobe. Vozi auto, pa bi mogla voziti djecu u vrtić ili školu ili ići u kupovinu. Govori hrvatski, engleski, francuski, talijanski i slovenski. Kao bivša profesorica za jezike mogla bi učiti djecu hrvatskom jeziku. Za potankosti nazovite Teu ili Darka na 416-223-8994.

Stranica 3

Najnovije vijesti

Vlada odlučila: generale izručiti Haagu

IZVANREDNA SJEDNICA NOČAS, NAKON CJELODNEVNE DRAME U BANSKIM DVORIMA

*** Zbog moralnog sukoba izmedju Vladine odluke i stava vlastite stranke, ostavke dali HSLS-ovi ministri Jozo Radoš, Goranko Fižulić i Hrvoje Kraljević te zamjenik premijera Goran Granić** *** 19 ministara od 22 glasovalo za to da se postupi prema proceduri iz Ustavnog zakona o suradnji s Haaškim sudom**

ZAGREB-U nekoliko navrata prekidana, pa nastavljana izvanredna sjednica Vlade završila je kasno sinoć odlukom da će se s dvjema pristiglim optužnicama iz Haaga postupiti onako kako zahtijeva Haaški sud.

- Riječ je o uhićenju i privođenju u Haag - izjavio je premijer Ivica Račan. - Na takvu odluku Vladu obvezuje i Ustavni zakon o suradnji s Haaškim sudom, obrazložio je premijer Račan, dodajući kako je Vlada svjesna toga da će odluka u određenim krugovima izazvati protivljenje zbog načina na koji Haaški sud interpretira Domovinski rat. Da Vlada nije donijela takvu odluku, bilo bi to ne samo kršenje Ustavnog zakona, nego vraćanje Hrvatske u izolaciju, u sukob sa svijetom i u balkansku krizu, kazao je Račan. Račan je kazao da još ništa ne može reći o optužnicama, kao ni o pismu s prigovorima na njihov sadržaj koje je on uputio Carli del Ponte. Ostavke zasad nemaju praktično značenje

ZLATKO TOMČIĆ, PREDSJEDNIK SABORA:

Sljedećeg tjedna rasprava o povjerenju Vladi

- Onaj tko poznaje nase zakone i Ustavni zakon o suradnji s Haaškim sudom, mora znati da je glasovanje protiv daljnjeg postupka zapravo glasovanje za nepoštovanje zakona. Nije se glasovalo ni o čijem isporučivanju, nego o tome da se predmet prosljedi po predviđenoj proceduri. Pogrešno je tumačiti da su ministri glasovali za ili protiv isporučivanja, a ostaje i mogućnost žalbe. Činjenica da je premijer zahtijevao da se ovakva odluka donese jednoglasno bila je najproblematičniji test za koaliciju i očito je da taj test nisu svi izdržali. Zato premijer ima moralno pravo uputiti zahtjev o glasovanju o povjerenju u Saboru. Takav zahtjev već sam dobio i pretpostavljam da će se na dnevnom redu naći u Ustavom predviđenom roku.Imamo dovoljno vremena jer je zahtjev već stigao u Sabor - kazao je sinoć za "Večernji list" Zlatko Tomčić, predsjednik Hrvatskog sabora.

Za takvu Vladinu odluku glasovalo je 19 članova od ukupno 22 Vladina člana. Suzdržani su bili HSLS-ovi ministri Radoš i Fižulić,a protiv odluke bio je haeselesovac Kraljević. Zbog moralnog sukoba između Vladine odluke i stava vlastite stranke, ostavke su podnijeli na svoje ministarske dužnosti Fižulić, Radoš i Kraljević. Premijer je, izvještavajući novinare o tome, posebno izrazio žaljenje što je ostavku podnio i zamjenik premijera dr. Goran Granić. Od HSLS-ovih ministara jedino ministar Alojz Tušek nije podnio ostavku iako je i on, kao i Granić, glasovao za Vladinu odluku. Premijer napominje da ostavka nema praktično značenje dok je ne prihvati šef Vlade i ne supotpíše predsjednik Sabora. Premijer će nakon svega, kako se ne bi naštetilo nacionalnim interesima, zatražiti od Hrvatskog sabora da u vrlo kratkom roku ponovno glasuje o povjerenju sadašnjoj Vladi. Ako zastupnici o tome brzo ne odluče, Vlade više neće biti. Na pitanje ostaje li HSLS u koaliciji, premijer je odgovorio: - To ćemo vidjeti. Koalicija nikoga ne tjera iz svojih redova.

Nakon jučerasnje izvanredne sjednice, uvod u koju je bio dugi sastanak užeg kabineta i šefova vladajućih stranaka, čini se da je budućnost petorke u rukama Sabora i posebice HSLS-a. U međuvremenu, suradnja s Haaškim sudom ići će po predviđenoj zakonskoj proceduri, što znači da će nadležni sud dobiti optužnice i odlučiti o naložima za uhićenje. Na pitanje boje li se nemira zbog uhićenja sudionika Domovinskog rata, premijer je potvrdno odgovorio.

Račan: Bojim se nemira

- Bojim se nemira, osobito sada, kad je počela turistička sezona. Prijetnje blokadama granica i prometnica napad su na interese ove zemlje i njezinih stanovnika - kaže Račan. Tražeći hitno glasovanje o povjerenju Vladi, Račan ističe da je njegova vlada vlada reformi i integracije Hrvatske s Europom. Sadašnja je Vlada protiv povratka Hrvatske na Balkan i u izolaciju od međunarodne zajednice. Hrvatska već sada trpi određene štete zbog toga jer su neki ugledni mediji prenijeli da hrvatski nacionalisti odbijaju suradnju s Haaškim sudom. Takve informacije nisu točne i one izražavaju samo stavove nekih manjinskih krugova.

Zašto jučer nije održan sastanak s predsjednikom Mesićem?

Premijer odgovara da je, na žalost, imao važnije poslove, a to hoće li

danas s njim popiti kavu, ne mora biti predmet interesa konferencije za novinare. Komentirajući zašto Mesić nije jučer došao u Vladu, Račan je kazao da nešto jučer nije štimalo na trasi između njega i predsjednika države. Za priopćenje koje je u tom povodu objavio Predsjednikov ured Račan kaže da nije bilo najsretnije sročeno.

SREDIŠNJI NACIONALNI STOŽER ZA OBRANU DIGNITETA DOMOVINSKOG RATA:

Blokirat ćemo granice bude li izručenja

SPLIT - Ne donese li hrvatska vlast čvrst stav da Haagu neće izručivati hrvatske generale, poduzet ćemo najradikalnije akcije, vjerojatno prosvjede i blokade graničnih prijelaza - najavio je Mirko Čondić, predsjednik Središnjeg nacionalnog stožera za obranu digniteta Domovinskog rata, na jučerašnjoj konferenciji. Pozvao je Vladu RH na poštovanje Deklaracije o Domovinskom ratu i na dosljedno poštovanje 13 zahtjeva danih Haaškom sudu koje je sama donijela. Stožer poziva Vladu i Sabor neka poštuju volju građana i raspišu referendum o suradnji s Haaškim sudom. Od Predsjedništva Sabora traži da se na tekućoj sjednici suspendiraju sporne odredbe o suradnji s Haaškim sudom, poglavito one o bezuvjetnom izručenju i o jurisdikciji za "Bljesak" i "Oluju".

- Kad referendum ne bi bio raspisan, vlast bi provela svojevrsan državni udar, a posljedice za Hrvatsku na vanjskom i unutarnjem planu bile bi nemjerljive - rekao je Mirko Čondić.

SITUACIJA U VLADI MIJENJALA SE IZ SATA U SAT

Premijer tražio potporu partnera i oporbe

U Banskim dvorima čitav je dan jučer trajala drama. Plan se mijenjao iz sata u sat. Najprije je gotovo dva sata trajao sastanak Vladina užeg kabineta i petorke na kojem je dogovoreno da Vlada ipak sama donese odluku, a da šefovi vladajućih stranaka neće biti na zajedničkoj sjednici kako se to ne bi shvatilo kao politički pritisak.

Na sastanak Vladina užeg kabineta Dražen Budiša došao je sa stavom Velikog vijeća HSLS-a prema kojem stranka neće podržati izručenje generala. Budiša je o tome izvijestio partnere, te tada naznačio da HSLS neće zbog te odluke prijetiti izlaskom iz Vlade. Predvečer se sastalo i Malo vijeće HSLS-a te konačno utvrdilo da HSLS-ovi ministri moraju glasovati protiv izručenja, a premijeru istodobno ponuditi svoje mandate na raspolaganje.

Nakon sastanka s užim kabinetom i petorkom, premijer je pozvao šefove opozicijskih stranaka HDZ-a i DC-a, Ivu Sanadera i Matu Granića kako bi se među parlamentarnim strankama postigao konsenzus. Granić je poslije novinarima rekao da DC neće na ovom pitanju skupljati političke bodove, a HDZ, pak, prema riječima Ive Sanadera, nikako ne pristaje na izručenja.

Ministri su se ponovno počeli okupljati oko 20 sati. U Banske su se dvore vratili šef Sabora Zlatko Tomčić i šef HSLS-a Dražen Budiša, ali sjednica Vlade nastavljena je tek oko 21.30 sati zbog konzultacija oko stava HSLS-a. Usprkos događanjima ni ministri, ni većina čelnika vladajućih stranaka nisu smatrali da bi o tome trebali u pojedinim fazama izvještavati novinare. Šef HSLS-a Budisa nije ni u kasnim večernjim satima želio obrazložiti odluku stranke o tome da njezini ministri glasuju protiv izručenja haaških optuženika.

Zbog haaških zahtjeva Budiša brisao znoj

Inace, sjednica Velikog vijeća HSLS-a na kojoj je donesena odluka da će se stranka usprotiviti izručenju generala počela je dramatično. Budiša je, kako smo čuli, doslovno brisao znoj s čela i rekao da ne želi da njegovi osobni stavovi opterećuju stranku i Vladu, što je protumačeno i kao nezdravna ponuda da se, ako treba, povuče s čela stranke. Budiša je predložio da Veliko vijeće tajno glasuje o izručenju generala Haagu,što su Jozo Radoš i Đuda Adlešić spriječili, predlažući da se pričeka dok u Vladi ne dobiju punu informaciju. Postojala je opasnost da se na tome Veliko vijeće podijeli, što bi izazvalo teške posljedice za stranku. Kasno sinoć među potpredsjednicima HSLS-a čuli smo da liberali na kraju nisu mogli protiv sebe. (Večernji list 8.7.)

HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Vaše zdravlje

PROBLEMI KUĆNE NJEGE I DUGOROČNE SKRBI

U zadnje vrijeme se mnogo piše i raspravlja o stanju u bolnicama, kućnoj njezi i dugoročnoj skrbi u provinciji Ontario. Bolnice u Kanadi rade sa sve manjim budžetima, pa otpuštaju pacijente prije roka i unatoč toga što su tog trena još itekako bolesni i nemoćni. Postavlja se pitanje organizacije i financiranja javne službe kućne njege i ustanova koje će prihvatiti otpuštene pacijente i dati im potrebnu dugoročnu skrb.

Evo nekoliko podataka koje su izvomo dale razne zdravstvene ustanove u Ontariju i Kanadi:

Javne službe kućne njege, osnovane 1958., razvile su se u provinciji Ontario u nekoliko raznih servisa: osobnu negu, negu u ustanovama, fizioterapije, radne terapije, terapije govora, socijalne službe, domaćinske i prehrambene servise. U početku su službe kućne njege imale zadatak da dadu efikasnu pomoć ljudima u vlastitom domu umjesto u ustanovama za dugoročnu skrb.

U 1999. ontarijska mreža od 43 agencije (Community Care Access Centers, CCAC), koje financira provincija, koordinirala je kućnu negu za više od 400.000 ljudi. Predviđa se da će 2001. 450.000 ljudi primiti kućnu negu preko tih istih agencija.

Kanađani preko 75 godina starosti dio su pučanstva koji se najviše povećava. U ljetu 1998. više tih starih ljudi bilo je na kućnoj njezi nego onih u ustanovama za dugoročnu skrb.

Trošak povezan sa servisima kućne zdravstvene njege u Kanadi se dramatično povećava u zadnjih 20 godina, u prosjeku 20 posto godišnje, do sadašnjeg iznosa od preko 3 milijarde dolara.

Državni trošak za službe kućne njege u Kanadi je bio 1980-ih samo 1,2 posto od ukupnog troška za javno zdravstvo. 1990-ih taj se postotak povećao na 2,3 posto, a 1997-98 na 4 posto.

Budžet provincije Ontario za kućnu negu u fiskalnoj 2001. godini je 1,6 milijarde dolara, 78 posto više nego je bilo potrošeno 1995. Povećani budžet je odraz vjerovanja da će se zaštedjeti ako se bolnički servisi preusmjere na izvanbolničke službe ili društvene ustanove.

Provincija Ontario daje najveću razinu udjela u servisima kućne njege u Kanadi - oko 128 dolara po stanovniku - bez dodatnih troškova na teret klijenata. Ostale kanadske provincije traže udio od potrošača za izvjesne servise kućne njege.

Eksplozivni rast u servisima kućne njege nije jedinstven u Kanadi. U USA se broj stanovnika koji primaju kućnu negu preko državne službe Medicare povećao za 400 posto između 1980. i 1996.

ŠTO JE DOVELO DO KRIZE?

Repovi kola za hitnu pomoć ispred bolničkih traumatoloških odjela je simptom puno većeg problema - znak da je zdravstveni sustav u provinciji u potpunom neredu i kaosu. Liječnici i medicinsko osoblje na tim frontalnim linijama su neprestano u žurbi i gužvi kako bi svladali svakodnevne poteškoće i probleme i konačno izišli na kraj sa sistemom. Čitav taj sustav bolnica, kućne i dugoročne njege je kritički manjkav u osoblju, krevetima i novcu.

Poznavaoici prilika u zdravstvu tvrde da je preširoka reorganizacija zdravstvene službe sredinom 1990-ih izvor današnjih problema. Oni tvrde da je taj proces napravljen naopako.

Od 1995. do 1998. provincijska vlada je zatvorila tisuće bolničkih kreveta i smanjila bolničke budžete za 800 milijuna dolara bez da je prvo postavila te krevete u ustavove za dugoročnu skrb i time osigurala glatku promjenu bez problema. 1998. je ta ista vlada objavila da će do 2004-e otvoriti 20.000 novih dugoročnih kreveta uz budžet od 1,2 milijarde dolara. Do sada otvoreno je samo 1500 kreveta.

Vlada provincije Ontario proglasila je nedavno zamrzavanje budžeta za CCA centre na razinu od godine 2000 što će prouzrokovati manjak od 175 milijuna dolara. Pogođeni CCA centri su jednoglasno odgovorili da će taj potez imati loše posljedice: smanjeni servisi i dugačke liste onih koji čekaju na te servise. Nažalost oni koji će biti najviše pogođeni su slabashi i stariji ljudi i invalidi, koji će vjerojatno morati šutke trpjeti. Akutno bolesni pacijenti koji su prerano otpušteni iz bolnica imati će naravno prednost na listi čekanja.

Prošle godine ministarstvo zdravlja provincije Ontario naručila je od jedne privatne agencije izvještaj o stanju u službi kućne njege (CCAC). Taj izvještaj od 165 stranica objavljen je 11. lipnja 2001. U njemu se kaže da je služba kućne njege u krizi zbog "kritičnog manjka" u osoblju i novcu, a da su liste čekanja "pretjerane". Prošlog kolovoza bilo je 30.030 ljudi na listi čekanja, od toga 8.808 ljudi, samo u Torontu, koji su čekali na mjesto u staračkom domu ili "nursing home". Izvještaj također skreće pažnju na nedostatak osoblja, koje je slabije plaćeno od onih u bolnicama. Manjak bolničarki i njegovateljica je dugogodišnji problem, također zbog krive zdravstvene politike u Kanadi.

Govori se i tome da bi pacijenti i njihove porodice trebale snositi dio troškova kućne njege. Mnogi to već čine te sami neguju članove svoje familije, bilo da je to dijete, odrastao ili stariji. Taj fizički i psihički napor je povezan i s velikim materijalnim izdadcima. Na primjer mjesečna najamnina za bolnički krevet je \$ 125, za pelene \$ 150, za bolničarku \$ 500 (minimum), za "nursing home" \$ 1300 i više.

Dr. Darko Desaty

KAKOVE NAOČALE ZA SUNCE?

Sunčane naočale nisu samo modni hir. Stakla sunčanih naočala štite oči od ultraljubičastih (UV) i infracrvenih (IR) zraka, ublažavaju prejak svjetlo i odbleske sunca. Čuvaju oštrinu vida, a uvelike pomažu u sprječavanju bolesti poput katarakta i degenerativnih promjena šarenice oka. Važno je stoga pažljivo odabrati odgovarajuće naočale, koje će vam olakšati gledanje na jakom suncu, a istodobno zaštititi osjetljivu strukturu oka.

Svake naočale za sunce trebale bi pružiti sigurnu zaštitu od sunčevih UVA i UVB zraka, infracrvenih zraka i plavog spektra. Osim toga, pri odabiru naočala važno je voditi računa o smetnjama vida ako već postoje, te o posebnim potrebama koje su u svakoga drukčije.

Za djecu se preporučuju velike naočale s okvirom koji dobro nasjeda na nos i s kvalitetnim plastičnim, laganim lećama. Za još bolju i potpunu zaštitu dječjih očiju, uz naočale se preporučuje nošenje kapa sa štitnikom.

Za starije osobe se preporučuju žuto ili smeđe obojena stakla koja poboljšavaju kontrast slike koji s godinama prirodno slabi.

Za kratkovidne se preporučuju smeđe ili sivo obojena stakla jer pomažu kratkovidnim osobama da bolje vide boje vidljivog dijela spektra bližeg infracrvenom svjetlu.

Za dalekovidne se preporučuju zeleno obojena stakla koja omogućavaju bolje fokusiranje vidljivog dijela spektra bližeg UV svjetlu.

Za sportaše. Polarizirajući filtri ublažavaju reflekske svjetla tijekom bavljenja sportovima na vodi, a filtri od polikarbonata, sa zaštitom protiv UVA i UVB zraka, preporučuju se za ostale sportove.

Za vozače. Najbolje naočale za vožnju su one koje poboljšavaju kontrast slike, odnosno poboljšavaju percepciju. Nikako ne bi smjele mijenjati prirodne boje pa bi smjele biti eventualno sive ili smeđe.

Ako nosite kontaktne leće. Najbolja su smeđe ili žuto obojena stakla jer poboljšavaju kontrast slike i tako nadoknađuju slabiji kontrast što se u nekim slučajevima javlja pri nošenju kontaktnih leća.

Staklo ili plastika? Nakada su se leće naočala za sunce izrađivale od teškog i lako lomljivog stakla ili osjetljive i nekvalitetne plastike. Danas je izbor materijala znatno veći, a kvaliteta je poboljšana.

Plastika - lagana je, teško puca pod udarcem, ali je površina plastičnih leća vrlo osjetljiva na ogrebotine koje mogu iskriviti sliku.

Staklo ili kristal - ti su materijali otporni na ogrebotine i ne iskrivljuju sliku, ali su teški. Ako puknu, postoji opasnost da krhotine stakla ili kristala ozlijede oko.

Polikarbonat - ovaj novi termoplastični materijal vrlo je otporan na ogrebotine i udarce.

Za izradu okvira najviše se koriste plastični, lagani materijali koji se ugodno nose: vrlo otporni antialergijski acetat i monel, te savitljivi čelik koji se posebno koristi za tanke leće. Izaberite veće okvire koji pokrivaju oči sa svih strana i ne dopuštaju prilaz reflektiranom svjetlu.

Najvažnije je pri kupovanju naočala za sunce ustanoviti da leće apsorbiraju 99% do 100% UVA i UVB zraka. Nemojte se zadovoljiti sa nespecifičnim riječima kao što su "UV block" ili "Maximal UV protection". Tražite specifične brojke! Radije potrošite više novaca i potpuno zaštitite svoje dragocjene oči!

Časopis *Vita*, br. 63.

Vaša pisma

Nastavak diskusije o pjesmi "Znakovi obnove" Borisa Marune

Gospodo Bogović,

Unatoč Vašoj iscrpnoj analizi pjesme, čini mi se da su Vam neke "sitnice" promakle. Poći ću od "ustaških sinova", jer su oni u "glavnoj ulozi" u ovoj pjesmi. Nitko nema prava bilo kog hrvatskog čovjeka, etiketirati "ustaškim", "boljševičkim", "komunističkim", itd., neovisno o tomu da li mu je otac doista bio u bilo kojoj vojsci tijekom drugog svjetskog rata! Nitko nema to pravo, niti ja, niti Vi, pa ni umišljeni pjesnik drug Maruna.

"Uzduž Save kopaju po cesti" je rečeno, jer su ustaše vodile političku i vojnu borbu suprotnu "normalnom" tijeku povijesti, zbog toga pjesma nije ni započela s riječima "niz Savu". Konačno "kopaju po cesti", jer su im očevi povijesno i fizički pregaženi, a ti "ustaški sinovi" su što drugo do sljedbenici svojih očeva i na putu su da završe kao i njihovi "ustaški očevi". Da to nije mislio drug Maruna ne bi onda ni imao u pjesmi "ustaške sinove"

Ne, nije potreban ni Majakovski ni Gorki da bi se već na prvi pogled spoznala sva morbidnost i politička ljigavost pjesmice druga Marune. Uostalom toga je u biti svjestan i drug Maruna, kada se sam pita "da li je od koristi objaviti (njegova) razmišljanja". Čini mi se da su njegova razmišljanja doista bez koristi, ali ih je korisno objaviti da bi se znalo koliko

mnogo su bez koristi.

Konačno i samo pitanje uloge ustaša i partizana u hrvatskoj povijesti je doista odovoreno od povjesničara dr. Tudmana. Ovisi samo o tomu da li se želi tako definirana uloga prihvatiti ili ne. Ustaše su imale ispravan politički cilj, uspostava suverene države Hrvatskog naroda. Spletom povijesnih okolnosti bili su politički vezani za zemlje gubitnice u ratu i uz to su to bile zemlje s odvratnim fašističkim sustavom. Partizani su se borili za krivi politički cilj, komunističku Jugoslaviju. Odvratni komunistički sustav i zajednica s narodom koji nas je prije toga dva desetljeća tlačio i tako nastavio još četiri desetljeća. Međutim, spletom povijesnih okolnosti patizani su se našli na strani zemalja pobjednica u drugom svjetskom ratu. Zbog toga je dugo vrijeme postignuće njihovog političkog cilja imalo sliku ispravnosti za svijet. Vrijeme je doista pregazilo i fašizam i komunizam i Jugoslaviju. Danas postoji suverena i ideološki slobodna država Hrvatska, a stvorili su je zajedno "ustaški i partizanski" sinovi i sretan sam zbog toga. Ponovno postavljnje pitanja tko je "čiji" sin politička je gadarija usmjerena na podjelu u Hrvatskom narodu, a što je za mene doista "antihrvatsko" djelovanje.

Srdačan pozdrav,

Tihomir Janjiček, Mississauga

Cijenjena urednice, 28. lipnja, 2001.

U prilogu je obnova godišnje pretplate za vrlo vrijednu 'HRVATSKU ISKRU' i skromna pomoć za daljnje izlaženje.

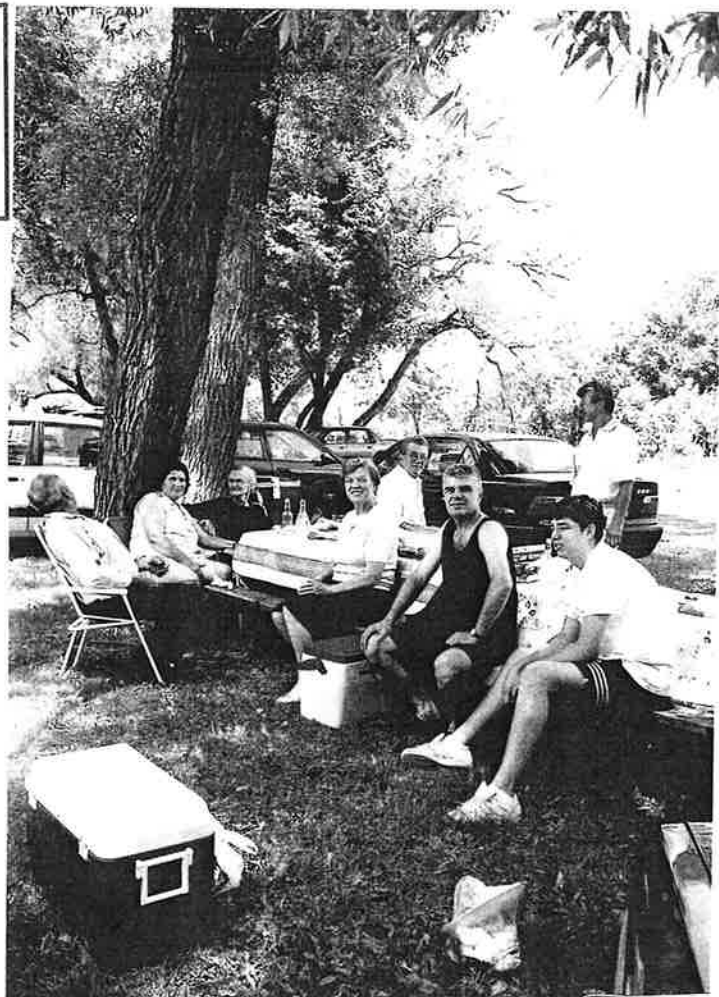
Nadam se da budete ustrajala u napornom i požrtvovnom radu u kojem Vam želim puno uspjeha.

S dubokim poštovanjem,

Alois First, Little Britain

HODOČAŠĆE U MIDLAND - Naše već tradicionalno hodočašće u Midland biti će ove godine u nedjelju 15. srpnja u organizaciji franjevačkog središta sa Norvala. Ne zaboravimo lijepu tradiciju našega naroda – hodočastiti u svetišta svetaca moleći zagovor i pomoć u životnim potrebama. Ako se netko želi ispovjediti prije hodočašća neka tijekom tjedna dođe prije ili poslije večernje Mise.

Silka dolje: Gosti i domaćini zajedno: gosp. i gđa. Krešimir i Ankica Sabolić (Mississauga, domaćini), Mirko i Đurđica Pavlinić (dragi gosti iz Varaždina), gđa. Ruža Jarnević, Daniela i Franjo Mrzljak (s lijeva na desno)

U župnom parku Father Kamber, župljani i prijatelji

HRVATSKA ISKRA

**Uredništvo: 1137 Centre Street
Thornhill, Ont. L4J 3M6
Canada
Tel: (905) 738-0053
Fax: (905) 738-9853**

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

IVICA KOSTOVIĆ, POTPREDSJEDNIK SABORA, O IZRUČENJU BALKANSKOG KRVNIKA

Kasno Europa u Vukovar stiže...

Među saborskim zastupnicima u petak nije bilo euforije glede izručenja Slobodana Miloševića, Mile Martića i generala Milana Mrkšića Haagu, samo blagog zadovoljstva zbog konačnog privođenja, ali i laganog nezadovoljstva izazvanog sumnjom da je u pitanju prije politička trgovina nego zadovoljenje pravde. Euforičan nije bio ni dr. Ivica Kostović, HDZ-ov zastupnik i potpredsjednik Sabora kojemu je kćerka Mirna teško ranjena za granatiranja Zagreba 1995. godine. Granatiranje "zvončićima" naredio je baš Mile Martić, za što će mu se također suditi, dok je Kostović u to vrijeme bio aktivan član Vlade, među ostalim i na čelu Komisije za zatočene i nestale te samim time aktivan pregovarač s drugom, neprijateljskom stranom. Bez obzira na to, na upit o kćerki Kostović škrtio odgovara: "Mirna posljedice još osjeća, ali je dobro, a Martić za granatiranje Zagreba treba odgovarati, zato što je to prvi put da su civili u jednoj metropoli stradali.

Kostović zato ističe kako ima nešto drukčiji stav o tzv. vukovarskoj trojci Mrkšić-Šljivančanin-Radić.

- Zamjeram međunarodnoj zajednici i Europi što nisu ništa učinili 1991. godine, što bi spriječilo sva ona silna stradanja koja su se dogodila i u Bosni i Hercegovini i na Kosovu. Naime, već je 91. bilo jasno da je politika genocida i etničkog čišćenja koju je provodila velikosrpska politika, a JNA bila samo njezin instrument, učinila nešto na čemu se Europa trebala odmah zgroziti i intervenirati, odmah nakon što su ušli u Vukovar i pobili velik broj civila i odveli više od 5000 ljudi u posebno za to uspostavljene logore od kojih su neki bili gotovo kao klasični koncentracijski logori. Sama ta činjenica je trebala zabrinuti Europu, jer kako je moguće da nakon što jedna vojska uđe u jedan grad i na neki način ga osvoji, da se dopusti da se ubiju civili, da se ubiju ranjenici i da se civilno pučanstvo odvede u takve logore samo temeljem etničke pripadnosti.

* Znači, reakcija je ispravna, ali je definitivno zakašnjela!

- Apsolutno je zakašnjela. Smisao Haaga je prevencija budućih takvih stvari, pa je valjda bilo logično da se regairalo. Prema tome, ja nemam

nikakve euforične osjećaje o nekoj velikoj pravdi koja je, eto, došla i spasit će svijet i Europu, jer Europa je zakazala 1991. godine!

* Može li Vama osobno išta nadokanditi strah i strepnju za život vaše kćeri koji ste proživjeli za raketiranje Zagreba 1995. godine?

- Ne može, baš kao ni strah ljudi koji su se uspjeli izvući iz Vukovara, koji su proživjeli u tri mjeseca takve strahote da su rekli da ne bi ni mogli više živjeti u Vukovaru. To su bili doslovce strašne stvari. Zamislite kada tri mjeseca granate padaju svakih pet sekunda. To je bila kataklizma, nezapamćena stvar da grad od 50.000 ljudi bude zbrisan sa zemlje. Prema tome, smatram da je dobro da je pravda proradila, ali i da nije djelovala preventivno - a to joj je bila svrha - da se spriječi sve ono što se nakon toga događalo.

* Vidim, ne volite sebe ni ranjavanje kćeri stavljati u prvi plan.

- Ne, jer stradanje jednog civila u gradu, a bilo je i pet mrtvih, samo je dio stradanja i ni ja ni kćerka ne bismo voljeli da se to potencira. Normalno je čovjek, tek kad njemu netko strada, praktično proživi rat i sve ono što on nosi, a i taj suludi potez da se raketama gada metropola. Meni su jugoslavenski oficiri znali na tim pregovorima govoriti kako Zagreb ne bi nikada bombardirali, jer su živjeli i gradu i to im se sviđalo. No, vidite, onaj tko je bio pod njihovim zapovjedništvom, to je napravio.

* Što onda dobro ovo suđenje može uopće donijeti?

- Suđenje je dobro ako bude spriječilo buduće stradanje civila, zločine, etničko čišćenje. Međutim, kako je cijela shema političke naravi, a to znači da se ide u suđenje i optužnice prema razvoju događaja na ovom prostoru, onda je pitanje hoće li to imati efekt za pravdu, hoće li to zadovoljiti one ljude koji se brinu za ljudska prava i stradanje civila, jer se i optužnice i sami procesi odvijaju prema političkim potrebama. To jest teško dokazati, ali ovo je izručenje gotovo smiješno tempirano. Ono je praktično povezano s novcem i dogodilo se gotovo dan prije donatorske konferencije i što onda veću vezu s nekim političkim okolnostima može uopće dokazati bolje od toga! (Slobodna Dalmacija, 30. lipnja)

ZLOČINI TRI BRITANSKA MINISTRA VANJSKIH POSLOVA - SVJEDOCI OBRANE U HAAGU

Zapad podržavao Miloševićeve zločine

Tri bivša britanska ministra vanjskih poslova, lord Carrington, lord Owen i Douglas Hurd trebali bi se pojaviti pred Međunarodnim sudom za ratne zločine u Den Haagu kao svjedoci obrane Slobodana Miloševića.

Bivši jugoslavenski predsjednik, kako otkrivaju njegovi odvjetnici, temeljit će svoju obranu na tvrdnji da su ga zapadne vlade podržavale tijekom ratova u Hrvatskoj i BiH te da je dobivao zeleno svjetlo za akcije zbog kojih je kasnije optužen.

Britanski tjednik The Sunday Telegraph iznosi da bi lord Carrington, lord Owen i lord Hurd trebali posvjedočiti na suđenju da su tzv. mirovni pregovori bili aranžirani s ciljem da Miloševića održe na vlasti kao "jamca stabilnosti" u regiji, bez obzira na uzroke i posljedice rata. Carrington i Owen kao mirovni posrednici, a Douglas Hurd kao šef britanske diplomacije bili su glavni pregovarači s Miloševićem do 1995. Sva trojica odbijaju se izjasniti. No, visoki anonimni djelatnik britanskog Ministarstva vanjskih poslova izjavio je Sunday Telegraphu: "Nećemo biti iznenađeni ako se na suđenju bude pojavio dogovor lorda Hurda i Miloševića, ali naše su ruke čiste, ništa nemamo skrivati. Uznemirena bi mogla biti francuska vlada zbog njezina prijateljskog odnosa s Miloševićem sve do 1999."

Lord Hurd je nakon odlaska iz diplomacije postao direktor jednog odjela National Westminster banke i u tom svojstvu napravio je sporazum s Miloševićem o privatizaciji državnih tvrtki. U toj raboti sudjelovala je i bivša direktorica u Ministarstvu vanjskih poslova, Pauline Neville-Jones.

Kao Miloševićev svjedok mogao bi biti pozvan i francuski general Bernard Janvier, bivši zapovjednik UN-ovih snaga u BiH. Srpski izvori tvrde da je Janvier u tajnosti dogovorio s Miloševićem puštanje 300 UN-talaca u Bosni, a zauzvrat je obećao veto na zračne udare. Mjesec dana kasnije Srbi su osvojili Srebrenicu i ubili 7000 zarobljenika.

Na suđenju će Milošević otkriti cinizam Zapada, bliskost stavova međunarodnih čimbenika s balkanskim krvnikom i tajne dogovore koji su mu omogućili da neometano vodi ratove protiv Hrvatske i BiH, tvrdi jedan od vodećih britanskih novinara i bivši ratni izvijestitelj, Alan Little, koji je

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

početkom devedesetih živio u Hrvatskoj i BiH. Bio je začuđen "konsenzusom među Britancima i zapadnim Europljanima u uvjerenju da se balkanska plemena ubijaju stoljećima i da se ništa oko toga ne može napraviti. Bila je to laž koju su zapadne vlade voljele u ono vrijeme. To im je omogućavalo da ništa ne učine. Od 1991. bilo je očito da je podržavanje embarga na oružje i protivljenje intervenciji Zapada ustvari bilo favoriziranje vojne pobjede Srba." Little završava upozorenjem kako i Zapad treba preispitati svoj udio u tragediji naroda na jugoistoku Europe. (Večernji list 2. srpnja)

Protesti u Beogradu povodom izručenja Miloševića (The Toronto Star)

VIDOVDANSKA ELEGIJA

Da će se i to možda jednom dogoditi mnogi su se nadali. Da je to nužnost ustrajno su godinama ponavljali rijetki poput posljednjega jugoslavenskog i drugoga hrvatskog predsjednika - Stjepana Mesića. Ali da će se to dogoditi samo nekoliko sati nakon što je potpuno suprotno odlučila najviša pravna instanca susjedne države nije očekivao nitko od ozbiljnih i obično dobro obaviještenih promatrača i analitičara.

Ona Garašaninova, Načertanijska, Obrenovićevska, Karadordevićeva, Memorandumska, Pašićeva, Ravnogorska Srbija - ona toliko sanjana, a nikad dosanjana Srbija od Soluna i Temišvara do Virovitice i Trsta je u šoku i ne može vjerovati da je čak i Radio-televizija Srbije javila - usred jednoga običnog ljetnog poslijepodneva - jednu toliko nevjerojatnu vijest koja glasi: Milošević je u Haagu.

Dobrici Čosiću naočale su kliznule na njegov velik memorandumski stol "Made in SANU". Vojislav Šešelji je izvan sebe, Vuk Drašković ne zna bi li se veselio ili vrištao, Lepa Brena i Ceća Veličković-Arkan otkazale su do daljnog koncerte u Požarevcu i Valjevu, trubači iz Dragačeva prekinuli su pripreme za Vukov sabor, jedan Keljmenđi na Dorćolu spustio je prigodno cijenu bureka za 30 posto, a Siniša Mihajlović najozbiljnije razmišlja o štrajku gladu. Od Topole pa do Ravne Gore sad je gore da ne može biti gore!

I u jednoj za velikosrbe tako bizarnoj situaciji u kojoj je stari vožd isporučen "belosvetskim moćnicima", a novi još nije ni na vidiku - jedino je Koštunica i u toj situaciji nevješto miješao koktel koji je sadržavao 50 posto zbuđenosti, 25 posto prikrivena gnjeva, 15 posto poze i 10 posto naoko smirene retorike.

Da ce Vožda sami Srbi isporučiti kao preporučenu pošiljku s oznakom "pazi - lomljivo", i to na sam Vidovdan - najveću nacionalnu svetkovinu još od vremena cara Lazara - tome se ni najveći velikosrpski pesimisti u najgorim noćnim morama nisu nadali.

Nema Slovenije, nema Hrvatske, nema ni Bosne i Hercegovine, nema Makedonije, nema Kosova, Vojvodina se polako budi, a Crnogorci vade kartu u jednom smjeru. I što onda uopće ostaje - pitaju se demobilizirani i demoralizirani niški specijalac, davno umirovljen šef carine sa Šentilja i bivši generalni direktor generalnog predstavnništva generalne direkcije GENEX-a u Moskvi, promatrajući sa svog balkona na 17. katu na Novom Beogradu u travu zaraslu "Palaču Federacije".

Što ostaje u zemlji u kojoj je sve bivše, sadašnjost ovisi o donatorskim konferencijama, a budućnost je samo misaona imenica. U "Tri šešira" na Skadarliji u mukloj tišini u zraku lebdi jedno jedino pitanje: "A gde smo, bre, zapravo pogrešili kad smo sve bili isplanirali: i Karadordevo i Nikolu Ljubičića koji je (kad je već onako nesretno pao Ranković) dvadeset godina pripremao teren i Stambolića kao naivnog mentora i na kraju Slobodana kao velikosrpsku tačku na i".

U Udruženju književnika Srbije, u Francuskoj 7, Matija Bečković ne može skupiti kvorum.

Dan kasnije Goran Svilanović u Beču potpisuje Sporazum o

sukcesiji.

Na ušću Save u Dunav na Kalemegdanu tužan je i "Oslobodioc Beograda" jer koga sada oslobađati i s kime ratovati kad su ratove zabranili i proglasili globalizaciju. Ispod srušenih dunavskih mostova u mulj duboke europske rijeke potonuli su veliki imperijalni apetiti.

Na Dedinju po travnjaku rasute krhotine "Tomahavka" koji je bio uletio u Slobinu spavaću sobu još svjedoče o danima kad su "Srbi mogli protiv celog sveta", drugarici Miri negdje je ispaio cvijet iz kose, JUL se još ne oglašava priopćenjem za razliku od SPS-a. Pozivima, nitko ne zna koji po redu, na srpski ustanak više se nitko ne odaziva.

"Milošević u Haagu, NATO na Kosovu, Papa u Ukrajini, Balašević drži dobrotvorne koncerte po Hrvatskoj, u Vukovaru nakon svega izabran HDZ-ov gradonačelnik, a Bošnjaci se vraćaju u Goražde i Žepu - s ovom zemljom nešto definitivno nije u redu" - uz nišku Drinu bez filtera zbore dva umirovljenika u parku u središtu Kraljeva. Srbija pobjednica u Balkanskim ratovima, u Prvom i Drugom svjetskom ratu, Srbija najveća ruska miljenica među svim slavenskim sestrama, Srbija koja je nekad među rijetkima u Europi znala prkositi moćnom njemačkom carstvu, Srbija koja je od Gadafija dobivala naftu na lijepe oči, koja je naoružavala Irak sedam dana prije "Pustinske oluje", Srbija koja je preko Beograda omogućila kinesku azilantsku invaziju na Europu, Srbija čiji su generali ozbiljno snivali atomski san "pa da onda pokažu Zapadu čija majka crnu vunu prede", Srbija čije su odrednice bile: nebeski narod, pravoslavni istok, srpski grobovi, vatikansko-kominternovska zavjera i naravno "Niko ne sme da vas bije", ta Srbija 28. lipnja 2001. je kapitulirala.

Sada možemo zaboraviti ruski izlaz na toplo more, šapću u stanci izvanredne sjednice moskovski vlastodršci. Napokon su odahnuli u Bruxellesu i Strasbourgu, ali ni na Zapadu nisu svi spokojni. Lord je Carrington, odmah po Miloševićevu slijetanju u Nizozemsku, iznenada dobio povišenu temperaturu, a lord Owen uz temperaturu ima i tikove. Carl Bildt grozničavo prelistava svoju švedsku maturalnu radnju koja se zvala "Jugoslavija pod srpskom upravom kao glavni jamac stabilnosti na Balkanu".

U ciparskim bankama grozničavo se prazne tajni računi, a iz švicarskih trezora na svjetlo dana poslije 83 godine izvlače se zlatne poluge Kraljevine Jugoslavije. Slovenci, kao najzapadniji i Ženevi najbliži, budno paze kako pri brojanju i razdiobi poluga ne bi došlo do pogreške.

U istom trenutku na Vidovdan suzu su pustili: vukovarska udovica, rudar iz Starog Trga na Kosovu, fratar s Plehana, Bunjevac doseljen u Voćin, djevojčica bez oba roditelja iz Srebrenice i europski promatrač s beskonačnim mandatom u balkanskim gudurama.

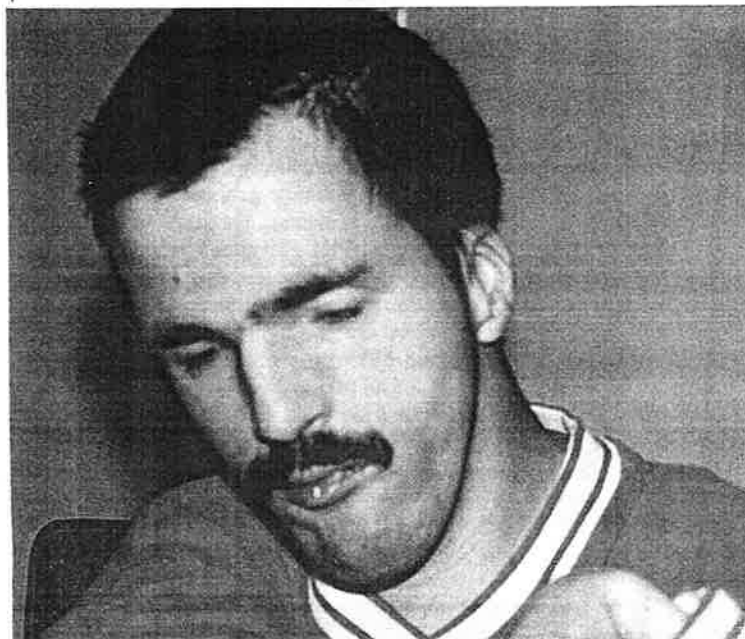
U središtu Ljubljane mirno počiva jedan pametan slovenski učitelj po imenu Edvard Kardelj - zadovoljan što je u Ustav iz 1974. uspio ubaciti i odredbu o "pravu naroda na samoodređenje do odcjepljenja" i time Badinteru olakšao posao.

(Mladen Kevo, *Vjesnik*, 3. srpnja 2001.)

Mladi tamburaši za vrijeme sv. mise, piknik župe Hrvatskih mučenika

In memoriam

Josip Geoheli

Zahvala.....

Zahvaljujem u ime naše obitelji i osobno velečasnom ocu Ivici Loziću, časnim sestrama Neveni i Ines, medicinskom osoblju, dragim prijateljima i znancima, svima vama koji riječima utjehe olakšavate našu duboku bol povodom smrti našeg milog sina, brata i ujaka, Josipa. Dear friends, medical staff of St. Elizabeth Health Care and Victorian Order of Nurses, my family and I are grateful for your support in this sad time.

Na ovaj kontinent od Christophera Columba do danas, ljudi emigriraju u potrazi za boljim, za blagom. Sveti Leopold Bogdan Mandić je rekao: Niti u jednom srcu nema toliko blata a da se ne bi našlo makar zmo zlata. Naš dragi Jozo je sazeo u svom biću taj poriv za traženjem zlata u ljudskim srcima. Od dana svoga rođenja u Vancouveru i krštenja u Kristu svjedočio je neizmjeru ljubav Božju sa svim vrlinama. Njegova perfektna duša u neperfektnom tijelu je vršila volju Božju među nama. Dijete iseljenika u potrazi za boljim životom, poput starih ispirača zlata na potocima i riječicama bogate Amerike svojom je osobom naglašavao dobrotu ljudi koji su ga susretali, a reakcije sebiokrenutih mimo ostavljao iza sebe.

Jozo nas je učio plemenitosti. Naučio nas je ne suditi, nego s ljubavlju i razumjevanjem primiti svakog čovjeka. Radi toga je često i trpio i jobovski podnosio sve svoje teškoće. Putem njegove izdržljivosti Bog nam je ulijevao snagu i ljubav da Jozo ostane u svojoj obitelji i živi s nama u svom obiteljskom domu. Jozina osoba je okupljala oko sebe pravo blago ljudskih duša. Nikad nije bio zahtjevan, ali tko ga je gledao s kršćanskom ljubavlju, mogao je osjetiti Jozine potrebe i vršiti djelo milosrđa. Jozo je bio svakom prilika da s njim rukom pod ruku napravi jedan korak bliže Kristu. Na dan sv. Ivana Krstitelja Jozo je ojačan sv. Pričesti spremno se odazvao na poziv Svemogućega. Po uzoru na ovog velikog sveca i Jozo je svojim isposničkim životom, na svoj način živjeti u pustinji svog hendikepa, nezahtjevan u odjeći i obući upozoravao na Krista. Njegovo izmučeno tijelo ispraćamo danas na blagdan svetog Petra i Pavla, koji su snagom Duha svetoga širili kršćanstvo utemeljeni u svetu Crkvu katoličku. Znakovitost ovih dvaju datuma zaokružuje i Jozinu misiju ovozemaljskog života. Jozu nije posjećivalo mnogo prijatelja, a gledajte draga braćo i sestre koliko nas se je okupilo na svetoj Euharistiji i ispraćaju na vječni počinak! Primili smo mnogobrojne izraze sućuti elektronskom poštom od prijatelja, znanaca i suradnika iz udaljenijih krajeva. Vaša sućut je s nama Geohelijima ožalošćenog srca, zajednički korak prema licu Božjem.

Zahvaljujemo se svima onima koji su umjesto cvijeća darivali za potrebe hendikepiranih u Domu Svetog Rafaela u Solinu. Prikupljena svota i popis donatora biti će objavljeni u lokalnom Župskom vjesniku. Od srca vam HVALA, a vaše plemenito djelo neka bude nagrađeno od Boga.

Dear English speaking friends:

Your presence at funeral liturgies, spoken or written condolences are great consolation for our loss of beloved son Josip. By being part of our

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

family, Josip gave us opportunity to put our faith in practice. You who cared for him as professionals, you confirmed and strengthen your profession as vocation. Medical staff of St. Elizabeth Health Care at all the time conduct their duties par excellence. Our special thanks to Mrs. Margaret de Cesare, nurses Sarah, who heard Josip's last hearth beat, Delia, Cindy, Guida, Zdenka, Ana, Theresa, Mark, Nancy, Stefanie and the lady in the office who made sure that this valuable team functions, Cherill. You give image to St. Elizabeth agency as a top caring health services. I also would like to express our gratitude to wonderful staff of VON and we will never forget professional conduct of Sally de Sousa, Luis Kromcamp, Cindy Orlando, Zdravko Pavela, Sheila, Monika, Sonia and warm understanding of Dorette. Although the announcement of death was sent in Croatian, we received loving sympathy notes in English. We treasure your words of comfort. We thank you for generous in lieu of flower, donation to St. Raphael Home for Handicapped.

Remembering our beloved son Josip we are keeping you in our gratitude.

Family Geoheli

Prizor s pogreba gosp. Karla Sopta u Sv. Klari, Hrvatska: u sredini fotografije između ostalih gosp. Vlado Glavaš, Marin Sopta (nećak) sa suprugom Marijom, gđa. Darinka Sopta, sestra, u invalidskoj stolici

KRV I AMEN

Kao i uvijek, osjetio sam u Hrvatskoj da je svaki udisaj poljubac kojeg primam ili dajem. Kome? Ljudima! Onima koje gledam i koje susrećem očima u mimohodu, u zajedništvu prošlosti, sadašnjosti i onog što dolazi.

S tom je valjda namjerom došao i Karlo Sopta zagrliti Hrvatsku, s dragom osobom koja ga je razumjela i njegovala od prije, ali i u zadnjim mjesecima od kako je bio dijagnosticiran rak na tri mjesta. Karlo je bio gord čovjek, uspravan u svojim nastojanjima, čovjek koji nikad nije zanjekao ideale Hrvatske. Hrvatska je za njega bila prva, jedina, otpornika. Tako je i djelovao. Bio je prvi - jedan od rijetkih - otporaš bez isprike.

Može se sa sigurnošću reći, da je Karlo tijekom života, sa svojim najboljim prijateljem Markom Nosićem, nećakom Marinom i s mnogim istomišljenicima ugrađen u ovu neovisnu, demokratsku Hrvatsku, posebno u njezinih prvih deset godina, kad je i Ocu znao ponuditi pravu dijoptriju, pa bilo to iz daleke Kanade, gdje je proboravio više od 30 godina.

Kad je Karlo Sopta prije tri mjeseca tiho došao u Hrvatsku, rijetki su znali da je u Lijepoj čekao susret sa Stvoriteljem. Dočekao je mir što ga je zaslužio, u ravnini Turopolja koja je zagrlila tog Hrvata iz Hercegovine. Možda će stihovi Nenada Piskača najbolje zaokružiti ove riječi rastanka u pjesmi "Pismo palima":

*Vi niste mrtvi
u vama se povijest skrušila
pod zrakom sunca
vaša se kap osušila
Sada ste talog i znamen
Krv i amen*

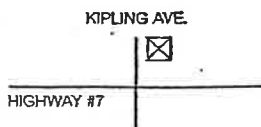
Drago Geoheli
U Zagrebu, 16. lipnja 2001.

Karlo Sopta je pokopan u Sv. Klari 7. lipnja 2001.g

Preporučujemo

DR. PETER T. DONKO
OPTOMETRIST
7777 KIPLING AVE. STE. 104-
WOODBIDGE, ONTARIO
(905) 264-1512

HRVATSKA ISKRA
Vaše zadovoljstvo

Prošetala sam kratko po parku, pa nastavila kući, jer HRVATSKA ISKRA je morala u tisak. Moram Vam reći da mi je bilo zaista ugodno sa ljudima ove nedjelje popodne. Za svakim stolom su bila nasmijana lica ljudi, koji su se veselila novim prijateljima, novim poznanstvima. Svugdje su se čule šale i smijeh, a tu i samo mogla se je čuti i hrvatska glazba.

Kratko sam ostala, ali sam sigurna da su župljani župe Hrvatskih mučenika uživali na svom pikniku, bar su mi svi tako rekli. Ono što sam vidjela - sva ta nasmijana lica, sretno ljude koji su pozdravljali jedni druge i bili u dugačkim razgovorima sa onima koje dugo nisu vidjeli - dokaz su da je ovaj piknik bio veliki uspjeh. Dobrovoljci su učinili izvrstan posao!

Prijatelji iz Mississauga i Varaždina zajedno za ručkom u župnom parku Father Kamber

HRVATSKA ISKRA zahvaljuje svima na ugodnom druženju u parku danas, a čestitamo svima iz župe Hrvatskih mučenika na izvršnom organiziranom pikniku. Hvala Vam dragi prijatelji na prijateljstvu, a župi iskrene čestitke na 21. blagoslovu crkve. (VK)

Za ručkom u restaurantu u župnom parku Father Kamber: gđa. Francika Mikuljan, gđa. Anđela Herceg i gosp. Tomo Mikuljan

Post festum

Prošli petak, 30. lipnja naša je zajednica imala posebne goste: folklorni ansambl mladih profesionalaca, pod vodstvom dr. Ivana Ivančana. Ti mladi profesionalci, sve izvršni folkloriši pod vodstvom najpoznatijeg čovjeka folkloru Hrvatske danas, dr Ivana Ivančana, došli su na poziv Kanadske vlade u ovu zemlju. Put im je bio plaćen djelomično iz sredstava Kanade, a djelomično iz Hrvatske, jer je njihova zadaća bila vrlo velika i važna: predstavljat će Hrvatsku na skupu nacija koja se upravo održava u Drummondvillu u Quebecu, gdje su se skupili folkloriši iz preko

30 zemalja svijeta, kako bi pokazali umjetnost svojih naroda.

Zaista je to lijepo što i Hrvatska i Kanada brinu kako bi mi, ali i ostali narodi, pokazali našu kulturu, ljepotu naših običaja, pjesme i plesa. Pitanje je jedino - a kako mi, Hrvati u Kanadi, dočekujemo svoje i brinemo za njih, ili kako im pokazujemo koliko cijenimo njihov dolazak i umijeće?

Naši mladi folkloriši dočekani su dostojno: za to su se potrudili članici iz Kanadsko - hrvatskog folklornog saveza. Ugostili su ih, bili ljubezni domaćini, no mi - zajednica - totalno smo zakazali.

Na predstavu koja je bila oglašena kako treba i koja se održavala u Silverthorne Collegiate u Etobicoke-u, došlo je tek stotinjak ljudi iz naše zajednice. Tih stotinjak ljudi posramljeno su se zgedavali, jer pred njima su bili umjetnici koji su došli svojima u posjete, svojima - kako bi im predočili umjetnost njihovih djedova i baka, umjetnost koju naša zajednica tako cijeni i održava. Nažalost, u dvorani koja može primiti do 500 ljudi - tih stotinjak ljudi iz zajednice, pitali su se - a gdje su drugi, posebno učitelji folkloru, djeca koja plešu i pjevaju, roditelji koji su tako ponosno pratili svoju djecu na 27. Folklornom festivalu u Mississaugi. A mislite li da gosti nisu primijetili gotovo praznu dvoranu?

Razgovarala sam s jednom od volontera, koji su dali sve od sebe kako bi ovaj važan posjet, koji su pažljivo pratili i kanadski promatrači, uspio. Sva žalosna i zdvojna rekla mi je kako ovaj nedolazak mnogih ljudi, koji su duša i tijelo hrvatskog folkloru u Torontu i okolici je velika šteta ne samo za taj događaj, već i budućnost folkloru u našoj zajednici. Tko zna da li ćemo opet imati sreću da dobijemo ovako vrhunske umjetnike za nika-kve novce, a ono što su mnogi učitelji plesa i pjesme propustili ne došavši na ovu važnu predstavu je nenadomjestivo: ljepota nošnji, visoka profesionalnost pjesme i plesa i doživljaj hrvatstva koji će se dugo pamtititi.

No, ja koja hodam kroz hrvatsku zajednicu gledam stvari malo drukčije, razmišljam: je li možda moguće da su neki bili ljubomorni na dolazak ovih mladih plesača i pjevača pod vodstvom ovako sposobnog čovjeka - pa su odlučili jednostavno - ne doći? Ili možda je bilo razmišljanje - pa to nisu direktno naši gosti, što nas briga!

Koji god je razlog nedolasku mnogih učitelja - a Vi svakto znate tko je došao, a tko ne - ili folkloriša - to je velik propust, ne samo zbog tih naših gostiju, već i zbog nas. Mnogo ste mogli naučiti, a možda najviše što ste mogli naučiti je to da se goste dočekuje široko otvorenih ruku, a ne ovako kako smo ih dočekali.

Srećom, u čelništvu Kanadsko - hrvatskog folklornog saveza pametni su ljudi - pa su vjerojatno uredili nekako ovu jednu situaciju za sve nas, i hvala Vam svima iz čelništva Kanadsko-hrvatskog folklornog saveza. Gostima koji sada plešu i pjevaju u Quebecu, nakon što su posjetili razne kulturne centre Kanade - oprostite nam. Što drugo reći?

Valentina

Preporučujemo

Taste of Europe

MEAT & DELICATESSEN INC.

- * Zadovoljava srca svih gurmana sa kvalitetnim odrescima za vaše roštilje.
- * Taste of Europe vas očekuje danas i svaki dan s velikim izborom mesa, kobasica, salama i velikim izborom proizvoda iz Hrvatske i Europe.
- * Snabdijevamo meso za duboko smrzavanje.
- * Povoljne cijene za bankete i slavlja.

Posjetite nas na

200 County Court Blvd. Brampton, Ontario

905-455-1077

OBITELJ POLUNIĆ RADO VAS OČEKUJE

"HRVATSKA ISKRA"- Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

BLIŽI SE KRAJ VUKOVARSKIM ZLOČINCIMA

Tijekom, a posebice nakon okupacije Vukovara srpski je agresor ubio 550 hrvatskih branitelja i 1700 civila, 8000 Vukovaraca prošlo je pakao srbijanskih koncentracijskih logora, a 800 žrtava ekshumiranih iz masovnih i pojedinačnih grobnica još uvijek je na popisu neidentificiranih osoba. Podsjetimo kako je nakon mirne reintegracije Podunavlja na vukovarskom Novom groblju provedena ekshumacija posmrtnih ostataka iz najveće masovne grobnice nakon Drugog svjetskog rata, u kojoj je pronađeno 937 hrvatskih žrtava, među kojima su bili muškarci, žene i djeca stara samo nekoliko mjeseci. Za te, kao i tragediju 260 ranjenika vukovarske bolnice nakon pada Vukovara 18. studenog 1991. godine ubijenih na Ovčari odgovorni su Mile Mrkšić, Miroslav Radić i Veselin Šljivančanin. Podsjetimo kako je u optužnici tužitelja Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju Richarda J. Goldstonea, 1995. godine navedeno kako su ubrzo nakon proglašenja nezavisnosti 25. lipnja 1991. godine Srbi u Hrvatskoj intenzivirali oružanu pobunu, te da im je JNA u tome pružila potporu. Navodeći kako je krajem kolovoza 1991. godine JNA opkolila Vukovar, a 18. studenog okupirala ga zajedno s paravojsnim srpskim formacijama, Goldstone izriče da glavnu odgovornost za napad i zauzimanje Vukovara ima Gardijska brigada iz Beograda kojom je zapovijedao pukovnik Mile Mrkšić. Njemu je, pak, bio podređen major Veselin Šljivančanin koji je imao izravno operativno zapovjedništvo nad snagama JNA na samom području grada.

Major Šljivančanin bio je časnik zadužen za sigurnost u Gardijskoj brigadi, a zapovijedao je i bataljunom vojne policije u njenom sastavu. Drugi dio brigade koji je imao aktivnu ulogu u okupaciji i zauzimanju grada bila je specijalna jedinica pješastva pod zapovjedništvom kapetana Miroslava Radića - bliskog suradnika majora Šljivančanina. Posljednjih dana okupacije nekoliko stotina ljudi potražilo je zaklon u vukovarskoj bolnici vjerujući da će biti evakuirani u nazočnosti neutralnih međunarodnih promatrača.

Evakuacija je, naime, bila dogovorena u Zagrebu na pregovorima između JNA i hrvatske Vlade 18. studenog 1991. godine. Osim bolesnih i ranjenih u krugu bolnice okupili su se civili, članovi obitelji bolničkog osoblja, te hrvatski branitelji koji su se prijavili kao pacijenti, ili bolničko osoblje. Nadzor nad bolnicom bez bilo kakvog otpora 19. studenog preuzeo je major Šljivančanin, a dok je trajao sastanak s liječnicima i medicinskim osobljem JNA i pripadnici paravojsnih srpskih formacija žurno su iz bolnice odveli 400 muškaraca, među kojima je bilo ranjenika, bolničkog osoblja, hrvatskih branitelja, hrvatskih političkih aktivista i drugih koji su branili grad. Do završetka sastanka s majorom Šljivančaninom vojnici su iz bolnice odveli gotovo sve muškarce.

Većina ih je odvezena u jednu zgradu na farmi Ovčara - na četiri kilometra udaljenosti od Vukovara. Nakon batinjanja, snage JNA i srpske paravojske, stoji u optužnici Richarda Goldstonea, pod zapovjedništvom i nadzorom pukovnika Mile Mrkšića, kapetana Miroslava Radića i majora Veselina Šljivančanina, u večernjim satima 20. studenog 1991. godine ubili su oko 260 Hrvata. Nakon ubojstva, tijela žrtava buldožerom su zakopana u masovnu grobnicu na Ovčari. Nakon ekshumacije, velik broj žrtava identificiran je, dok se ostali jos uvijek vode kao nestali. Svojim zlodjelima i propustima Mile Mrkšić, Miroslav Radić i Veselin Šljivančanin snose kaznenu odgovornost za premlaćivanja i ubojstva, odnosno teške povrede Ženevskih konvencija iz 1949. godine. Kršenje ratnih zakona i običaja, zločine protiv čovječnosti, a to se odnosi na namjerno nanošenje teške patnje, okrutno postupanje, nečovječne radnje i ubojstvo.

Milan Martić, mladi inspektor Sekretarijata unutrašnjih poslova, trebao bi se uskoro naći pred licem Haaškog tribunala. Naime, mediji su u četvrtak objavili, a u petak opovrgli informaciju da je ovaj zločinac otputovao za Haag zajedno sa svojim nalogodavcem Slobodanom Miloševićem, a demantij o uhićenju Martića i Mrkšića stigao je, potom, i od glasnogovornice Tribunala Florance Hartmannn. Ipak, s Martićem bi u prošlost trebale konačno "otputovati" i sve "ideje" ovoga zločinca koji je godinama prijetio Hrvatskoj. Sve o čemu je pričao, nije se ostvarilo, osim, nažalost, bombardiranja Zagreba. Uostalom, ostane li i u Haagu ustrajan, kao i u svim svojim medijskim istupima u opravdavanju tog terorističkog čina, kojim se kao nalogodavac dičio, postupak protiv njega bi mogao biti najkraći u kratkoj povijesti Tribunala.

"Simpatični prostodušni brko u maskirnoj uniformi ... Čovjek čije ime ostaje neprikosnoveni simbol prevencije srpskih nacionalnih trauma, demijurg stvaranja krajiške vojske", kako su Martića već opisivali u Politici u

travnju 1991. godine, trebao bi imati dovoljno vremena u Scheveningenu razmisлити o smislu pripajanja "Krajinu" Petrinje, Karlovca i Zadra, "jer je nama i armiji potrebna jedna veća luka". Imat će Martić vremena razmišljati i o svojoj permanentnoj uvjerenosti "da će svi Srbi živjeti u istoj državi". Vjerojatno će biti i snužden, jer mu se neće ostvariti davnašnja želja "da se vrati u anonimnost, odakle je i došao". Bivši "predsjednik" fantomske države "republike srpske krajine", prije toga "ministar policije", a još prije "ministar obrane", možda shvati da bi za njega bilo najbolje da je "odležao" svoje u blizini Otoke kraj Bihaća, kad ga je 8. rujna 1991. godine privela policija BiH, za dlaku izbjegavši linč tamošnjeg življa. Sve što je poslije učinio toliko je uprljano krvlju da se nikada neće moći oprati. Zapovijed za bombardiranje Zagreba 2. i 3. svibnja 1995. godine, sa 12 raketa ispaljenih višecijevnim bacačem raketa "orkan", odavno je ocijenjena ratnim zločinom, svjesnom namjerom da se ubije i terorizira civilno stanovništvo.

Odlazak generala Mile Mrkšića u Haag, bio bi važan za Hrvatsku iz dva konkretna razloga. Zasigurno, Haaško ga tužiteljstvo, tereti da je kao zapovjednik Prve motorizirane gardijske brigade u sastavu Prve gardijske divizije JNA, odgovoran za zločine uništavanja Vukovara i njegovih stanovnika u jesen 1991. Mrkšića je, nakon Bljeska, Milošević, s mjesta pomoćnika Glavnog stožera VJ, kao Srbina rođenog na Baniji, poslao u Hrvatsku da "konsolidira demoraliziranu krajišku vojsku". Bio je zadnji zapovjednik "srpske vojske krajine".

U vukovarskom slučaju, sasvim je nedvojbeno da je on zapovijedao odlučnim napadima na grad i njegove stanovnike te da je po položaju izravno odgovoran za sve zločine koji su se dogodili neposredno nakon okupacije, poglavito za pokolj na Ovčari. Ali i u ulozi posljednjeg zapovjednika "krajiške vojske" može biti zanimljiv Sudu. Mogao bi objasniti je li od Miloševića dobio zapovijed da brani "krajinu" ili da je na tih način preda, za što su ga kasnije sumnjičili neki "krajiški" čelnici. Drugo, i u izvještajima međunarodnih humanitarnih i udruga za ljudska prava, spominju se slučajevi kada je "krajinska vojska" tenkovima gazila vlastiti narod na cestama, da bi se što prije izvukla u BiH. Nalaze li se dokazi za te tvrdnje na Haaškom sudu, lako je moguće da bi Mršić po liniji objektivne odgovornosti, mogao biti optužen i za ta nedjela.

Moguć je i jedan apsurd vezan uz izvore dokaznog materijala protiv Mrkšića. Predzadnja Haaska tužiteljica Louis Arbour, govoreći sredinom 1999. o nekooperativnosti bivše hrvatske vlasti u suradnji s Tužiteljstvom, navela je da se HDZ-ova Vlada nije osobito trudila dati Haagu dokaze protiv vukovarske trojke, u koju uz Mrkšića još spadaju Veselin Šljivančanin i Miroslav Radić. Još jedan iz zloglasne "vukovarske trojke" odgovorne za zločinački pokolj ranjenika iz vukovarske bolnice na Ovčari, kapetan Miroslav Radić, očekuje se ovih dana pred licem Haaškog tribunala. Tamo bi trebao, u društvu s generalom Milom Mrkšićem i Veselinom Šljivančaninom dijeliti "udobnosti" scheveningenskog dvorca. Naime optužnica protiv Mrkšića, Šljivančanina i Radića prva je optužnica koju je Haaški sud podigao za ratne zločine počinjene u Hrvatskoj, još 1995. godine.

Miroslav Radić imao je samo 29 godina kada je kao kapetan JNA u jesen 1991. godine zapovijedao specijalnom udarnom pješačkom jedinicom u sastavu Gardijske brigade iz Beograda, pod komandom, tada pukovnika, Mile Martića. Zadaća njegove mješovite jedinice, sastavljene od tri stotine aktivnih vojnika, rezervista, dobrovoljaca, četnika i vukovarskih Srba tzv. teritorijalaca, bila je, prema osobnom svjedočenju, "očistiti od "ustaša" dio Vukovara koji graniči s pojasom prema Bogdanovcima". O vojnim i moralnim kvalitetama dijela ljudi koje je vodio svjedočio je sam u jednom intervjuu, danom u Vukovaru, samo 11 dana nakon pada Vukovara i 9 dana nakon pokolja na Ovčari.

"Dobrovoljci koji su dolazili iz Srbije, Crne Gore i drugih krajeva bili su podijeljeni na razne grupe, od avanturista koji su došli da dožive ratnu stihiju, ili radi krađe, pljačke, bilo je i takvih, ili su jednostavno pokušali da budu patrioti, pa su uvidjeli da to nije za njih i željeli su da se vrate kućama", rekao je tom prilikom Radić. Haaški tužitelj Richard Goldstone, 1995. godine optužio ga je, zajedno s Martićem i Šljivančaninom, za zločine protiv čovječnosti i teško kršenje ratnih zakona djelom i propustom, koje uključuje premlaćivanje i strijeljanje ratnih zarobljenika bez suda. Moralni pad profesionalnog vojnika i čovjeka koji je na bojištu izgubio sve kriterije, možda je najbolje ocrtao sam u spomenutom intervjuu: "Ranije nisam imao prilike da vidim ubijenog čovjeka, a ovdje u Vukovaru, za dva mjeseca okamenio sam se. Za mene, sada, vidjeti na jednom mjestu sto,

Odlazak IDS-a negativno će utjecati na koaliciju

Premijer izrazio žaljenje zbog izlaska IDS-a iz šestorke, dodavši da to "neće bitno uzdrmati" vladajuću koaliciju.

Zagreb - Premijer Ivica Račan jučer je izrazio žaljenje zbog odlaska IDS-a iz šestorke, dodavši da to "neće bitno uzdrmati" vladajuću koaliciju. No, odlazak IDS-a ipak će imati negativnog utjecaja na odnose među strankama, potvrdio je predsjednik Vlade na jučerašnjoj redovitoj konferenciji za novinare.

Račan je posebno naglasio da se on i njegova stranka ne zauzimaju za prijevremene izbore te da će do njih doći samo ako ne bude drugog izlaza. Ako koalićijska vlada ne bude imala dovoljno ruku u Saboru, te ako se povećaju slabosti u njezinom radu, tada će prijevremeni izbori biti neminovnost, dodao je.

Ako bi vladajuća koalicija zabilježila krupan neuspjeh u formiranju vlasti na lokalnim razinama, to bi - prema premijerovim riječima - imalo negativan utjecaj na kvalitetu njezina rada. Samo bi slijepac mogao reći da ono što se događa na lokalnim razinama neće imati utjecaja na državnu. Hrvatskoj Vladi nije prihvatljiva kritika iz redove šestorke na to što su "jedne novine" uoči izbora pozitivno pisale o Vladi, rekao je Račan, pri čemu nije izričito rekao da se to odnosi na predsjednika HSLS-a Dražena Budišu i "Slobodnu dalmaciju". Po njegovim riječima, ako splitski HSLS bude inzistirao na tehničkoj gradskoj vladi, to će biti vlada HSLS-a i HDZ-a.

Što se tiče najavljene rekonstrukcije Vlade, nas toliko ne zanima promjena ljudi, koliko moguće promjene u organizaciji i radu Vlade kako bi ona kvalitetnije djelovala, dodao je premijer. Najavio je da će funkcija Ministarstva za europske integracije, iz kojeg najvjerojatnije odlazi Ivan Jakovčić, ubuduće imati još značajniju ulogu unutar Vlade zbog uključivanja Hrvatske u te integracije. Ako Veljsko Ostojić (IDS) ode s mjesta zamjenika ministricе turizma, vjerujem da ću moći dostojno zamijeniti nekom nestranačkom osobom, s obzirom na znatne ljudske resurse u hrvatskom turizmu, rekao je premijer.

U sljedećih nekoliko tjedana Vlada će održati posebnu tematsku sjednicu o razvoju maloga gospodarstva u kojem već radi 66 posto zaposlenih, a Banski dvori žele taj broj povećati još za 10 do 15 posto, najavio je premijer. Vlada će održati i sjednicu o Strategiji razvoja Hrvatske u 21. stoljeću, te dovršiti konstruiranje novih lokalnih vlasti. - Ne razmatramo,

Višak policije za MUP postao i osjetljivo političko pitanje Erdutski sporazum štiti od otkaza policajce Srbe

Zagreb - Hoće li među viškom policajaca u MUP-u biti i policajaca koji su u policiju primljeni prema Erdutskom sporazumu? To osjetljivo kadrovsko, ali i političko pitanje statusa Srba policajaca rješavat će se na razini Vlade i zasad nema službenog stava Ministarstva unutrašnjih poslova.

Ono što smo mogli neslužbeno doznati o stavu čelnništva hrvatske policije jest da i za njih moraju vrijediti kriteriji kao i za sve djelatnike MUP-a. Koliko je točno policajaca uposleno, s kojom kvalifikacijskom strukturom i na kojim mjestima, nismo uspjeli doznati. Istočna Slavonija bit će posebno osjetljivo područje za MUP-ove kadrovice, što se već vidjelo i po reakcijama policajaca koji su ostali neraspoređeni, među kojima su i hrvatski branitelji, sudionici akcija "Bljesak" i "Oluja".

Prema službenim statistikama, čak 95 posto zaposlenih ima status branitelja, pa će to dodatno pojačati napetosti kad je po srijedi odnos prema policajcima Srbima koji bi, prema potpisanom ugovoru pod pokroviteljstvom međunarodne zajednice trebali imati status "nedodirljivih".

Neslužbeno u MUP-u ističu kako je to naslijeđe bivše političke garniture koja je i potpisala Erdutski sporazum, prema kojem se mora osigurati zastupljenost kadrova srpske nacionalnosti u MUP-u na području istočne Slavonije. Prihvate li nedodirljivost kadrova iz Erdutskog sporazuma, čelnništvo MUP-a morat će priznati da je pod pritiskom međunarodne zajednice napušten kriterij stručnosti.

Status onih koji su ratni vojni invalidi rješavat će se prema drugim kriterijima. U MUP-u ističu kako je moguće da je tijekom posljednjeg kadrovanja 28.000 ljudi bilo i pogrešaka, ali svi oni koji su nezadovoljni imaju i mogućnost žalbi, a sva rješenja proći će još jedan filter. (Večernji

Stranica 8

zasad, odgađanje početka decentralizacije zemlje s 1. srpnja ove godine na 1. siječnja 2002, rekao je Račan, dodavši da Vlada, međutim, hitno priprema nekoliko zakona kako bi olakšala decentralizaciju.

Račan nije želio komentirati novinarsku tvrdnju da makedonski ministar vanjskih poslova Ljuben Boškovski ima hrvatsko državljanstvo, zbog čega, navodno, lakše nabavlja oružje za Makedoniju. Izjavio je kako čeka završetak istrage MUP-a koji upravo preispituje kako su bivše hrvatske vlasti dale strancima oko 6.000 državljanstava i hrvatskih putovnica. Premijer nije htio komentirati ni tvrdnju da Dražen Budiša već dugo pravi probleme vladajućoj koaliciji, i to zato što, navodno, ne može podnijeti poraz na predsjedničkim i lokalnim izborima. (Novi list 5. lipnja)

Predsjednik IDS-a jučer zadnji put na sastanku vladajuće koalicije:

Rastali smo se srdačno i prijateljski

Zagreb - Nakon 18 mjeseci zajedničkog rada predsjednik IDS-a Ivan Jakovčić je jučer posljednji put sudjelovao na sastanku vladajuće koalicije. Nakon nepunih sat vremena posljednji sastanak šestorke pretvorio se u sastanak petorke, jer je Jakovčić izašao pred novinare. "Rastali smo se srdačno i prijateljski, jer smo već dosta zajedno", kazao je Jakovčić, dodavši kako IDS prelazi u opoziciju ne da destabilizira Hrvatsku i Vladu, nego da bude opozicija koja će i podržati Vladu u njenom reformskom kursu. Jakovčić je kazao kako se u Istri mnogo govori o Europi i kako će IDS dati doprinosa stabilizaciji odnosa u državi. "Očekujemo to i od ostalih stranaka vladajuće koalicije", kazao je Jakovčić. Predsjednik IDS-a je napomenuo i kako je Istarska županija jedna od najuspješnijih u Hrvatskoj te kako je Ministarstvo za europske integracije koje će Jakovčić voditi još samo nekoliko dana također među uspješnijima u Vladi. "IDS je dao velik doprinos približavanju Europi i povratku turista u Hrvatsku", kazao je Jakovčić obećavši da će njegova stranka i dalje raditi na dobrobit građana. Nakon toga Jakovčić je napustio zgradu Vlade u kojoj se nastavila sjednica petorke predsjednika preostalih stranaka vladajuće koalicije. (Novi list, 5. 6.)

Prosvjed na prvi dan suđenja Norcu

Rijeka, Mirko Norac i ostali članovi Gospičke skupine ne zaslužuju ovakav tretman i suđenje jer su na svojim plećima iznijeli teret Domovinskog rata. Oni su problem svih Hrvata a ne samo stožera, rekao je na konferenciji za novinare Mile Biondić, predsjednik Primorsko-goranskog županijskog stožera za obranu digniteta Domovinskog rata, govoreći o najavljenom skupu potpore Gospičkoj skupini koji će se održati u ponedjeljak prvog dana suđenja. U Stožeru su još jednom naglasili kako na prosvjedu neće biti političara (Večernji list 23.6.)

Državni odvjetnik Ortynski: U pravosuđu ima korupcije

Rijeka - Vrhovni sud RH ukinuo je pritvor odvjetniku Željku Juriću i bivšem policajcu Bogdanu Rodiću koje se, uz Boška Županovića i zagrebačkog odvjetnika Božidara Jovanovića, tereti za kaznena djela pokušaja korupcije službenih osoba, izvijestili su jučer branitelji osumnjičenih.

Priziv obrane na mjeru pritvora određenu Rodiću, kojeg se tereti za davanje mita, ukinut je jer je za to kazneno djelo predviđena mjera pritvora do mjesec dana, pa nema objektivnih zakonskih preduvjeta za produljenje pritvora, doznaje se od branitelja. Za to je djelo propisana kazna do tri godine zatvora. Priziv na pritvor Juriću, koji je osumnjičen za kazneno djelo davanja mita i pokušaj protuzakonitog posredovanja, za koje je zapriječena kazna do 5 godina zatvora, ukinut je jer se "obrazloženja iz rješenja o određivanju odnosa na apstraktne, a ne konkretne mogućnosti utjecaja na svjedoke, a radi čega je pritvor određen".

Ostala dvojica osumnjičenih u tzv. aferi korupcije u pravosuđu, Županovi i Jovanović, brane se iz slobode. Vrhovni sud još treba donijeti odluku o tome koji je sud nadležan za vođenje slučaja, nakon čega će

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

"Vatreni" Aljoša Asanović s nama!

Aljoša Asanović u igri

Jedan od "vatrelih" - poznata "sedmica", Aljoša Asanović je bio s nama u Mississaugi! U petak navečer, 6. srpnja Aljoša Asanović, inače igrač "Hajduka", pomogao je "Croatiji" da pobjedi Talijane u nogometnoj utakmici. Na utakmici je bilo zaista mnogo ljudi, mnogo više nego obično, jer ipak - Aljoša je s nama! U utorak, 10. Srpnja bit će oproštaj u Croatia restaurantu s Aljošom. Dodite, pozdravite Aljošu i zahvalite mu za izvrsnu igru na Nogometnom prvenstvu svijeta, kada su "vatreni" bili treći na svijetu!

Godišnjica blagoslova crkve piknik župe "Hrvatskih mučenika"

Pogled na okupljene župljane i goste u župnom parku Father Kamber, prije sv. mise

U nedjelju 8. srpnja, danas, bio je jedini piknik župe Hrvatskih mučenika, koji je organiziran u slavu 21. godišnjice blagoslova župne crkve. Srećom, osvanuo je divan dan, prepun sunca, tako da su župljani uživali u toplini sunca, druženju i svemu onome što donosi župni piknik.

Sv. Misu je predvodio gost župe, Msgr. Đuro Gašparović, pomoćni biskup Đakovački i Srijemski, koji će predvoditi misno slavlje iduće nedjelje u Midlandu. Vel. Kečerín, župnik župe Hrvatskih mučenika pozdravio je sve prisutne, zahvalivši se na darovima crkvi, kao i za darove za dogradnju škole koja počinje već sredinom kolovoza, negdje oko Velike Gospe. Msgr. Gašparović se u svojoj propovijedi osvrnuo na 21 godinu

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

života ove župe, podsjetivši koliko je župa pridonijela u životu svih župljana. Završio je svoju propovijed čestitajući ovaj dan svima, svećenicima, časnim sestrama, kao i svim župljanima. Kao i obično, i ova svečana misa završila je podravom domovini, himnom Lijepoj našoj.

Mješoviti zbor župe Hrvatskih mučenika i ovaj je puta izvrsno pjevao.

Nakon sv. mise gosti i župljani su se razmili po parku Father Kamber, koji je bio prepun ljudi. Automobili su bili parkirani svugdje, stolovi prepuni zadovoljnih ljudi blagovali su dobru hranu (a gotovo svatko je imao štrudlu od trešanja), djeca su se igrala svugdje okolo. Štandovi sa raznim predmetima, hrvatske majice, ploče, licitarska srca, razne hrvatske sitnice, zastave, likovi - svega ste mogli kupiti, pa čak i dobrih trešanja! Jedino je bio veliki red pred mesom, kao i svake godine, kad ova župa slavi svoj dan. No, i meso je prodano u vrlo kratko vrijeme, tako da su marljivi ljudi, župljani koji su pomogli da ovaj svečani dan uspije, mogli i sami blagovati sa svojim obiteljima.

Nakon ručka, uz štrudlu od trešanja, svi su za ovim stolom uživali!

Stranica 33

U dvorani su me dočekali prijatelji - sve ljudi čija lica stalno srećete, jer to je obično kod nas - uglavnom iste osobe rade svugdje. Svi iz grupe "Marjan", a posebno predsjednica društva gđa. Tonka Trogrlić, bili su uveliko na poslu, jer je svečano otvaranje bilo za koji tren. Članice su donosile kolače, pripremali su se čevapčići i ražnjići, uređivala dvorana, ansambl "Ferde Livadića" su imali zadnju probu - sve je bilo spremno za početak. To vrijeme sam iskoristila za kraći razgovor sa mladom Đurđicom Pleše, solisticom ovog ansambla, koja je kasnije upravo prekrasno zapjevala i gotovo digla dvoranu svojim ugodnim glasom. Gđica. Pleše je članica ovog ansambla od 1976. godine, sama smatra da je jedan od "najstarijih" članica, kaže "jako mi je lijepo, prije sam svirala i pjevala, danas pjevam kao solistica, i teško mi se odreći ovog posla koji toliko volim!". Ovo joj je prvi puta u Kanadi, a pjevat će i hrvatske i engleske pjesme.

Dio izložbe, koja je bila upravo fantastična!

Dok smo mi dvije razgovarale u jednom trenu prišao nam je gosp. Leopold, koji mi je rekao kako mladi folklorasi upravo sada sviraju jednu pjesmu za mene: i stvarno, začuli su se zvuci "Lijepi ti je Zagreb grad..." Jasno, možete si zamisliti mene u tom trenu - gotovo u suzama od uzbuđenja... Hvala Vam, prijatelji! No, tako toplo, domaći - bilo je stalno, jer takav je ansambl "Ferdo Livadić" i takovi su njihovi domaćini, članovi folkorne grupe "Marjan" - prisni, svoji. To se vidjelo kad su gosti počeli dolaziti: bilo da su bili stranci, bilo Hrvati, svatko je dočekan sa veselom pozdravom i toplom riječi dobrodošlice.

U dnu dvorane bila je uređena bogata izložba, koja je od slika do predmeta prikazivala hrvatsku kulturu, baštinu, prošlost i sadašnjost. Uz veoma vrijedne umjetničke predmete, prekrasne ručne radove, narodne nošnje, slike i knjige, uz pobjedničke trofeje ovog folklornog ansambla, svaki posjetitelj je mogao vidjeti bogatstvo koje naša Hrvatska pruža, a mladost ove folkorne grupe slavi pjesmom i plesom.

Nažalost, ostala sam samo na otvorenju kada je mlada Kristina Čorić u staroj splitskoj nošnji pozdravila sve prisutne, posebno goste iz Hrvatske i sve u Bramptonu, ali i u okolnim gradovima, pozvala na tri dana glazbe, pjesme, plesa i druženja. Program je otvorio ansambl "Ferdo Livadić" himnarna, a onda su se začuli prvi taktovi veselih samoborskih pjesama "Samobor je lepa varoš" ili "Da mi dadu dečke izbirati", ili kasnije ona

Ovi marljivi radnici ispekli su izvrsne ražnjiće i čevapčiće za posjetitelje Karabrama!

stara hrvatska pjesma "Snočka sam te draga", a mlada Đurđica Pleše otpjevala je dok sam ja još bila tamo "Uzmi ove ruže" i "I dođi lolo"... Veseli zvuci tih pjesama kod nekih (kao i kod mene) doveli su do toga da smo skoro zaplesali - a vrijeme za ples došlo je kasnije!

Zaista je bilo lijepo, sve je tako izvrsno i profesionalno organizirano, mladi pjevači i plesači dali su i ovaj puta sve od sebe kako bi pokazali gradu u kojem žive što znači biti Hrvat i kako Hrvati slave svoju domovinu. Hrana je isto bila izvrsna, sve domaće, sve svježe, a moji susjedi za stolom braćni par Marija i Štef Mikloška samo su hvalili čevapčiće, a posebno salatu od krumpira (čak će i za recept pitati!).

Moji susjedi, Marija i Štef Mikloška - uživali su zajedno samnom u pjesmi i plesu Karabrama!

Na odlasku mi je gosp. Mikloška rekao neka napišem ovih par riječi organizatorima ovogodišnjeg hrvatskog paviljona Karabrama: "Nastojte, dragi prijatelji, svake godine ostati dio Karabrama, neka se čuje naša hrvatska riječ, pjesma i kultura, jer toliko nam zadovoljstva donosite!". Zar treba išta drugo reći, jer ovo je najveći kompliment koji je "Marjan" mogao dobiti! No, od uredništva HRVATSKE ISKRE čestitke svima na izvrsnom poslu, a gostima iz Hrvatske - hvala Vam što ste nam došli!

Valentina

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

NAPETOSTI NA KORDUNU

Prosvjede u Gvozdu smirili specijalci * Doseljeni Hrvati prijetu masovnim iseljavanjem ako se ne razoružaju Srbi i traže da u strukture vlasti u Gvozdu uđe Hrvatski blok

GVOZD, SISAK - Prosvjedi doseljenih Hrvata iz Bosne koji su u Gvozdu počeli u nedjelju na večer završeni su jučer oko 13 sati. Sudionici pregovora u policijskoj postaji - predstavnici Hrvata, HDZ-a i policije te načelnik općine Vlado Gabrić - zaključili su kako od općinskog vrha treba zahtijevati da se razoružaju srpski građani, obustavi deložiranje Hrvata, spriječi smještanje u kuće dviju nacionalno mješovitih obitelji, potom da u lokalne strukture vlasti uđu predstavnici Hrvatskog bloka te da se osigura apsolutna zaštita Hrvata. Ne udovolji li se tomu, bosanski Hrvati će, kako navode u svojim zahtjevima, kolektivno iseliti s područja općine Gvozd.

MILAN ĐUKIĆ (SNS):

Gdje se pojavi Pupovac, tu su međunacionalni sukobi

- Jeste li zamijetili da se, gdje god je prisutan SDSS, odnosno Milorad Pupovac, ondje razgrađuje suživot? - upitao nas je jučer umjesto komentara o događajima u Gvozdu i Vojnici predsjednik SNS-a i gradonačelnik Donjeg Lapca Milan Đukić. - Pupovčevo bavljenje politikom svodi se na geslo "zavadi, pa vladaj" - dodao je Đukić. - Zanimljivo je da on uvijek zna što će se dogoditi, a onda se pojavljuje kao veliki miritelj, dijeli lekcije, govori što je dobro za Vladu.

Prosvjedi su izbili nakon ubojstva Jure Smilčića, kojega je noću sa subote na nedjelju hicem iz kubure usmrtio Dragan Borota iz Gvozda. Nekoliko stotina Hrvata tada je izašlo na ulice te su provalili u staru općinsku zgradu, a pri pokušaju upada u novu općinsku zgradu pred ulaznim vratima zaustavila ih je policija. Prosvjedi su prekinuti u nedjelju kasno na večer kada su u Gvozd pristigla policijska pojačanja. U pripravnosti je bila i interventna postrojba, a na prilazu gradu smjestila se specijalna policija s vozilima.

Napeto na trgu pred općinom

Jučer od 6.30 sati trg ispred općine ponovno je bio pun prosvjednika koji su sprečavali ulaz u zgradu i promet. Napetost je narasla do usijanja osobito kada je jedna prosvjednica odgurala od ulaza stariju ženu srpske nacionalnosti. Policajci su pokušali privesti prosvjednicu, na što su je demonstranti uz viku i zvižduk otkrili iz ruku policajaca.

Temperatura je potom opet narasla kad su prosvjednici zatražili da policija pusti tri osobe koje su privedene prethodne noći zbog stvaranja nereda i nasilna upada u staru općinsku zgradu. Učes se masa preselila pred policijsku postaju, gdje su se suočili s interventnom postrojbom opremljenom štitovima i kacigama s vizirima. Slavko Muza, načelnik Odjela policije PU, prosvjednicima je odlučno rekao kako će privedeni Ferdinand Pšutka, Mato Volić i Viktor Orlovac (s područja Vojnića) biti pušteni u podne, točno kad istekne 12 sati zadržavanja. Tek kad su pritvorenici izašli van i policijskim vozilom otpremljeni do Crevarske Strane, gdje su im bila vozila, potom se kroz Gvozd provezli trubeći, Hrvati su se razili. (Večernji list)

Ortynski

izvanraspravno vijeće tog suda rješavati prizive obrane okrivljenika na rješenje o provođenju istrage. Saznavši za odluku Vrhovnog suda, glavni državni odvjetnik Radovan Ortynski rekao je da je odluka Vrhovnog suda nezakonita i da je to "dokaz da u pravosuđu ima korupcije". Ortynski je to izjavio jučer u Ljubljani, gdje sudjeluje u seminaru Ministarstva pravosuđa SAD-a pod nazivom "Istraživanje i kazneni progon javne korupcije". (Jutarnji list 27.6.)

Bliži se kraj... Nastavak sa str. 7

dvjesto ili petsto mrtvih ili samo jednog... Hoću da kažem, tko je preživio rat u Vukovaru, ne može izaći odavde čiste savjesti i svijesti koju je imao prije". Vjerujemo da će mu Sud za ratne zločine vrlo skoro pružiti priliku da "očisti" nečistu savjest... (Hina 1. srpnja)

**Pokažite prijateljima
HRVATSKU ISKRU**

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Predsjednik Mesić uručio odlikovanja

Predsjednik Stjepan Mesić uručio je jučer odlikovanja 60-orici za služnih građana RH koje im je dodijelio u povodu Dana državnosti. Odličja su, rekao je Mesić, mnogi sadašnji laureati trebali već dobiti, pa se ovim činom ispravljaju neke stare nepravde.

Mesić je Redom Ante Starčevića odlikovao Srećka Bijelića i posmrtno Vladimira Primorca, Redom Stjepana Radića posmrtno Josipa Pančetića i Luku Vincetića. Redom Stjepana Radića odlikovani su i mr. Stjepan Radić i dr. Josip Torbar. Među 10 odlikovanih Redom Danice s likom Marka Marulića je i književnik Predrag Matvejević koji nije bio na svečanosti.

Za osobite zasluge u gospodarstvu odlikovano je osam privrednika i znanstvenika, među kojima su Bolta Jalšovec i Goražd Nikić. Za osobite zasluge u znanosti Red Danice hrvatske s likom Rudera Boškovića dobilo je sedam znanstvenika, među njima i dr. Josip Županov.

Red hrvatskog pletera za osobit doprinos razvitku i ugledu RH dobilo je deset pojedinaca, među kojima Lukas Nola, Milan Đukić, dr. Milorad Pupovac i mr. Ivo Škrabalo. Predsjednik Mesić odlikovao je zaslužne pojedince Redom Danice hrvatske s likom Nikole Tesle, s likom Franje Bučara, s likom Katarine Zrinske i s likom Antuna Radića te dodijelio povelju RH zaslužnim gospodarskim i kulturnim institucijama. U ime nagrađenih zahvalio je Bolta Jalšovec. (Večernji list 1.7.)

AMERIČKE VOJNE AKADEMIJE BEZ NAŠIH PITOMACA

Amerikanci otkazali stipendije Hrvatima na West Pointu

Zbog nedostatka novca u proračunu Ministarstva obrane Hrvatska, u idućih pet godina nećemo imati novih pitomaca na uglednoj američkoj vojnoj akademiji West Pointu, potvrđeno nam je iz MORH-a. Kadeti koji su prošle godine krenuli na školovanje na američka vojna učilišta završit će program po dosadašnjim ugovorima, i to 2004. godine.

- Obavijest o prekidu suradnje na planu školovanja pitomaca iz Hrvatske - objasnio je pomoćnik ministra obrane brigadir Dušan Viro - dobili smo prije nekoliko dana od naših američkih kolega. Obavijestili su nas kako ne mogu participirati u troškovima školovanja naših pitomaca za koje su u iduće četiri godine trebali izdvojiti oko 700 tisuća dolara - objašnjava Viro.

Dio novca koji je MORH planirao izdvojiti za školovanje pitomaca na West Pointu potrošit će se na školovanje u nckoj od europskih zemalja ili, što je vjerojatnije, na domaćim vojnim učilištima. (Večernji list, 28.6.)

Kriza u Hrvatskoj

IZVANREDNA SJEDNICA

**Odluka o uhićenju već proslijeđena
Ministarstvu pravosuđa**

Neslužbeno smo doznali da je Vladina odluka o izručenju generala Haagu već sinoć proslijeđena Ministarstvu pravosuđa, koje će odmah početi postupati po proceduri. Očekuje se da će uhićenje optuženih generala, a izvori u koaliciji potvrđuju da je riječ o Anti Gotovini i Rahimu Ademiju, biti izvedeno vrlo brzo. U HSLS-u smo doznali da je zapovjedna odgovornost u haaškim optužnicama definirana toliko široko da bi na temelju toga u Haagu mogao završiti gotovo svaki časnik iz Domovinskog rata. Ocjena da su optužnice političke, bila je glavni motiv za HSLS-ov stav. Neslužbeno smo čuli i da je premijer Račan u prigovoru na optužnice koji je poslao haaškom tužiteljstvu iznio slične ocjene u pogledu definiranja zapovjedne odgovornosti. (AMAC)

U SVIBNJU 1,9 MILIJUNA TURISTIČKIH NOĆENJA

Zagreb - Proteklog svibnja jadranski su domaćini uknjižili 1,9 milijuna turističkih noćenja, odnosno 47% više nego u istom mjesecu lani. Strana su noćenja bila brojnija za čak 55 %, domaća za 9 %, a najbrojniji bili su Nijemci, Austrijanci, Slovenci, Česi i Talijani. U prvih pet mjeseci 2001. ostvareno je 3,5 milijuna noćenja, što je više za 26 posto. (Večernji list)

APARTMANI PUNI DO RUJNA

Seget - Prvi ovoljetni turistički report o boravku turista na području segetskih rivijere glasi: hotelijeri mogu biti izuzetno zadovoljni. Naime u najvećem segetskom hotelu Medena ovog vikenda boravi preko tisuću gostiju, uglavnom onih pristiglih preko njemačkih agencija TUI i I.D., Riva Tours, uz goste pristigle iz Poljske i Češke, te veću grupu Francuza koji su na proputovanju za Međugorje. Kako ističu u hotelu, već će iduće subote hotel biti popunjen s preko 1200 gostiju!

U apartmanskom naselju istoimenog hotela popunjenost je znatno bolja nego prošle godine u isto vrijeme, i to za više od 35 posto, istaknuo je direktor te dodao: Trenutačno je u apartmanima 860 gostiju, od čega je njih 650 iz Njemačke i Austrije, a ostali su iz Poljske, Mađarske i Češke. Apartmani su ovako popunjeni već od 15. svibnja, pa prema sadašnjim pokazateljima možemo računati da će ovako biti sve do 25. rujna. Slobodno se može reći da ćemo ove sezone oboriti sve rekorde od 1979. Godine otkako su apartmani izgrađeni.

Zanimljiv je podatak koji smo dobili iz Turističke zajednice Segeta, a to je da se na području rivijere u kućnoj radinosti odmaraju samo 53 gosta. (Slobodna Dalmacija)

Odličan početak sezone na Mljetu:

Hotel “Odisej” zaposjeli suvremeni Odiseji

Mljet - Na početku glavne sezone turistički promet na otoku Mljetu približan je prošlogodišnjem. Trenutačno u Atlasovu hotelu “Odisej” boravi oko 180 gostiju (najviše domaćih, zatim Britanaca, Slovenaca, Čeha i Nijemaca), dok u privatnom smještaju zasad ljetuje tek manji broj turista. Međutim, ove sezone znatno je veći priljev izletnika, koji svakodnevno hidrogliserima, brodovima i jedrenjacima pristižu u Nacionalni park Mljet. U mljetskim uvalama Polače i Pomena svakodnevno se sidri do pedesetak nautičarskih brodica. Međutim, mnogo problema i te kako opterećuje ovogodišnju turističku sezonu na Mljetu. U prvo me redu to je nepostojanje sezone trajektne veze između Trstenika na Pelješcu i Polača na Mljetu, nedostatak bilo kakvog goriva na otoku već mjesecima (!?), neotvoreni autokamp “Šikirica” u Pomeni te slabe vremenske prilike tijekom cijele predsezone, tj. svibnja i lipnja. (Slobodna Dalmacija)

Split: Proradila četiri informativna punkta za turiste

Najviše pitanja na češkom i slovačkom

Na ulazima u Split i u Trajektnoj luci turisti i ove godine mogu na nekoliko stranih jezika doznati sve što ih zanima o gradu u koji dolaze, pa čak i kupiti Jadrolinijine karte za srednjodalmatinske otoke.

-U dogovoru s Jadrolinijom postavili smo četiri informativna punkta u gradu, i to kod benzinske crpke Istrabenz na ulazu u Solin, na rotoru brze ceste Solin-Klis te dva u Trajektnoj luci. - informirao nas je kapetan Ivan Franičević, pomoćnik ravnatelja Lučke uprave, dodavši kako turisti na svim tim punktovima mogu dobiti sve potrebne informacije.

Na rotoru brze ceste Solin-Klis u hladu suncobrana zatekli smo devet-naestogodišnju Žanu Ukić koja je u ovoj turističkoj sezoni uz svoju kolegicu Martinu Marović zadužena za informiranje inozemnih i domaćih gostiju. Njezin zadatak se do sada, kaže Žana, svodio na upućivanje vozača u pravcu Trajektno luke, dijeljenje plovidbenog reda trajekata, plana grada Splita na nekoliko stranih jezika.

- Najviše u jutarnjim satima zaustavljaju se Česi, Slovaci, malo Nijemci te ljudi iz unutrašnjosti - kazala nam je ova simpatična studentica turizma sa znanjem engleskog, talijanskog i francuskog jezika, koja radi svakodnevno u jutarnjoj smjeni od 6 do 13 ili u popodnevnoj od 13 do 20 sati. (Slobodna Dalmacija)

Zadar: Kako će raditi muzeji tijekom turističke sezone?

Nedjeljom otvoren samo Sv. Donat

Kako će su uskladiti radno vrijeme glavnih zadarskih izložbenih prostora po novom ljetnom rasporedu, doznali smo u Arheološkom i Narodnome muzeju.

Prema informaciji iz Narodnog muzeja, novo ljetno radno vrijeme, koje će potrajati sve do studenoga, već je stupilo na snagu, te su izložbeni prostori te muzejske institucije (Etnološki odjel, Galerija umjetnina i Gradska loža) u večernjim satima posjetiteljima otvoreni od 18 do 21 sat umjesto od 17 do 19 sati, osim nedjeljom kada su svi muzejski odjeli zatvoreni kao i u zimskom razdoblju. Narodni će muzej raditi uobičajeno, radnim danom ujutro od 9 do 12 sati, subotom od 9 do 13 sati, dok će nedjeljom muzej biti i dalje zatvoren.

Arheološki muzej, doznajemo, do 1. će srpnja raditi po satnici radnim danom, od 9 do 13, te 18 do 20 sati, subotom od 9 do 13 sati, nedjeljom će muzej biti zatvoren, dok će crkva Sv. Donata raditi svakim danom, uključujući i nedjelju, od 9:30 do 14 sati ujutro, te popodne od 17 do 20 sati. Nakon 1. srpnja doći će do određenih promjena u radnom vremenu te će od tada muzej raditi uz nepromijenjenu jutarnju satnicu navečer do 21 sat, te uz veliku mogućnost, kako je naglasio ravnatelj muzeja Radomir Jurić, i nedjeljom poslijepodnevnog rada od 18 do 21 sat, dok će crkva Sv. Donata tijekom tog razdoblja posjetiteljima biti otvorena cijeli tjedan. (Slobodna Dalmacija)

DUBROVNIK: Šušur od gostiju

Hotelski kapaciteti odlično popunjeni, a slobodnih postelja može se naći još samo u hotelima niže kategorije

Prema podacima Turističke zajednice Grada u Dubrovniku ovih dana borave 5742 gosta, što je 39 posto više u odnosu na prošlu godinu. Domaćih je gostiju nešto više od tisuću, a među strancima najbrojniji su Nijemci, Belgijanci, Izraelci i Slovenci.

O dobrim lipanjskim turističkim učincima svjedoče i dobro popunjeni hoteli u kojima je trenutačno 5231 gost. U najboljim dubrovačkim hotelima poput “Ecclesiara”, “Argentine”, “Dubrovnik Presidenta” i drugih, mjesta već odavno nema, a slobodne postelje ovih se dana mogu naći samo u hotelima niže kategorije.

Privatni smještaj, prema službenim podacima, još je uvijek skromno popunjen. Statistike govore o 255 gostiju u tom smještaju, no zbog uobičajenog neprijavlivanja gostiju može se pretpostaviti da ih je znatno više.

I na području cijele Dubrovačko-neretvanske županije turistički je promet 30-at posto bolji nego lani. U županiji se odmara 15.814 turista. Pritom raste udjel gostiju iz inozemstva, dok je domaćih u usporedbi s istim razdobljem lani, desetak posto manje. (Slobodna Dalmacija)

Nebeski otočani: Desant na Brač

Bračka zračna luka uzletjela je među pet vodećih u Hrvatskoj. Kroz nju je do početka ljeta prošlo deset tisuća putnika, dva puta više nego lani, uglavnom čarter turista s inozemnom putovnicom. Zračnom magistralom u bračka ljetovališta stižu gosti iz Austrije, Njemačke, Slovenije i Italije, a do kraja sezone očekuje se rekordnih 40.000 putnika. Uz redovite čarter-avione na pistu sve češće slijeću i privatne sportske letjelice. (Slobodna Dalmacija)

Želite li znati sve o našoj zajednici? Slušajte radio postaju “Zvuci Hrvatske” radnim danom 2:00 popodne FM 100.7 i nedjeljom 12:00 u podne, AM 15.40

nam nije bezrezervno i u potpunosti pomogao naš hrvatski naord koji živi u iseljeništvu, svim raspoloživim snagama i mogućnostima. Našim su se iseljenicima pridružili i njihovi brojni prijatelji i suradnici bez ozbira na naciju i vjeru, sve nas je združila borba za pravodnošću i slobodom. A dio naše slobodne i neovisne Hrvatske domovine ste i svi Vi, stoga ćemo Vam uvijek biti zahvalni.

Izborili smo slobodu, ali uz neizmjerne žrtve, tisuće mrtvih i trajno invalidnih ljudi. Velikim odricanjima, podigli smo veliki dio spaljenih sela, srušenih crkava, cesta i mostova, ali djeci ne možemo vratiti očevce, majkama sinove. Iako je rat davno završio, još dugo ćemo osjećati njegove stravične posljedice. Nakon teških ratnih razaranja, gospodarstvo je doživjelo još teže poratne godine, socijalna je slika sve crnija, a umjesto novih pogona za proizvodnju, otvaraju se nove pučke kuhinje u kojima se skromno prehranjuju nezaposleni. U svemu tome opet najviše stradaaju oni najslabiji - djeca. Zakinuta su im osnovna dječja i ljudska prava - pravo na bezbrižno odrastanje, pravo na školovanje. Svojim godišnjim okupljanjima na ovom turniru činite da se 25 djece iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine smije veselije, a raste sa saznanjem da na svijetu postoje i dobri ljudi, i da dobro uvijek pobjeđuje zlo. Zato Vaš dolazak na ovaj turnir znači veliku pomoć toj djeci, i zato Vam veliko HVALA. U ime dječice i njihovih obitelji, u ime svih nas iz uprave DORE, i moje osobno!

Posebno se želim zahvaliti i svim organizatorima turnira, svjestan tereta koji uspješno nose svake godine.

I na koncu, svima skupa želim ugodnu večer, kao i svako dobro u obiteljskom i poslovnom životu. Uz srdačne pozdrave, dobrodošli na jubilaru, X. DORA Golf Tournament! Živjeli! Vaš

Zdenko Mlakar, direktor

HRVATSKI BIKE-A-THON & WALK-A-THON 2001:

10 godina djelotvorne ljubavi

Prošle nedjelje 24. lipnja, po izuzetno lijepom i toplom vremenu održali smo u našem parku “Father Kamber” 10. dobrotvornu akciju koju nazivamo “Biciklijada”, ali već drugu godinu i “Hodijada” zbog dodatka vožnji bicikla: hodanje ulicama Mississauga.

Početak Bike-a-thona ispred kapelice u Župnom parku Father Kamber

Dok još sabiremo rezultate i sredujemo dojmove, dobro je da svi zajedno razmislimo (a razmišljanje je uvijek dobro, osobito u sredinama gdje je stavljeno po strani kao nevažno). Ima nekoliko stvari o kojima valja razmišljati: Najprije o samoj svrsi Biciklijade i o tome je li i u kojim mjeri ona ispunjena. Ako gledamo na broj sudionika (a bilo ih je ukupno oko 80) onda to i nije neka velika brojka. Danas više nisu vremena u kojima se može računati na masovnost, osobito ne u nečemu što je zahtjevno i ne izgleda “fun”. Akcija se održala već deset godina, ona donosi i neke rezultate, ne više tako obilne po sudionicima i novčano kao prije. No nikada se ne valja skrivati iza tuđih djela i hvaliti se ukupnim učinkom. Ukupni rezultat jest zbroj svega onoga što je svaki od nas kao pojedinac uložio u tu dobrotvornu akciju. Zato, u skladu s praksom da počinjemo od sebe kad

je u pitanju neka korist, počnimo svaki od sebe i kad je u pitanju opće dobro. Nakon Biciklijade, postavimo si pitanje: koliko sam ja doprinio da biciklijada uspije, koliko sam se ja žrtvovao da ispunim svoj dio preuzetih obveza, te da to učinim na vrijeme, ili sam računao da će to netko drugi.

Ova akcija zamišljena je u prvom redu kao prilika za aktiviranje naše mladeži, i to na međuzupnoj razini. Može li se dogoditi u budućnosti, da naša mladež u međusobnoj komunikaciji prenese tu informaciju i poziv, kao što prenose informacije i poziv na neke organizirane zabave, koncerte i ples? Ili je i naša mladež odraz onoga što se događa među starijima na župnim i međuzupnim razinama?

Zahvaljujući svima koji su se iskreno i dobronamjerno zauzeli za ovogodišnju dobrotvornu akciju, pozivam sve vas da već sada razmišljate o budućoj našoj dobrotvornoj akciji, da bi u svakome od nas dozrela svijest o potrebi zajedništva i suradnje bez gledanja vlastitih interesa ili pojedinih stavova (političkih, društvenih ili krajevnih), i da svaki od nas bude sam više raspoložen za dobro i da u tome druge potiče.

Josip Kos, župni vikar, Toronto

AMCA-in tenis turnir

Učesnici AMCA-inog teniskog turnira u razgovoru

KARABRAM

U petak, 6. srpnja započeo je već tradicionalni Karabram u Bramptonu u organizaciji folklorne grupe “Marjan”, a gosti, kao i svake godine, su folklorni ansambl “Ferdo Livadić” iz Samobora pod vodstvom gosp. Siniše Leopolda, našeg starog prijatelja, poznatog hrvatskog dirigenta.

Vrijedne žene, članice i prijatelji folklornog ansambla “Marjan” na radu za vrijeme Karabrama. Hvala za kavu!

Događaji u zajednici

Od kada je izašla posljednja HRVATSKA ISKRA, br. 83/84, 31. svibnja ove godine, mnogo se toga dogodilo. Proslavili smo Dan državnosti, bio je prvi piknik u župnom parku u Mississaugi, bicikljada, proslavljen je Sv. Ante na Centru, razne udruge su održale svoje planirane događaje, kao što je na pr. Hrvatsko društvo Međimurje imalo svoj piknik 16. lipnja, ili HDZ-ov piknik - no nažalost malo od toga možemo predstaviti, dragi čitatelji, iz raznih razloga. Ponajprije zbog toga, što nažalost, dopisnika - koji bi bili voljni napisati par riječi o tome kako je bilo na ovom ili onom događaju - nema. Sav rad ostaje na uskom uredništvu, meni ili nekima koji su sada isto tako na odmoru u Hrvatskoj. Tako, oprostite nam ako vas ovaj puta nećemo izvijestiti o svemu što se dogodilo, već tek o nekim događajima.

Ponavljam svim društvima koja organiziraju piknike, večere ili neke proslave: obavijestite uredništvo HRVATSKE ISKRE. Doći ćemo, porazgovarati, predstaviti rad Vaše udruge zajednici. Svaki rad svake udruge je važan, no on postaje još važniji ako o njemu zna veći broj ljudi. Tko zna, možda će vam se i članstvo podići?

Valentina

Golf u službi Dorine siročadi!

Deveti po redu golf turnir za Dorinu siročad održan je 15. lipnja ove godine u organizaciji već svima poznatih organizatora: "ModernAge Plastics", Stanko Trtnanj i Bob Galamaga, "Draganjac Ca's", "Draganjac & Pressman", Joe Draganjac i Jerry Pressman, "Assante Capital Management", Steve Krašić, "Cziraky & Rossi", Paul Rossi i "BMD Tool and Die.", Brett Bandula. Svake se godine ispočetka ulažu veliki naponi oko organizacije tog našeg tradicionalnog golf turnira. Svake godine tražimo nešto novo, nešto čime bi zadržali interes naših pokrovitelja kako bi nam došli na golfing, da bi nam bili sponsori ili nas pomogli na bilo koji drugi način. Bog nam je svjedok da mi pružamo svakoj zainteresiranoj duši nekoliko načina na koji bi mogli sudjelovati i time biti dio ove plemenite akcije.

Četvrtak, dan prije turnira, pada kiša, pa molimo Boga da nam sutra na dan našeg turnira bude lijepo vrijeme, te smo tako skromni u našoj molitvi da više čak ni ne tražimo lijepo vrijeme, već samo molimo da ne pada kiša! Bog nas sluša i daje nam lijepi dan, čak i malo previše vrućine, ali još uvijek bolje nego kišni dan!

Dolazi nam 150 golfera, koji su svojom igrom podržali tu našu akciju i naš trud oko te cijele organizacije. Dan golfa na terenu prekrasnog Royal Woodbine Cluba prolazi u najljepšem redu i zadovoljstvu svakog golfera, a po završetku golfa odlazi se na tradicionalnu večeru i prijem u Croatia Banquet hall. Tu nas Stipe i Anica Bravić iz "Croatia Restauraanta" poslužuju sa predivnim hrvatskim jelima, koja Kanadani jednostavno ne mogu zaboraviti. Tu, u Croatia Banquet hallu daju se priznanje najboljima, no ne zaboravlja se nikoga: Svatko odlazi sa lijepim poklonom i zahvalom što su bili sudionici našeg Dorinog golf turnira, sa zadovoljstvom u srcu da je učinio nešto za jedno dijete kome je ta pomoć nužno potrebna. Tu se sve prisutne, a pogotovo one koji su sa nama prvi puta (a takovih ima svake godine) upoznaje sa svrhom i ciljem ovog našeg turnira, kao i što smo uspjeli učiniti do sada, naravno sa pomoću svakoga tko je ikada prisustvovao ovom turniru na bilo koji način.

Kad već govorimo o tome, bilo bi mi posebno drago upoznati i naše čitateljstvo u kratkim crtama što mi radimo i što je "Dora foundation". Glavni ured ove posebne humanitarne ustanove nalazi se u Zagrebu, Hrvatska. Ta fundacija je počela s radom koncem 1992. godine, kad je u Hrvatskoj rat već naveliko bjesnio, kao su hrvatski muževi masovno odlazili na bojišnicu kako bi obranili Domovinu od neprijatelja s istoka. Mnogi se nikada nisu vratili svojim domovima, svojim ženama i djeci, pali su na braniku domovine, dali ono najviše što čovjek može dati od sebe. Da, u tim crnim danima i pod teškim uvjetima došlo se na ideju da se osnuje humanitarna udruga, koja bi se brinula za sudbinu te djece, koja su izgubila svog hranitelja. Osobno sam stupio u prve redove Dorine fundacije u samom početku, kao i cijela moja obitelj i partner u firmi, da bi već godine 1993. moji poslovni partneri gosp. Bob Galamaga i ja došli na ideju organiziranja golf turnira, da sa čistim profitom sponzoriramo Dorinu siročad. Tokom godina turnir je rastao, a pridružili su nam se i drugi, gospoda koju sam gore naveo, jer sigurno to mi ne bi mogli izdržati sami.

Evo, prošlo je već devet godina, i sa ponosom mogu reći da mi pomažemo 25 hrvatske djece iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine po \$ 50.00 mjesečno punih devet godina. Poslali smo također tijekom prošlih devet godina nekoliko jednokratnih pomoći kako Dori, tako i Dorinoj

siročadi, da bi sve zajedno do sada poslali preko \$ 155.000.00 za našu djecu u najvećoj potrebi.

Moram također spomenuti da su nas u ovom radu tokom svih godina sponzorirali i pomagali u velikoj većini poslovni prijatelji Kanadani osobno, ili preko svojih kompanija. Isto tako moram reći da bi nam bilo lakše i djelotvornije da nas sponzorira više Hrvata osobno ili preko svojih kompanija, jer na koncu, postavlja se pitanje u podsvijesti: čiju mi to djecu pomažemo i kome mi tu pomoć šaljemo? Griješio bih kad ne bih spomenuo mnoge Hrvate naše zajednice, koji su svjesni našeg truda i točno znaju što radimo i koga pomažemo. To su, nažalost, jedni te isti koje stalno srećemo, a takovih je premalo, a svi dobro znamo da nas je mnogo više tamo po strani. Mnogi će reći 'pa ja ne igram golfi'. Pa i ne trebaš igrati, ali to ne znači da ne možeš biti dio ove plemenite i neobično važne akcije i svojim doprinosom pomoći samohranj majci u domovini kako bi mogla podići djecu na noge! Uvijek sam znao reći 'Ako želiš investirati u Hrvatsku, onda investiraj u hrvatsko dijete u potrebi!'. Budućnost naše stare domovine počiva baš u ovoj djeci. Ako njima ne pomognemo, tko će nam sutra voditi hrvatsku državu?

9. Dorin golf turnir: Art Thomas, Paul Gauthier, Stanko Trtnanj i Ivan Picukarić (s lijeva na desno)

Eto, malo o našem "Dorinom golf turnira" - odricanju i radu za drugoga. Jedan turnir još gotovo i nije završio, a mi već mislimo i planiramo deseti, jubilarni Dorin golf turnir, koji će se održati sljedeće godine, da budem točniji 21. lipnja 2002. Nadamo se da ćemo i sve Vas vidjeti, bilo na golf turniru, ili na večeri, ili ćete nas iznenaditi sa donacijom za našu hrvatsku djecu, onu kojima je naša pomoć neophodna potreba.

Stanko Trtnanj, Dorin povjerenik

Pozdravno pismo glavnog ureda DORE FOUNDATION pročitano je za vrijeme večere:

DORA FOUNDATION

To: Stanko Trtnanj

Poštovani i dragi prijatelji fundacije Dora, sudionici IX DORA Golf Turnira!

Želim Vas, putem našeg zajedničkog prijatelja, g. Stanka Trtnaja, idejnog začetnika i jednog od glavnih organizatora turnira, srdačno i prijateljski pozdraviti. Nadasve prijateljski, jer, iako se nismo imali prilike upoznati, nakon devet godina prelijepih turnira osjećam jedno veliko zajedništvo i prijateljstvo, u kojem nas je sve ujedinio jedan od najhumanijih ciljeva ovoga svijeta: spasiti nemoćne i slabe u nesreći. Našu agoniju pokrenula je prije desetak godina najstrašnija nevolja na ovome svijetu - rat. Ljudska je pohlepa nadjačala razum, Srbi su nas željeli pokoriti i uništiti kao narod i zauzeti našu lijepu zemlju Hrvatsku. Bilo nas je puno manje od njih, nismo bili naoružani, nije nam ni svijet htio pomoći dok nismo pokazali svoju odlučnost i volju za slobodom. A čovjek dobije nadnaravnu snagu kada brani svoj dom i svoju obitelj. Ovdje, kao i u svakoj mogućoj prigodi želim naglasiti da u tome možda i ne bi uspjeli da

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Gospodarstvo

Vlada: Premijer Ivica Račan s najbližim suradnicima (osim Linića) odgovorio na kritike upućene svome kabinetu Proizvodnja porasla 9,8%, a šest mjeseci ne raste nezaposlenost

Zagreb - Premijer Ivica Račan i njegovi najbliži suradnici odgovorili su jučer "na pojačani pesimizam i nevjericu koja se nudi narodu", te na "neodgovorne i neutemeljene izjave" kojima se kritizira njegova Vlada. Na izvanrednoj konferenciji za novinare u Banskim dvorima Račan je rekao da njegov postupak nije reakcija na kritike predsjednika Mesića nego "snažan odgovor Vlade na politički motivirane ocjene koje su izraz frustracija bilo pojedinaca ili grupa, koji se boje da će ova vlast uspjeti". Premijer nije otkrio koji su to pojedinci ili grupe, ali je ipak priznao da se ne može složiti sa svime što je rekao Predsjednik Mesić prije tri dana.

Dobri financijski pokazatelji

- Ne slažem se s Predsjednikom da Vlada ne provodi proklamiranu politiku. Vlada se drži svog programa, koji je prihvaćen u Saboru i ne odstupa od njega zbog međustranačkih pogađanja. Znamo što moramo učiniti, iako nisam rekao da uvijek znamo i kako. Zato tražimo i pomoć i suradnju. Vlada će idućih tjedana biti još odlučnija u provedbi svog programa. Mi želimo odraditi čitav mandat i prijevremeni izbori nisu politika ove Vlade - kategorički je istaknuo Račan.

Kao dokaz provedbe zacrtanog programa premijer je nanizao brojčane pokazatelje: industrijska proizvodnja u prva četiri mjeseca veća je za 6,6 posto nego lani i za čak 9,8 posto u travnju u odnosu na travanj prošle godine; trgovina je porasla za 15 posto; broj turista u prvih pet mjeseci veći je za čak 27 posto nego u isto vrijeme lani, navezi u brodogradilištima osigurali su posao za sljedeće tri do četiri godine; Vlada je dobila 200 milijuna dolara zajma za razvoj malog poduzetništva; inflacija je niska; gospodarski rast u ovoj godini bit će veći od četiri posto.

Ministar financija dr. Mato Crkvenac pomogao je Račanu svojim podacima koji govore da nezaposlenost ne raste već šest mjeseci, nelikvidnost je smanjena jer država uredno plaća svoje obveze, kamatne stope padaju, a kapital je dostupan za sve razvojne programe, deficit robne razmjene s inozemstvom smanjen je za milijardu dolara, devizne rezerve HNB-a samo lani su povećane za pola milijarde dolara.

- Sve više priznanja dobivamo iz inozemstva, jer se svi slažu da hrvatsko gospodarstvo izlazi iz depresije i ima perspektivu. Cijena naših državnih vrijednosnih papira povećana je za 28 posto, a upravo je to najbolji pokazatelj vrijednosti nacionalnog gospodarstva - zaključio je ministar Crkvenac.

Odgovor na totalni pesimizam

Da je Vlada i socijalno osjetljiva, pokušala je dokazati potpredsjednica Željka Antunović. Za dječji doplatak Vlada mjesečno izdvaja 65 milijuna kuna više nego ranije, što znači da će godišnje za djecu izdvojiti oko 800 milijuna kuna više; poboljšan je položaj umirovljenika jer će samo ove godine država izdvojiti 2,3 milijarde kuna za vraćanje duga umirovljenicima, a u idućih deset godina ukupno će izdvojiti 23 milijarde kuna za to; građanima je namireno i četiri milijarde kuna socijalnih zaostataka.

Na pitanje ima li njegova Vlada i neuspjeha, premijer Račan je priznao da ima, ali "sada ističemo pozitivne pokazatelje kako bi odgovorili na destruktivne ocjene i totalni pesimizam".

Osnovna slabost Vlade jest nedovoljna energičnost u sudarima s otporima reformama i to što smo previše vremena potrošili na kadrovska pitanja, odgovorio je šef Vlade i najavio žestoki obračun sa strančarenjem i grupaščenjem u državnim institucijama.

Granić se ne slaže s Budišinom izjavom

Budući da Vladu kritiziraju i predstavnici vladajuće koalicije, Račan je upozorio da iznosi stav Vlade, a ne stranaka na vlasti, a "s kritikama koje dolaze iz vladajuće koalicije i problemima te vrste znat ćemo se nositi".

Opstanak Vlade ovisi ponajprije o samoj Vladi, a tek onda o odnosima u vladajućoj koaliciji, zaključio je premijer Račan, komentirajući teze kako sudbina Vlade ovisi o njegovim odnosima s Draženom Budišom. Komentirajući izjavu šefa HSLS-a da se u Hrvatsku vraćaju komunističke metode djelovanja, zamjenik premijera dr. Goran Granić je rekao: "Kad bi ova Vlada učinila nešto što bi mirisalo na komunističke metode, ne bih sjedio u njoj više ni jedne sekunde".

Oružje Makedoniji u dogoru s NATO-om

Račan je potvrdio da je Hrvatska isporučila jednu pošiljku oružja Makedoniji, ali nije rekao ništa o količini. No, tvrdi kako je i taj potez bio

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

odgovorio na kritike upućene svome kabinetu

u suradnji s partnerima iz NATO-a. Premijer je dodao i da Hrvatska ima višak oružja, bilo legalnog ili ilegalnog kod građana, te da Vlada mora učiniti više na razoružanju. Što se tiče istrage koja se provodi u Argentini zbog prodaje oružja Hrvatskoj tijekom Domovinskog rata, Račan je potvrdio da Vlada prati što se događa u Argentini i da pokušava istražiti što je bilo s tim oružjem jer se spekulira da je dio završio i u HVO-u.

I Linić je bio protiv odluke NO-a ACI-ja

Potpredsjednik Slavko Linić nije bio na konferenciji za novinare zato što je na ranije dogovorenom putu u Austriji, a ne zbog spora u vezi s ACI-jem, pojasnio je premijer Linićev izostanak. Račan je pritom podsjetio da je i Linić podržao odluku užeg kabineta Vlade o poništenju izbora nove uprave ACI-ja te da je na sjednici Vlade kritiku uputio članovima NO-a ACI-ja, a ne Liniću. Premijer je najavio da će Vlada isto postupiti bez pardona i ubuduće kada uoči grupašenje ili strančarenje.

Vlada ne zna otkud informacije o novim optužnicama

- Ne znam od kuda te informacije, mi takvih informacija nemamo. Haaški sud vrši mnoge istražne radnje, ali pričekajmo jer se Vlada ne želi miješati u kalkulacije - rekao je Račan komentirajući najavu da Haaški sud priprema tri nove optužnice za hrvatske građane. (Večernji list, 9.6.)

Prema anketi radne snage Državnog zavoda za statistiku: Zaposleno 1,5 milijuna ljudi, nezaposlenih 322.000

Zagreb - Nezaposlenost se u Hrvatskoj mjeri prema dvjema metodologijama. Administrativna evidentira broj nezaposlenih na burzi, a Državni zavod za statistiku jučer je predstavio rezultate ankete radne snage provedene prema međunarodnim statističkim standardima. Prema toj drugoj metodi, nezaposlenost je u Hrvatskoj malo niža od službene stope koja je sada 22 posto i u drugom polugodištu 2000. godine iznosila 17 posto. Anketa radne snage provodi se četvrtu godinu te, kao i službena stopa, upozorava na stalan rast nezaposlenosti.

Prema anketi radne snage, Hrvatska ima 322.000 nezaposlenih osoba, a njih 114.000 traži prvi posao. Gotovo 40 posto nezaposlenih traži posao dvije i više godina. Zaposlenim se prema anketi smatra svatko tko je u tjednu ispitivanja radio bar sat vremena, iz čega i proizlazi razlika u broju u odnosu prema administrativnoj metodi prema kojoj je u travnju bilo 382.000 nezaposlenih.

Hrvatska ima 3,7 milijuna radno sposobna stanovništva te 1,8 milijuna neaktivnih osoba. Umirovljenika je milijun, kućanica 262.000, a ostalo su učenici, studenti te osobe nesposobne za rad. Prema anketi radne snage Hrvatska ima 1,57 milijuna zaposlenih, oko 150.000 više nego prema administrativnoj metodi. (Večernji list 6.6.)

FINANCIJSKA POLICIJA U PLANINARSKIM DRUŠTVIMA

Financijska policija jučer je od Hrvatskog planinarskog saveza, Planinarskog saveza Zagreba i planinarskih društava koja upravljaju domovima na Medvednici uzela dokumentaciju o registraciji te statute. Financijske policije tumače kao dodatni pritisak zbog njihova protivljenja predaji planinarskih domova na upravljanje Trgovačkom društvu Sljeme - Medvednica.

- Rekli su da će doći i po dokumentaciju o poslovanju društava koja sada upravljaju domovima. To je zbilja smiješno jer planinarski dom ima mjesečni promet kao jedan kiosk. Financijska policija je izgleda odgovor na naš zahtjev da nas u Gradskom poglavarstvu prime i saslušaju kako uspješno upravljamo domovima već 100 godina - kaže Darko Berljak, tajnik HPS-a i upozorava da je HPS već počeo dobivati pozive planinara da nasilno reagiraju ako se nastavi akcija poput jučerašnje. (Večernji list, 7.6.)

HRVATSKA I SRBIJA ŽELE SE OKRENUTI BUDUĆNOSTI I SURADNJI

SALZBURG, 2. lipnja - Hrvatska i Srbija žele se od prošlosti okrenuti budućnosti i rješavati međusobna otvorena pitanja, a posebice razvijati gospodarske odnose, suglasili su se u ponedjeljak u Salzburgu hrvatski predsjednik Stjepan Mesić i srbijanski premijer Zoran Đinđić.

Nakon susreta, Mesić je rekao novinarima kako Hrvatska i Srbija imaju iste ambicije da uđu u EU, da njihovi građani žive bolje te da se trebaju okrenuti od onoga što je iza njih. "Neka se krivnja individualizira i neka svatko odgovara za ono što je počinio, a mi se moramo okrenuti današnjoj i sutrašnjoj Europi", naglasio je hrvatski predsjednik.

"Nisam za to da se prošlost zaboravi, ali nisam ni za to da se toliko vežemo za prošlost jer nam onda i budućnost postaje prošlost", izjavio je Đinđić dodajući kako misli da je "potreban novi početak u našim odnosima".

"S obje strane postoji volja za rješavanje otvorenih pitanja između Hrvatske i Srbije i mislim da je to najvažnije", rekao je Mesić. Prema Đinđićevim riječima, trebalo bi naći brzo rješenje problema izbjeglih hrvatskih Srba u Srbiji.

Hrvatski predsjednik istaknuo je da treba osigurati povratak izbjeglica i pritom aktivirati gospodarstvo kako bi imali radna mjesta na područjima gdje se vraćaju. Dodao je da problem izbjeglica treba rješavati između Hrvatske, Srbije i BiH.

Obojica sugovornika naglasila su da su i Hrvatska i Srbija otvorene za gospodarsku suradnju. Pritom je Mesić kazao da bi trebalo regulirati pitanje imovine poduzeća i u jednoj i u drugoj zemlji, dok Đinđić smatra da bi tvrtke u Hrvatskoj i Srbiji trebale uspostaviti stare kontakte i međusobno surađivati te da postoje mogućnosti za zajednički nastup na trećim tržištima. Mesić se zauzima za intenziviranje međusobne suradnje jer će tako Hrvatska i Srbija pokazati da su "ozbiljne" pred ostatkom Europe. Đinđić smatra da bi Hrvatska i Srbija prvo trebale odrediti prioritete u međusobnoj suradnji, a zatim krenuti u rješavanje problema i u jačanje međusobne suradnje.

ĐINĐIĆ POZVAO HRVATSKU U PRIVATIZACIJU 7000 SRBIJANSKIH PODUZEĆA

SALZBURG - Srbijanska delegacija na Europskom gospodarskom forumu izazvala je veliko zanimanje prisutnih i medija. Na posebnoj press konferenciji, srbijanski premijer Zoran Đinđić rekao je da je Milošević izručen jer srbijansko pravosuđe ne funkcionira. Naglasio je da situacija u Srbiji nije dramatična kao što se može činiti te je apostrofirao ulogu vojske u posljednjim događanjima oko Miloševića.

Rekao je da tek treba definirati odnose sa Crnom Gorom i odlučiti o sudbini Federacije, a Crna Gora može izaći iz Jugoslavije ako hoće, no bolje je da ostane jer Srbija nema imperijalnih pretenzija. U suprotnom, kaže Đinđić, otvorit će se problem Kosova za koje u ovom trenutku nitko u svijetu nema rješenja. Na upit zašto je Karadžić još na slobodi, kratko je odgovorio: - To pitajte SFOR.

Na domjenku na kojem je predstavljen srbijanski reformski tim zamolili smo Đinđića da odgovori kako gleda na odnose s Hrvatskom. U tom kontekstu komentirao je inače na Forumu zamijećenu tezu Georga Soroša da je između zemalja bivše Jugoslavije potrebno uspostaviti carinsku uniju. - To je zanimljiva ideja, no mislim da u ovom trenutku nije realna dok se ne ostvari niz preduvjeta u regiji i izvan nje, ali ja vidim drugo rješenje. To je uspostava slobodne trgovinske zone između zemalja bivše Jugoslavije.

Đinđić je komentirao i tezu koja se pojavila u srbijanskim medijima da hrvatska poduzeća hoće ekonomski kolonizirati Srbiju nazivajući to besmislicom. - Naša Vlada sasvim je otvorena za ulazak hrvatskoga kapitala. Nema baš nikakvih ograda u tom smislu a najbolji primjer je i pretenzija Tvornice duhana Rovin da ulaze u Vojvodinu. Načelno podržavamo hrvatskog investitora, no moramo riješiti nekoliko naših unutarnjih sistemskih pitanja u vezi s duhanskom industrijom.

Ministar financija Srbije Božidar Djelić razjasnio je međutim da hrvatska poduzeća nisu toliko agresivna u osvajanju srbijanskoga tržišta. Vjerojatno najmanje kontakata u tom smislu imamo s hrvatskom stranom,

Hrvatski predsjednik i srbijanski premijer razgovarali su i o viznom režimu između Hrvatske i SRJ. "Mislim da se mora olakšati posebno poslovnim ljudima i turistima prelazak granice", izjavio je predsjednik Mesić. (Vjesnik 3.7.)

za razliku od Slovenaca, pa i BiH. Djelić je pozvao hrvatska poduzeća da sudjeluju u procesu privatizacije koji obuhvaća 7000 poduzeća i upravo počinje a trajat će oko četiri godine.

Od niza reformskih poteza koje su predstavnici srbijanske Vlade najavili zanimljivo je izdvojiti posbeban zakon o jednokratnom opor-zivanju kojim se zapravo udara na nelegalno stečenu imovinu novopečenih bogataša na koju će oni morati plaćati porez i do 90 posto. A tek onda, kaže Djelić, pitat ćemo ih otkuda im novac za to. (Večernji list 3.7.)

Zbog nevremena urod pšenice manji i do 70 posto

Đakovo - Neuobičajeno kišni lipanj donio je neposredno uoči žetve pšenice velike probleme poljoprivrednim proizvođačima. Naime, prema podacima koji stižu iz čitave Slavonije stanje na poljima je katastrofalno, a ne stabilizira li se vrijeme u sljedećih 10 dana, procjenjuje se da bi urod pšenice na nekim područjima mogao biti smanjen čak do 70 posto.

Do sada je, primjerice, u Brodsko-posavskoj županiji u 23 dana palo 172 litre kiše po četvornom metru, a slično stanje je i u svim ostalim slavonskim županijama, te se navodi da je ovo najkišovitiji lipanj u posljednjih 50 godina. Osim kišom, lipanj je obilježen snažnim vjetrovom, a na nekim područjima pšenicu je potukao i led, te je zamijećena najezda voluharica. Prema svim predviđanjima Hrvatska je ove godine trebala raspolagati s oko milijun tona pšenice. Zahvati li Slavoniju još jedan kišni val praćen vjetrovom ili jača tuča urod bi mogao biti sveden na oko 500 tisuća tona, a u najboljem slučaju kretat će se oko 700 tisuća tona, što znači da Hrvatska neće imati tržišnih viškova koje je Vlada namijenila izvozu. (Jutarnji list, 25.6.)

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Ivo Perić: Povijest Hrvata (Odlomak iz knjige)

USPOSTAVA SAMOSTALNE I SUVERENE HRVATSKE DRŽAVE (4)

Nakon isteka prve godine mandata UNPROFOR-a, taj je mandat produžen za još jednu godinu, pa ponovno za još jednu godinu. Hrvatska je vlast imala vrlo ozbiljne primjedbe na rad UNPROFOR-a. On nije izvršio ni jedan od svojih bitnih zadataka: nije razoružao srpske pobunjenike, nije uspostavio stabilan mir, nije omogućio dolaske naoružanih skupina i dopremu vojnih materijala iz Srbije, nije omogućio povratak prognanika. Nazočnost UNPROFOR-a svela se na očuvanje srpske okupacije. Pojedini pripadnici UNPROFOR-a bavili su se na veliko švercom, opskrbljivali su Srbe na okupiranom području naftom i drugim potrepštinama koje su dovozili s teritorija pod vlašću hrvatske države. Zbog svega toga prosvjedovali su i hrvatski prognanici i zahtijevali od hrvatskih vlasti da ne pristane na daljnji ostanak UNPROFOR-a.

Imajući sve to u vidu, predsjednik Republike Hrvatske i Sabor Republike Hrvatske odlučili su da se danom 31. ožujka 1995., kad je isticao zadnji produžni rok UNPROFOR-a, otkaže daljnja nazočnost UNPROFOR-a u Hrvatskoj. Uvažavajući primjedbe hrvatske vlasti, Vijeće sigurnosti UN donijelo je rezoluciju kojom je preimenovalo mirovne snage u Hrvatskoj i utvrdilo njihove daljnje zadatke na hrvatskom prostoru. Od 1. travnja 1995. one su nazvane *Snage UN za obnovu povjerenja u Hrvatskoj (UNCRO in Croatia)*, a zadatak im je bio da nadziru prekid vatre, provedbu gospodarskih sporazuma i hrvatsku državnu granicu prema Srbiji i Bosni i Hercegovini.

Kad su se jedinice 'JNA' povukle iz Hrvatske, ostavivši znatan dio naoružanja i opreme ovdašnjim srpskim pobunjenicima, preselile su se uglavnom u Bosnu i Hercegovinu, gdje su otada još intenzivnije naoružavale tamošnje srpsko stanovništvo. Glavni oslonac velikosrpske politike u Bosni i Hercegovini bila je tamošnja Srpska demokratska stranka kojom je rukovodio Radovan Karadžić. Ta je stranka proglasila tzv. Srpsku autonomnu oblast Krajinu i Srpsku autonomnu oblast jugoistočnu Hercegovinu. 'JNA' se u Bosni i Hercegovini kasnije preimenovala u Srpsku vojsku, a njezin zapovjednik, Ratko Mladić, ranije pukovnik 'JNA' u Kninu, dogurao je najvećom brzinom do čina general-pukovnika.

Već početkom listopada 1991. srpski teroristi iz južne Hercegovine, zajedno s pripadnicima garnizona 'JNA' u Trebinju, napali su i razorili hrvatsko selo Ravno. U travnju 1992. započeo je opći napad srpskih terorista i 'JNA' s namjerom da zauzmu cijelu Bosnu i Hercegovinu. Te su velikosrpske snage, otada pod zajedničkim imenom Srpska vojska, činile stravična zlodjela: popljakali su i popalili mnoga muslimanska i hrvatska sela, razorili mnogo bosansko-hercegovačkih gradova, uhitili i zatvorili u brojne logore te mučili i ubili mnogo Muslimana i Hrvata, silovali više tisuća Muslimanki, porušili mnoge džamije i katoličke crkve, prognali nekoliko stotina tisuća Muslimana i Hrvata, provodeći etničko čišćenje (genocid).

Odupirući se velikosrpskim agresorima, Hrvati su se organizirali u sklopu *Hrvatskog vijeća obrane* (kako su nazivali svoju obrambenu vojsku), a Muslimani u sklopu svoje *Armije Bosne i Hercegovine*. Ponegdje su se Muslimani i Hrvati branili zajedno. Tijekom tog rata u Bosni i Hercegovini iz te su republike prešle u Hrvatsku mnoge izbjeglice. Veći dio tih izbjeglica ostao je u Hrvatskoj, a manji su dio prihvatile zapadnoeuropske zemlje. Hrvatska je imala mnoštvo prognanika i s pojedinih svojih okupiranih područja. Dolazak i tih izbjeglica iz susjedne republike još je više uvećao teret koji je Hrvatska morala podnijeti. Osim izbjeglica, Hrvata i Muslimana iz Bosne i Hercegovine, u Hrvatskoj je našlo utočište i niz izbjeglica iz Srbije (Hrvata, Mađara i Slovaka). Ukupan broj tih izbjeglica iz Bosne i Hercegovine i Srbije pokazuju ovi iskazi:

- krajem srpnja 1992. - 363.270
- krajem srpnja 1993. - 277.054
- krajem srpnja 1994. - 266.056
- krajem srpnja 1995. - 187.796

Procijenjeno je da je ukupan trošak u Hrvatskoj za prognanike i izbjeglice samo u 1992. godini iznosio 1.371.911.860 američkih dolara. U podmirivanju tih troškova sudjelovala je i međunarodna zajednica svojom karitativnom i humanitarnom pomoći.

Nakon rada u Haagu i Bruxellesu, Mirovna konferencija o bivšoj Jugoslaviji nastavila je djelovati u Londonu, pa u Ženevi i najzad u New Yorku. Godine 1992. lord Peter Carrington odstupio je s položaja koordinatora te konferencije. Otada su tu dužnost obavljala dva sukoordinatora (supredsjedatelja) - jedan kao predstavnik UN, a drugi kao predstavnik Europske zajednice, kasnije nazvane Europska unija. U sklopu Mirovne konferencije o bivšoj Jugoslaviji djelovala je i Arbitražna komisija, na čelu koje je bio Robert Badinter, predsjednik Ustavnog suda Francuske. Ta je komisija, između ostalog, presuđivala i o pitanjima sukcesije bivše Jugoslavije. Srbija i Crna Gora htjele su da jedino one budu nasljednice imovine bivše Jugoslavije, pa su se zbog toga 27. travnja 1992. ponajviše i udružile u zajedničku državu koju su nazvale Savezna Republika Jugoslavija. Stojeći na stajalištu da se SFRJ raspala i da su sve republike iz njezina sastava njezine nasljednice, Arbitražna komisija zaključila je da te republike, nove države, preuzimaju i svu imovinu i sve dugove SFRJ.

Za međunarodnu zajednicu (Ujedinjene narode, Europsku uniju ili za Organizaciju za sigurnost i suradnju u Europi) uopće nije bilo sporno da su dijelovi Hrvatske pod srpskom okupacijom teritorij koji pripada hrvatskoj državi. Pojedine zemlje iz te zajednice stalno su savjetovale Hrvatskoj da ne primjenjuje vojnu silu za oslobađanje tih privremeno okupiranih područja hrvatskog državnog teritorija, nego da strpljivo nastoji riješiti to pitanje na miran način putem pregovora.

Hrvatska je željela pregovore, ali na srpskoj je strani u okupiranim dijelovima Hrvatske bilo teško naći prave pregovarače. Jer, politički cilj odmetnutih hrvatskih Srba, koji im je određen iz Beograda i kojemu su oni težili, bio je: velika Srbija. Oni su i dalje - bez obzira na Sarajevsko primirje - svojim dalekometnim topovima s prostora okupiranih Miljevaca razarali Šibenik, s okupiranih Ravnih kotara razarali Zadar, s okupiranog Medačkog džepa razarali Gospić. Srbi su srušili Maslenički most, koji je povezivao Dalmaciju s cijelom Hrvatskom, a pripremili su i razaranje brane HE Peruća kako bi vođeni val potopio područje Sinja, Trilja i Omiša, te uništio imovinu i ugrozio živote više od 50.000 tamošnjih stanovnika.

Pred takvim terorističkim činima hrvatsko je strpljenje bilo potpuno iscrpljeno. Hrvatska je vojska s vremena na vrijeme morala intervenirati i ona je svojim vještim, snažnim i brzim lokalnim akcijama oslobodila Miljevce (u lipnju 1992.), prostor od Zemunika do Maslenice i područje oko HE Peruća (u siječnju 1993.) te Medački džep (u rujnu 1993.).

Složene ratne prilike u Bosni i Hercegovini, u kojoj su Srbi, raspoložujući velikim naoružanjem bivše 'JNA' i stalno potpomagani iz Srbije, zauzeli 70 % teritorija, iziskivale su - prema ocjeni SAD - da se u rješavanje bosansko-hercegovačkog problema što aktivnije uključi i Hrvatska, pogotovo i stoga što su na tamošnjem prostoru nastajali i novi zapletaji. Stiješnjeni na oko 30 % prstora Bosne i Hercegovine, tamošnji Muslimani (Bošnjaci) i Hrvati - kao žrtve velikosrpske agresije - počeli su potkraj 1993. i međusobno ratovati. Bilo je prijedloga da se Bosna i Hercegovina organizira kao unija triju nacionalnih država (muslimansko-bošnjačke, hrvatske i srpske), pa su Muslimani - Bošnjaci htjeli što više prostora za svoju državu. To ih je dovelo u sukob s bosansko-hercegovačkim Hrvatima, koji su branili svoje prostore i svoju opstojnost.

Pojedine europske zemlje, kao i SAD, nisu željele islamsku državu u jugoistočnoj Europi, jer bi ona bila uzrok novih i dugotrajnih sukoba, u koje bi se uplitala i neke islamske zemlje, što bi dovodilo i do širih zapletaja. Zbog toga se došlo do stajališta da bi bilo najbolje da se obustave neprijateljstva između Muslimana - Bošnjaka i Hrvata u Bosni i Hercegovini, da se oni zbliže i osnuju federaciju, u kojoj bi našli interese i jedni i drugi (kako ekonomski, tako i obrambeno), da se ta federacija oslanja na Hrvatsku kao svog najpouzdanijeg i najprirodnijeg partnera i da preko Hrvatske bude orijentirana prema zapadnoj Europi. Sve je to i postignuto, najprije dvotjednim pregovorima početkom ožujka 1994. u Beču, a zatim i potpisom Sporazuma o hrvatsko-bošnjačkoj Federaciji, odnosno o Federaciji BiH u Washingtonu.

(Nastavlja se ...)

POLA STOLJEĆA DJELOVANJA HRVATSKE MATICE ISELJENIKA

U Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog Svečanim koncertom, pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića, u petak, 29. lipnja 2001. s početkom u 20 sati bit će obilježena 50. obljetnica djelovanja Hrvatske matice iseljenika. Uz visoke državne dužnosnike među uzvanicima su čelnici najutjecajnijih hrvatskih udruga iz cijeloga svijeta. Hrvatska matica iseljenika, utemeljena 1951., suvremena je ustanova koja priređuje kulturne, prosvjetne, sportske, nakladničke i informativne programe namijenjene svekolikom hrvatskom iseljeništvu - kazao je ravnatelj Hrvatske matice iseljenika Boris Maruna. Programi se odvijaju i uz potporu Matičinih medija: mjesečnika "Matica" (koji također slavi pedeseti rođendan), ljetopisa "Hrvatski iseljenički zbornik" (pokrenut 1955.) te putem Interneta. U suradnji s Hrvatskom radio televizijom Matica emitira Kratkovalni radio program za inozemstvo te satelitski TV program za Sjevernu Ameriku.

Kao duhovno susretište hrvatskog raseljenog bića, ona u svim svojim programima za temeljni cilj ističe očuvanje i razvitak hrvatskog kulturnog identiteta naših ljudi u domicilnim zemljama po uzoru na druge iseljeničke narode. Očuvanje hrvatskog kulturnog identiteta naših ljudi u domicilnim zemljama vrlo je složena zadaća, konstatira predsjednik Matičinog Upravnog odbora Jakša Kušan - jer Hrvata i građana hrvatskoga podrijetla u svijetu ima oko 3,5 milijuna u pedesetak država, od kojih dobar dio više ne govori hrvatskim jezikom. Već u prvoj godini svog postojanja i rada Matica iseljenika Hrvatske u Zagrebu, u zgradi gdje su joj tada prostorije, u Gajevoj 2 a, otvara svoju čitaonicu koja ubrzo postaje najposjećenija čitaonica u gradu. Svijest o značaju očuvanja i razvijanja materinskog jezika među hrvatskim iseljeništvom isčitava se i iz teksta koji proklamira osnivanje Društva Matice iseljenika Hrvatske 1951. kao humanitarne i kulturne ustanove.

Tečajevi hrvatskog jezika temeljna su djelatnost Hrvatske matice iseljenika od njenog osnutka do danas. Njegovanje hrvatske tradicijske kulture, s druge strane, zauzima također značajno mjesto u Matičinu polustoljetnom radu - o čemu zorno svjedoči oko tri stotine hrvatskih folklornih ansambala na svim kontinentima s čijim naraštajima Matica kontinuirano surađuje. Plesni narodni običaji kao potreba suvremenog čovjeka u gradu i na selu neprekidno se iskazuju u sasvim jasnom porivu pojedinca ili pak grupe da traže vlastite korijene u zavičajnoj tradicijskoj kulturi. U povodu pedesete obljetnice djelovanja Hrvatske matice iseljenika, u njezinom bogatom i raznovrsnom programu treba svakako istaknuti iniciranje znanstvenih istraživanja iseljavanja i iseljenika iz Hrvatske. Zasluga za to pripada osnivačima Matice, najviše iseljenicima povratnicima. U Matici je od samog početka osnovan Povijesni odjel s glavnim svrhom prikupljanja i obrade povijesne građe o hrvatskim iseljenicima. Na taj se način htjelo prikupiti što više povijesnih izvora na osnovu kojih se trebala pisati iseljenička povijest. U proteklih pedeset godina Matica je izdala nekoliko stotina naslova - od književnih djela, udžbenika hrvatskog jezika, zbornika i drugih periodičkih publikacija, do vrijednih monografskih izdanja s povijesnom, književnom, sociološkom i etnološkom tematikom.

U izdvojenim programima Hrvatska matica iseljenika brine o hrvatskim autohtonim zajednicama, tj. manjinama iz europskih država Austrije, Italije, SR Jugoslavije, Mađarske, Rumunjske, Slovačke i Češke. Matica tako ostvaruje različite vrijedne kulturno-umjetničke, prosvjetne i sportske programe u Hrvatskoj i u domicilnim zemljama hrvatskih autohtonih zajednica. Svojom neposrednom suradnjom s hrvatskim manjinskim zajednicama i pružanjem stručnih informacija, Matica služi i kao svojevrsno informativno središte hrvatskih manjina u Europi. No, u Matičinom polustoljetnom djelovanju središnje mjesto zauzima rad s prekoceanskim iseljeništvom, jer se za hrvatske migrante u Zapadnoj Europi vjerovalo kako su tek na privremenom radu izvan matične zemlje. U svakoj priči o hrvatskom iseljeništvu u Americi i polustoljetnom djelovanju Hrvatske matice iseljenika središnje mjesto pripada najstarijoj i najvećoj hrvatskoj fraternalističkoj organizaciji Hrvatskoj bratskoj zajednici. S obzirom na broj članova i veliku imovinu ubraja se u veće bratske organizacije Amerike - čija snaga i danas izbija iz poriva za očuvanjem i razvijanjem hrvatskih kulturnih posebnosti. Osiguravateljska funkcija čitavo jedno stoljeće nije se iscrp-

ljivala samo u materijalnoj pomoći američkim Hrvatima i tek pridošlim sunarodnjacima već se iskazivala, uz snažne kulturne i prosvjetne funkcije, i u vrlo plodnoj humanitarnoj pomoći ugroženome čovjeku.

Starije hrvatsko iseljenništvo uspjelo je utemeljiti održive i funkcionalne hrvatske etničke zajednice u mnogim prekoceanskim industrijskim i rudarskim središtima od Sjeverne i Južne Amerike do Australije i Novog Zelanda, usprkos golemim teskoćama. Gradili su crkve i klubove, izdavali novine i knjige, osnivali pjevačka društva, folklorne grupe i organizacije za samopomoć. Hrvatska matica iseljenika u proteklih pet desetljeća s više ili manje uspjeha nastojala je sa svim tim društvima - sa svih kontinenata - uspostaviti kontakt i nastaviti, više ili manje uspješnu, suradnju, zaključila je poslovna tajnica Jelena Butković. U različitim razdobljima Matica je više ili manje uspješno surađivala i s uvijek otvorenim za suradnju: hrvatskim katoličkim misijama. Matica tako surađuje s preko stotinjak misija iz desetak europskih zemalja i sa šezdesetak hrvatskih katoličkih župa u prekoceanskim državama. Crkveno povezivanje iseljenika, kao što je poznato, činilo je najjaču sponu s rodnim krajem. Kada su se, nakon ratnih zbivanja od četrdesetih godina naovamo, hrvatski ljudi raspršili kojekuda i razišli u političkim i nacionalnim pitanjima i polako gubili povjerenje u razne institucije u starom kraju, crkvene strukture uspijele su do najnovijih dana sačuvati najjaču vjerodostojnost i nepoljuljano povjerenje u svijesti hrvatskih iseljenika.

Vesna Kukavica, *Hrvatska matica iseljenika*, 26. lipnja 2001.

MATICA		
Časopis Hrvatske matice iseljenika		
Izlazi svakog mjeseca na 56 stranica finog tiska u boji. Donosi razne članke i prikaze u ovim uobičajenim rubrikama:		
Interview	Promišljanja	Zapisi i sjećanja
Kolumne	Vaša pisma	Kulturni obzor
Povjesnica	Događaji	Hrvatska dijaspora
Uredništvo i ravnateljstvo: Trg Stjepana Radića 3, p.p. 241 1002 Zagreb, Hrvatska		Telefon: +385 (1) 6115-116 Telefax: +385 (1) 6111-522 E-mail: matica@matis.hr
Godišnja pretplata za inozemstvo (zračnom poštom): SAD.....40 USD Kanada.....55CAD Devizni račun broj: 7020-VAL-9182800-132344-273 kod Privredne banke Zagreb, Račkoga 6		
Godišnja pretplata za tuzemstvo.....100 kuna Žiro račun za uplatu u kunama: 30101-678-110632 Hrvatska matica iseljenika		

Hrvatska matica iseljenika slavi 50-tu obljetnicu svog postojanja.
Preporučamo pretplatu na njen vrlo interesantni časopis MATICA.

U župnom parku za vrijeme piknika

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Od svih mogućih problema Sabor obolio od problema s kvorumom

Unatoč 15.000 kuna zastupnike ne privlači sabornica

Prazna sabornica proizvela je stereotip da je hrvatski zastupnik po definiciji politički parazit, koji dobro živi na račun osiromašenih Hrvata i pritom ga zanima samo kako da eskivira jedino na što su ga birači obvezali - rad u Saboru

Za vrijeme jedne posjete mladih zadarskih studenata Sabornici: mladih studenata bilo je skoro više od zastupnika (Večernji list, 5.lipnja)

Da su prije 17 mjeseci izborni pobjednici pokušali predvidjeti koje će probleme imati u radu parlamenta, teško da bi im palo na pamet da će muku mučiti s kvorumom. Vrlo je dojmljiv, naime, bio njihov revolt u vrijeme dok su bili oporba zbog prazne vijećnice u kojoj je rijetko bilo više od desetak vladajućih, u to vrijeme HDZ-ovih, zastupnika. Oporbenim zastupnicima, koji su lanjskog 3. siječnja ušli u klupe parlamentarne većine, u to je vrijeme smetalo pravilo tadašnjega predsjednika Sabora akademika Vlatka Pavletića da je bitno da se vijećnica napući petkom u 15 sati, jer se tada glasuje za zakone.

Pavletić svoje muke riješio

Muka koju je Pavletić preventivom izbjegao u sadašnjoj je parlamentarnoj sezoni zadesila Zlatka Tomčića, koji bi kao prvi u parlamentu htio da zastupnika svakog dana bude toliko da se o svakom prijedlogu može glasovati čim je raspravljen. No, rijetki su dani kad je tako u proteklih 17 mjeseci i bilo. Od zastupnika parlamentarne većine, koja je do nedavnog izlaska IDS-a iz vladajuće koalicije brojila 95 glava, redovito ih nedostaje bar tridesetak. Svjesni da koalicija ima dovoljno glasova da sama donese bilo koji zakon, osim Ustava i ustavnih zakona, HDZ-ovi zastupnici većinom ostaju izvan sabornice kad shvate da onih iz koalicije nema dovoljno za kvorum. Njihova je parlamentarna taktika - potpuno legitimna - da u tim situacijama ne priskachu u pomoć koaliciji.

Nesto više od dva mjeseca HDZ bojkotira rad u odborima, koji zbog toga vrlo često ne mogu prikupiti kvorum i raspraviti prijedloge na dnevnom redu. Iako je to u sadašnjem načinu rada samo puka formalnost, bez mišljenja resornih odbora nijedan zakon ne može proći u daljnu parlamentarnu proceduru. Predsjednik Sabora drži da je zbog toga velika krivnja na HDZ-u i smatra ih odgovornima za blokadu procedure. No, ne želeći vaditi ratne sjekire žesćim inzistiranje na utvrđivanju krivca, Tomčić ih je prije nekoliko dana pomirljivo pozvao da se vrate u odbore i omoguće normaliziranje rada.

HDZ je počeo bojkotirati odbore kad je Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost odbio prihvatiti Ivića Pašalića za svoga člana. S obzirom na to da je nepisano parlamentarno pravilo da se unaprijed utvrđuje samo koliko mjesta u nekom radnom tijelu pripada kojoj stranci, a o njezinim se kadrovskim rješenjima ne raspravlja, nego ih se prihvaća, HDZ-u je taj Pašalićev presedan bio neprihvatljiv. Držali su se načela da svaki zastupnik, pa i mnogima kontraverzni i omraženi Pašalić, mora imati mnoga zastupnička prava, a među njima je ključno da ima pravo biti član nekog odbora.

Mandat se može oduzeti

Kako je zastupnički mandat neobvezujući, što znači da se zastupniku ne može oduzeti zbog nijednog razloga, čini se da će problem nediscipline biti vrlo teško riješiti. Mnogi smatraju da bi najdjelotvornije sredstvo bilo financijsko kažnjavanje, pa ističu kako je u susjednoj Italiji, naprimjer, utvrđeno koliko lira stoji zastupnički dan, pa se zastupniku koji neopravdano izostane, toliko i oduzima od plaće. Kako u Hrvatskoj takva mjerila nisu utvrđena, čini se da će biti teško "udariti" zastupnike po džepu. Zato mnogi smatraju da taj problem mogu riješiti samo stranke, koje će naći načina da discipliniraju zastupnike. Strankama bi, naime, trebao biti važan podatak da od svih državnih dužnosnika građani baš saborske zastupnike doživljavaju kao najnegativnije.

Jedino je SDP od početka uveo red među svojih 45 zastupnika i njihove su klupe uglavnom uvijek od kraja popunjene. Razlozi izostanaka mogu biti samo bolest ili službeno putovanje. No, SDP je neposredno nakon pobjede na izborima donio odluku da njihovi zastupnici moraju izabrati - hoće li biti u Saboru ili će ostati na poslovima koje su obavljali dotad. Nisu im ostavili mogućnost da obnašaju više dužnosti istodobno. I većina je izabrala profesionalizirati se u parlamentu, što znači odrađivati plaću koju osiguravaju porezni obveznici i koja je u prosjeku oko 15.000 kuna. Iako profesionalizacija u Saboru za mnoge SDP-ove zastupnike znači samo nijemo sjedenje u klupi, jer u rasparavama rijetko sudjeluju, činjenica je da zbog SDP-a kvorum nikad nije upitan.

- Najveći je problem što zastupnici rade nekoliko poslova. Ne može se biti gradonačelnik, dogradonačelnik, sveučilišni profesor ili direktor neke tvrtke i saborski zastupnik. Sve su to poslovi na kojim valja provesti i

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

desetak sati dnevno. SDP je zato donio odluku da naši zastupnici ne mogu sjediti u nekoliko fotelja - kazala nam je potpredsjednica Kluba SDP-a Milanka Opačić. - Za mene nije isprika da su ljudi zauzeti drugim poslovima. Neprihvatljivo je kad u sabornici nema čitavih klubova, bez obzira što može biti riječ o stranci s dva ili tri zastupnika. Stranke moraju voditi računa o dojmju koji ostavljaju na birače. To što zastupnici kreativno shvaćaju svoj posao, problem je njihovih stranaka.

No, kad broj "rekreativaca" postane toliki da blokira rad Sabora, onda to postaje problem funkcioniranja države. Među saborskim se zastupnicima može, ali neslužbeno, čuti da nema tog parlamenta koji ne bi imao teškoće u funkcioniranju da je organiziran poput Hrvatskog sabora. Većina onih što tako misle još nema hrabrosti javno se suprotstaviti stereotipu da je hrvatski zastupnik po definiciji politički parazit, koji dobro živi na račun osiromašenih Hrvata i pri tome ga zanima samo kako da eskivira na što su ga birači obvezali - rad u saboru. Cijenu tom, već gotovo uvriježenom mišljenju, plaćaju zastupnici koji na sjednice dolaze bez izuzetaka, kojima je zastupnički posao ujedno i profesionalni odabir i koji uistinu drže da je to časna i ozbiljna dužnost.

Suprotstavljanje stereotipu

- Prvi je stereotip da plenarna sjednica podrazumijeva pune klupe, a drugi da je zastupnik nediscipliniran ako za vrijeme rasprave nije u sabornici. S nedisciplinom se treba raščistiti, to je točno. Ali, rad parlamenta treba reorganizirati i težište prebaciti s rasprava na plenarnim sjednicama na odbore - smatra potpredsjednik kluba HSLS-a Vilim Herman. - Ovlasti odbora treba ojačati, ne raspravljati o svemu i svačemu na njima, a sigurno je da kad bi se na odborima instalirale TV kamere, problema s kvorumom ne bi bilo.

Herman ističe da mnogi političari pate od sindroma kamere, ali dodaje i da to nije hrvatska posebnost. On je, kaže, '96 bio u američkom senatu gdje je u praznoj dvorani stajao senator i tadašnji predsjednički kandidat Al Gore i govorio okrenut prema kameri TV postaje koja 24 sata prenosi događaje iz parlamenta. On je, kaže Herman, govorio javnosti i nikome nije smetalo što jedvorana prazna.

No, tako ekstremni primjeri nisu primjenjivi u hrvatskoj priči. Hrvatski građani koji u prosjeku teško žive i tek 10 godina razmišljaju o sebi kao i o poreznim obveznicima i još se navikavaju na odmak od komunističkog stava da su političari na vlasti nedodirljivi, pa prigovaraju i onome što na zapadu nitko ne bi ni registrirao, teško da će još barem desetak godina imati razumijevanja za prazne zastupničke klupe i objašnjenje da oni imaju i drugih obezva. Njemačke građane, naprimjer, ne uzrujava što što je glavna dvorana u Bundestagu puna samo kad kancelar Schroeder odgovara zastupnicima. Inače, u njoj sjede samo glasnogovornici stranačkih skupina koje je stranka zadužila da govore o temi koja je na dnevnom redu i oni zastupnici koji su za to zainteresirani. No, kad se glasuje svi su u dvorani. Hrvatski birači, koji su lanjskog 3. siječnja odlučili smijeniti HDZ, izabrali su stranke tad oporbene koalicije jer su obećale promjene. Znajući da za velike promjene koje će donijeti bolji standard nema vremena, očekuju - i u tome nisu fleksibilni - barem vizualne promjene. A u tu kategoriju očekivanih promjena prazne se zastupničke klupe nekako ne uklapaju. (Večernji list)

Stranica 13

Nakon što novi sustav nije donio željene uštede, Crkvenac razmišlja o novim koracima

Plaće po starom, ali svima 10 posto manje

U Ministarstvu financija ozbiljno se razmišlja o tome da se odustane od novog sustava plaća u javnom sektoru i da se plaće nastave isplaćivati po starom, ali svima smanji 10 posto? Razlog što se ozbiljno razmatra i takva mogućnost nisu prosvjedi i nezadovoljstvo zaposlenih u javnom sektoru, već to što novi sustav nije donio željene uštede. Kako doznajemo, prema novom platnom sustavu u lipnju je masa novca za plaće niža od svibanjske samo tri posto, i ako bi se taj sustav zadržao, do kraja godine bi, uz ostale izdatke, za plaće trebalo osigurati još 600 milijuna kuna, a tog novca nema. U zdravstvu je još veća pomutnja: masa plaća nije smanjena, a uzdrman je cijeli sustav.

Pokazalo se da je nova politika plaća veliki politički promašaj i blamaža. U dobroj namjeri da se isprave nelogičnosti starog sustava, neprimjereno i brzo nametnut je novi kojim nije ostvaren nijedan proklamirani cilj. I u sindikalnim krugovima ima onih koji vjeruju da bi linearno smanjenje plaća od 10 posto bilo najpoštenije rješenje, ali odlučili se Račan i za tu varijantu i umota je u kakvu demagošku parolu kako ova vlast sluša reakciju javnosti, ni tada ne može računati na svesindikalnu podršku. Buka koju su nezadovoljne grupacije podigle ovih dana nastala je i zbog toga što nisu svi s novim sustavom lošije prošli, većini zaposlenih u kulturi plaće su porasle, povišice su stigle i liječnicima, nekim kategorijama znanstvenika i profesora, gotovo svim rukovodećim strukturama.

Jedno je sigurno - država mora smanjiti javnu potrošnju, što nije moguće provesti bez smanjenja plaća, ali i smanjenja zaposlenih. Kakav-takav konsenzus oko toga postignut je u državi, ali s obzirom na to kako traljavo odrađuje posao oko plaća pitanje je kako će uopće biti s racionalizacijom državne uprave, vojske i policije.

Pitanju pak hoće li Vlada riješiti problem državnog proračuna novim zaduživanjem ili ograničavanjem nekih socijalnih prava, jučer se pridružilo i novo - kada će to učiniti, odnosno hoće li u rebalans proračuna odmah ili će ga ostaviti za jesen. Naime, nakon zatvorenog dijela sjednice Vlade u ponedjeljak, na kojoj nije bilo premijera Račana, proširila se informacija kako je među članovima Vlade navodno prevladalo mišljenje da bi s rebalansom proračuna trebalo pričekati do jeseni.

Rezanje socijale ili novo zaduživanje

Proračun je probijen u tri stavke, pa bi tako za mirovine trebalo dodatnih 400 milijuna kuna, za plaće državnih službenika oko 600 milijuna kuna, a za dječji doplatk čak 900 milijuna kuna. U toj stavci poseban je problem proširenje broja korisnika dječjeg doplatka sa 260 tisuća na čak 590 tisuća.

Otkad je postalo jasno da Vlada neće moći izbjeći rebalans proračuna, nagadalo se za koji porez će se odlučiti - novo zadužjenje ili restrikcije socijalnih prava. Ni jedna ni druga mjera nisu popularne, no "mali običan čovjek" lakše bi prihvatio zaduženje države nego stanjivanje svoga novčanika. Prema procjenama ekonomskih stručnjaka, Hrvatska bi zbog dobrog kreditnog rejtinga bez problema mogla dobiti novi kredit unatoč postojećoj zaduženosti od 11 milijardi dolara. Odlučili li se za ograničavanje socijalnih prava, koja su prema ocjenama međunarodnih institucija u nas previsoka, Vlada mora računati s otporom širokog kruga građana, mogućim prosvjedima i sve većim nezadovoljstvom birača.

Iako se nagadalo da će Klub HSLS-a zatražiti odgodu decentralizacije državne vlasti, kod većine je na jučerašnjoj sjednici Kluba ipak prevladalo mišljenje da Vladi treba pružiti priliku da počne s planiranim reformama. (Večernji list, 27.6.)

Sindikati traže ministarske ostavke

Zagreb - Vlada mora preuzeti odgovornost za fijasko u politici plaća, i to smjenom odgovornih dužnosnika, ministra financija Crkvenca, ministricе zdravstva Stavljević-Rukavine i zamjenika ministra školstva Vavre (sindikati tvrde da godinu i pol školstvo nema ministra), istaknuli su jučer čelnici Sindikata javnog sektora, organizatori prošlotjednog prosvjednog skupa. Ne budu li uredbe korigirane, sindikati će u drugom dijelu godine pozvati zaposlene u štrajk. Predstavnik Sindikata znanosti Vilim Ribić posebno je bio kritičan prema ministru Financija, rekavši da je za njega bivši ministar Borislav Škegro - nobelovac. Škegri će ponuditi da im bude savjetnik u pregovorima s Vladom.

Nitko ne preuzima odgovornost za učinjeno, nego se krivnja prebacuje na sindikate - rekao je Dalimir Kuba, predsjednik Učiteljskog sindikata. Zdenka Gizdić, predsjednica Sestrinskog sindikata, istaknula je da

zdravstvo u masi plaća nije ništa uštedjelo, s dodacima prema starom kolektivnom ugovoru masa je još i premašena.

Tajnik Samostalnog sindikata u zdravstvu Dražen Managić istaknuo je da ravnateljci nisu krivi za zbrku s plaćama, ali jesu zato što su poslušnošću dobili što su tražili.

Sindikati iz sustava znanosti, osnovnih škola i visokog obrazovanja organiziraju podnošenje pojedinačnih tužbi za isplatu plaća, jer su još na snazi kolektivni ugovori u tim sustavima (Večernji list 27.6.)

HRVATSKA SE ODREKLA DUGA LJUBLJANSKE BANKE OD 600 MILIJUNA DEM?

"Hrvatska Vlada nema pravo oprostiti slovenski dug hrvatskim štedišama od 309 milijuna maraka i kamate", izjavio je Božidar Vukasović, glavni zastupnik hrvatskih štediša Ljubljanske banke, u povodu Sporazuma o sukcesiji bivše SFRJ iz kojeg je isključena obveza te slovenske banke prema štedišama u drugim bivšim republikama. On smatra da će to olakšati njegovu akciju izravne naplate štednje od 309 milijuna njemačkih maraka i kamate od stare i nove Ljubljanske banke, obje u vlasništvu slovenske države. Izrazio je žaljenje što je tim dogovorom hrvatska država ostala bez 600 milijuna njemačkih maraka i kamata za prenesenu štednju Ljubljanske banke, koje su isplatile i isplaćuju hrvatski porezni obveznici. (Globus, br. 547)

Dr. Josip Kregar o sprečavanju sukoba interesa:

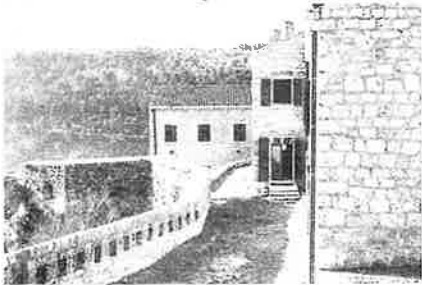
Fižulić službeno u Koreju, potom i direktorica njegove tvrtke

Zagreb - Kako donijeti zakon koji će spriječiti sukob interesa dužnosnika kad ga moraju izglasavati sami dužnosnici, kojima će zakon nametnuti obveze da prijavljuju darove ili da ne miješaju svoje interese sa državnim? O tome je na tribini u Otvorenom društvu jučer govorio dr. Josip Kregar, jedan od koautora prijedloga toga zakona. U Saboru je prijedlog napadnut, te je zaključeno da konačni prijedlog bude jako zamijenjen ili potpuno nov.

Puno govori što su se zastupnici uzrujali jer će morati prijaviti ako im netko plati ručak više od 500 kuna, kaže Kregar. Spomenuo je i primjer ministra Fižulića, koji službeno ode u Koreju, a nekoliko dana nakon njega u Koreju putuje direktorica njegove tvrtke. Bandić putuje u Rim na račun tvrtke kojoj je grad besplatno dao zemljište, kaže Kregar. I ekonomist dr. Dražen Kalodera spomenuo je Fižulića rekavši kako je njegov potez predaje tvrtke supruzi bio ciničan prema institucijama. (Večernji list 14.6.)

HSŠ: Depoziti povećani četiri puta

Varaždin: Hrvatska stambena štedionica (HSŠ) prošlu je poslovnu godinu završila s dobiti od 526 tisuća kuna koje će biti raspoređene u rezerve, odlučeno je jučer na glavnoj skupštini. Depoziti stambenih štediša povećani su sa 4,2 na 17,8 milijuna kuna ili za 4,2 puta. Bilance stambene štedionice povećane je sa 27,9 milijuna kuna na 43,4 milijuna kuna ili za 55 posto u odnosu na 1999. godinu. (Jutarnji list, 15.6.)

Belveder, južni dio kninske tvrđave.

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

OŽIVJELI STARI OBIČAJI BARANJSKIH ŠOKACA!

Ovogodišnji, 7. Baranjski bečarac, koji je nakon Domovinskog rata prerastao u tradicionalnu turističko-kulturnu manifestaciju, održan je tijekom vikenda u Gajiću. Podsjetimo, Baranja je dugo osjećala nedostatak manifestacija tipa Vinkovačkih jeseni, Đakovačkih vezova i sličnih, sve dok se skupina entuzijasta na čelu s Janjom Čeliković nije dosjetila i 1987. darovala Barancima, ali i svima onima koji u Baranju rado navraćaju, *Baranjski bečarac*, manifestaciju baranjske Šokadije, koja je, uz starosjedioce Madare, Švabe i Race, zapravo srce dijela naše domovine koje se nalazi u porječju silnih Dunava i Drave. Ovogodišnji Bečarac počeo je defileom svatovskih zaprega koje su pozivale mještane na prekučerašnja i jučerašnja događanja u Gajiću. Brojne snaše i najmlađi Gajićani, odjeveni u svečane nošnje, zaustavili su se kod mjesnog Doma kulture, u kojem su na stolovima već čekali starinski šokački kolači što su ih pripravile vrijedne ruke Gajićanki. Manda, Janja, Stipa i ostali znatiželjnicima su objašnjavali kako nastaju gužvare s makem i orajima, pogačice sa sirom, krofne i deseci ostalih vrsta kolača koje su se pekli u raznim prigodama, a svoju tradiciju zadržali do današnjih dana. U susjednom dvorištu već je gorjela vatra ispod desetak kotlića, a majstori fiša pripremali su se dokazati kako je upravo njihov fiš najbolji, budući da je tradicija kuhanja fiša kod podunavskih Šokaca stara koliko i oni sami. Kušanjem ukusnih fiševa završio je prvi dan manifestacije, a sudionici su nakon koje čašice baranjskog vina pohitali kući jer je već sutradan slijedio drugi dio Bečarca.

Kiša i hladno vrijeme pomutili su subotnju dobru volju organizatora, ali unatoč svemu, šarolikost narodnih nošnji KUD-ova iz zemlje i inozemstva bila je jača od oblaka koji su se nadvili na baranjskom nebu. Slijedilo je prikazivanje starih običaja kao što su "kraljice", koje su naši stari priredivali u povodu Duhova, a posjetitelje se podsjetilo i na nekadašnje pokladno maskiranje. Izuzetan ugodaj i toplinu oko srca dugo neće zaboraviti kako sudionici, tako i posjetitelji ovogodišnjeg Baranjskog bečarca. (I. Getto, Glas Slavonije, 4. lipnja 2001.)

SJEVERNI VELEBIT MEĐU 10 IZNIMNO VRIJEDNIH PODRUČJA

ZAGREB, 5. lipnja - U utorak, na Međunarodni dan zaštite okoliša, u Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja potpisan je Sporazum o uključivanju Nacionalnog parka "Sjeverni Velebit" u kampanju Međunarodne zaklade za zaštitu prirode i okoliša (WWF) pod nazivom "Gift to the Earth" (Dar Zemlji).

"Dar Zemlji" podrazumijeva posebne akcije i jasne obveze Vlada, tvrtki i pojedinaca u očuvanju prirodnog bogatstva planeta. Tom je prigodom direktor Mediteranskog ureda WWF-a Paolo Lombardi predsjedniku Republike Hrvatske Stjepanu Mesiću i zamjeniku ministra zaštite okoliša Ronaldu Žuvaniću uručio Povelju "Gift to the Earth".

"Hrvatska će svoj razvoj utemeljiti na načelu održiva razvoja, a zaštita okoliša ključno je pitanje razvojne politike i čovjekova života na Zemlji", rekao je na konferenciji za novinare predsjednik Mesić. "Prestanak rada mnogih industrijskih poduzeća u Hrvatskoj povoljno je djelovao na stanje okoliša, iako to nije posljedica sustavne politike očuvanja okoliša, nego stjecaja okolnosti", dodao je.

"Proglašenjem sjevernog Velebita nacionalnim parkom, Hrvatska je ispunila prvu točku Sporazuma i obvezala se na poštivanje ostalih točaka", istaknuo je Žuvanić. A Sporazum obvezuje Hrvatsku na donošenje prostornog plana i plana upravljanja svim zaštićenim područjima na Velebitu; provođenje zakonskih propisa kojima se određuju uvjeti korištenja prirodnih dobara u parkovima prirode; istraživanje mogućnosti za daljnju uspostavu strogih ili specijalnih rezervata; zaštitu još jednoga važnoga šumskog područja u Hrvatskoj u sljedećih pet godina i uključenje Velebita u "Emerald mrežu" zaštićenih područja. Ako se točke potpisanog Sporazuma ne ostvare, slijedi isključenje Hrvatske iz projekta "Dar Zemlji".

Cilj WWF-a je potaknuti provedbu plana zaštite koji će ujediniti zaštitu prirode i održiv razvoj te omogućiti lokalnom stanovništvu gospodarske dobitke. Ministarstvo zaštite okoliša potaknut će zakonske mjere za provedbu Sporazuma, "Zelena akcija" će uspostaviti monitoring provedbe i sudjelovanje javnosti u projektu te koordinaciju između WWF-a i Ministarstva, dok će Šumarski institut Jastrebarsko osigurati stručnu pomoć.

"Potpisani sporazum s Vladom u sljedeće dvije godine predviđa

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

SREDNJI VIJEK JE DOŠAO U ZAGREB

Gornji grad je u četvrtak na večer zračio srednjovjekovnim ugođajem zahvaljujući jednoj izložbi. Hrvatski povijesni muzej i Pokrajinski muzej Celje organizirali su naime, za naše prilike prilično neuobičajeno, ali vrlo originalno otvorenje izložbe "*Grofovi Celjski*". Otvorenje nije priređeno u Hrvatskome povijesnom muzeju, gdje je izložba postavljena, već u originalnom gotičkom ambijentu Crkve sv. Marka.

Program otvorenja je obuhvatio čitanje nadgrobnog govora u povodu smrti grofa Ulrika II. Celjskog, posljednjeg muškog izdanka slavne obitelji. Potom je na oduševljenje brojne nazočne publike izvedena svečana glazba Celjskih - "Viteški turnir" i "Svadb" koje je skladao Urban Koder. Glazbu su izveli duhački septet uz pomoć udaraljki i orgulja te Simfoničari RTV Slovenije. Savršena akustika Crkve sv. Marka i sugestivno muziciranje najbolje su dočarali srednjovjekovni ugođaj.

"Grofovi Celjski" je izložba kojom Hrvatska i Slovenija nastavljaju kulturnu suradnju. Ukupno je izloženo oko 300 muzejskih predmeta, a od toga su 230 predmeta originali, istaknula je voditeljica izložbe u HPM-u Andreja Belušić. Izložene su povelje, dokumenti, arheološki nalazi (strelice, vrčevi, tanjuri, čaše, svjećnjaci) iz srednjega vijeka. Također, mogu se vidjeti i kameni spomenici, grbovi, slike i drugo.

Najatraktivnijima Belušić drži izloženih 12 originalnih lubanja grofova Celjskih pronađenih 1811. (Četiri ženske, dvije dječje i šest muških), a tu je između ostalih i lubanja kneginje Elizabete Frankopanske (prve supruge kneza Friderika II). Izlošcima taj postav predstavlja djelovanje feudalne obitelji Celjski, koja je svojim političkim, društvenim i kulturnim utjecajem obilježila razdoblje slovenskoga i hrvatskoga kasnog srednjovjekovlja (1350.-1550.). Izložba prati politički uspon Celjskih, ali daje i društveno-povijesni kontekst vremena u kojem su djelovali.

Kao posebno iznenađenje, organizatori su na terasi Hrvatskoga povijesnog muzeja priredili pravu srednjovjekovnu gozbu, upravo onakvu kakvima su se častili Celjski. Vino se pilo iz pehara, a hrana - pečeno meso, sir, kajgana i kruh su se jeli rukama iz glinenih tanjurica. (Goran Jovetić, Vjesnik 9. lipnja 2001.)

Jedna planinarica na Velebitu

uspostavu djelotvorne zaštite velebitskog područja, koje obuhvaća 200.000 hektara, što je važan doprinos stvaranju mediteranske mreže šuma", istaknuo je Lombardi.

Naime, kampanja WWF-a usredotočena je na 10 iznimno vrijednih šumskih područja (tzv. "Hot Spot" šumska područja) odabranih među šumama iznimno vrijednima u smislu biološke raznolikosti, čija je zaštita presudna za očuvanje prirodne baštine Mediterana. Nakon potpisivanja Sporazuma, organiziran je odlazak na sjeverni Velebit. (Vjesnik 6.6.)

Stranica 27

"NE BOJIMO SE DA ĆE NAM SELO IZUMRIJETI!"

MARJANČACI - Najstariji pisani spomenički podaci govore da su Marjančaci, staro šokačko selo na domak Valpova na sadašnjoj lokaciji bili još 1441. godine, a od prvobitnog popisa u kojima su Marjančaci imali 6 kućanstava do danas, puno je vode proteklo Vučićom...

"E da, baš tako je bilo. Samo nešto sporije, jer 550 godina mnogo je i za reći, a ne i za opstati tako dugo koliko već postoji naše staro, čisto šokačko selo", rekla nam je mještanka Marjančaca Kata Đurakić, koja je naslonjena na ogradu svoje kuće ispraćala drugu Rezu Mihalj. Kaže ponosno i da su Marjančaci jedno od poznatih "bijelih sela" u okolici Valpova, za čiji naziv nije uspjela pronaći odakle potječe. "Znam samo da su većina ovdje naseljenih podrijetlom iz sokaka kojeg su zvali Čakanci, da nam je ovdje bilo lijepo od početka i da smo tu odlučili ostati", priča nam baka Kata, čije riječi kimanjem glave potvrđuje i Reza koja je na odlasku.

Premda na početku našeg razgovora nisu bile baš previše raspoložene razgovarati "za novine", ubrzo su se razvezle saznajući da nam je namjera, između ostalog, saznati i kako se danas živi u Marjančacima. "Sad nije loše, ali bilo bi još bolje da je više posla za mlade, da njihovo školovanje nije bilo uzaludno", rekla nam je mama malog Fabijana kojoj nismo uspjeli doznati ime, ali koja kaže da se ovamo udala iz Gorice i da je zadovoljna kako ovdje živi, jer je u selu mnogo mladih, prošla je plinska i vodovodna mreža, javna rasvjeta, a selo i dalje neprestano napreduje. "Ovo je pravo poljoprivredno selo, a to najbolje potvrđuje kad se kaže da je na više od 300 ljudi, koliko živi u Marjančacima, 50 "upotrebljivih" traktora, 10 berača i 80 automobila". Taj podatak je, kaže utvrdila neku noć kada nije mogla spavati, pa je prebrojavala vozila u selu da lakše zaspi.

Na veliku radost mještana, nema problema s natalitetom, jer gotovo svaka treća kuća u selu ima dijete do 5 godina, što je najbolja potvrda da o izumiranju ovog sela nema ni govora. Okupljene gospođe uspjele su doći do još jedne zanimljive konstatacije: da je u selu gotovo pet puta više udovica nego udovaca. Naime, na trenutačnu brojku od 6 udovaca, dolazi čak 26 udovica u selu, potvrdile su. Poseban čar ovom selu daje mnogo zelenila i lijepo uređene okućnice na koje se nailazi već na samom ulazu u ovo selo, udaljeno od Valpova samo 5 kilometara. Upravo zbog te blizine grada, u selu se nalazi samo jedna trgovina i društveni dom, kao mjesto okupljanja uz crkvu svete Marije Magdalene. Po sve ostalo kažu da idu u Valpovo, gdje će u osnovnu školu uskoro krenuti i Dajana, Igor i Denis koje smo zatekli u igri na autobusnoj postaji - omiljenom dječjem mjestu za igru. (L. Aničić, Glas Slavonije)

PENKALA NA TRGU KRALJA TOMISLAVA

Iako u Hrvatskoj nema gotovo nikoga tko ne zna za Slavoljuba Penkalu te iako su se načelno svi uvijek slagali da se tom znanstveno-tehničkom geniju treba odati primjerena počast, trebalo se spojiti nekoliko višegodišnjih inicijativa, privatnih i institucionalnih, da Zagreb dobije spomen-ploču na jednome od najljepših gradskih prostora - Trgu kralja Tomislava 17 - na zgradi u kojoj je najveći dio života proveo izumitelj penkale, konstruktor aviona i vlasnik 80-ak još aktualnih патената. Spomen-ploču otkrio je u ime gradonačelnika Milana Bandića Vlado Korbar, načelnik za tehničku kulturu grada, a brojnim okupljenima najdirljivije su bile riječi Nevenke Novak, kćeri prvoga hrvatskog pilota Dragutina Novaka, koji je bio šegrt S. Penkale. Ona se u ime oca, za očito nezaboravljen pedagoški trud, zahvalila jučer prisutnom Slavoljubovu sinu Krunoslavu Penkali.

Otkrivanje spomen-ploče koja je samo dio brojnih zbivanja koje priprema Zagrebački zrakoplovni savez inicirao je umirovljenik "Plive" Ivan Šošarić. Interesantno je da je mimo protokola pravo pokojnoga supruga Borisa Puhlovskog na ekskluzivitet u promicanju S. Penkale branila njegova supruga. Osim otkrivanja spomen-ploče, jučer je održan i prvi Zrakoplovni bal, u hotelu "Intercontinental", a veliki zrakoplovni miting bit će 17. lipnja. Tvornica olovaka Zagreb (TOZ) postat će TOZ Penkala, a tu je i pokušaj obogaćenja gradske turističke ponude panoramskim letovima i sa savskoga nasipa... (Večernji list)

Krunoslav Kićo Slabinac:

"NE ZNAM ŠTO ZNAČI 'SELJAČKO', ALI ZNAM ŠTO ZNAČI HRVATSKO!"

Svjetla 9. festivala "Pjesme Podravine i Podravlja Pitomača 2001." su ugašena, a četrdesetak solista i tamburaških sastava, koji su uz Tamburaški orkestar HTV-a dvije večeri pjesmom slavili tradicionalno glazbeno stvaralaštvo podravskog kraja, vratilo se kući. Više od 2000 posjetitelja burnim pljeskom nagradilo je izvođače. Među njima i legendu tamburaške glazbe Krunoslava Kiću Slabinca koji je u Pitomači obilježio 40. obljetnicu uspješnih nastupa na hrvatskoj glazbenoj sceni. - Od svih festivala, dvorana u svijetu, međunarodnih i ostalih nagrada koje sam dobio jedino, javno priznanje za 40. obljetnicu rada i 32. obljetnicu solističke karijere dobio sam u Pitomači. Od dječjeg kazališta, "Dinamita", izlaska "Plavuše", moje prve ploče 1968. godine, pa do danas prošao sam mukotran put mladog rockera, zabavljača i pjevača popularne glazbe.

* Sve se to vrijeme niste odvajali od tamburice?

- Tamburica prolazi kroz teško vrijeme, jer su nekompetentni ljudi za hrvatsku glazbu odlučili da tamburu reduciraju. Tzv. hrvatska autocenzura je kompleks koji nas prati stoljećima i kojeg se nećemo tako brzo riješiti. Na HTV-u treba biti najviše hrvatskoga, a to je upravo naša hrvatska tambura. Ako smo pronašli tamburaške partiture od prije 150 godina na dalmatinskim otocima, to znači da se i tamo svirala hrvatska tamburica. No, taj osjećaj za hrvatsko i narodno i tamo je "izgorio". Stranci se ne stide svoje tradicije, a kod nas se to smatra "seljačkim". Ne znam što znači "seljačko", ali znam što znači hrvatsko. Pitomački festival dokazuje da će uvijek biti publike za ovakvu pjesmu i glazbu - izjavio je Krunoslav Kićo Slabinac kojemu je na završnoj večeri dr. Marijan Jergović, umjetnički ravnatelj pitomačkog festivala, uručio tamburicu zahvaljujući mu na svemu što je dosad učinio za očuvanje tamburaške glazbe. (...) (Večernji list, 18. lipnja 2001.)

NAJVEĆA VINSKA BAČVA U EUROPI

ERDUT - U IPK Erdutski vinogradi d.o.o. održana je konferencija za novinare na kojoj je prezentirano ukrašavanje najveće vinske bačve u Europi, čiji je ponosni vlasnik upravo erdutska Vinarija. Kako je rekao Goran Dumančić, direktor IPK Erdutski vinogradi, bačvu su počeli praviti još 1989. godine, a svojom zapreminom od 75.000 litara zaslužila je epitet najveće vinske bačve u Europi.

- Bačva je izrađena u DIK-u Đurđenovac, hrastovina od koje je napravljena sušena je nekoliko godina, a za materijal je korišteno 400 kubika drveta. Debljina stranica je 12 centimetara, a na bačvi se nalazi 1,5 tona okova, rekao je Dumančić. U svrhu realizacije novih poslovnih planova Vinarije u kojima se nalazi i obogaćivanje turističke ponude Slavonije, prije četiri tjedna počelo je ukrašavanje bačve duborezom kojeg rade poznati hrvatski umjetnik kipar Mato Tijardović i njegovi pomoćnici Ivan Forjan iz Bilja, te Vedran Jakšić i Saša Matković iz Osijeka.

- Na bačvi rezbarimo više motiva - cjelokupni proces proizvodnje vina, od sadnje vinograda do nošenja grožđa u prešu, zatim je tu kao središnji motiv koji dominira bačvom "Isusova posljednja večera", jer su Isus i apostoli na posljednjoj večeri pili vino. Izrezbarili smo i svece koji imaju veze s vinom - svetog Martina i svetog Vinka, i na kraju tu je i grupa slavonskih tamburaša, kao simbol slavlja nakon uspješne berbe, rekao je kipar Tijardović, te dodao kako će kompletni radovi na ukrašavanju bačve drvorezom biti gotovi do kraja lipnja. Osim bačve, Vinarija će uskoro u turističku ponudu uvrstiti i posjet erdutskom dvorcu i time s dosadašnje ponude koja je podrazumijevala samo degustaciju vina i ručak u Vinariji, znatno pojačati svoju turističku promidžbu.

Kako je rečeno na konferenciji za novinare, erdutska Vinarija u posljednje se tri godine uspješno vratila na hrvatsko tržište, pri čemu se šest sorti nalazi u samom vrhu - chardonnay, graševina, rizling, traminac, zweigelt i pinot sivi, a postignuti su kontakti koji bi mogli rezultirati izvozom na njemačko i talijansko tržište, dok je izvoz na tržište SRJ već osiguran u vrijednosti približno 400.000 DEM. Vinarija trenutačno pod vinogradima ima 366 hektara površina, čime je svrstana u jedan od najvećih vinograda u Europi "u jednom komadu", jer parcele nisu razbacane na više strana, a u planu je i proširenje vinograda.

(Jasminko Nikolić, Glas Slavonije, 13. svibnja 2001.)

Važniji događaji u svijetu

Oružje za Hrvatsku: Rasplet skandala zbog kršenja embarga Ujedinjenih naroda

Bivši argentinski predsjednik Menem uhićen zbog prodaje oružja Hrvatskoj

Buenos Aires - Bivši argentinski predsjednik Carlos Menem uhićen je jučer pri dolasku na sud u Buenos Airesu, gdje je trebao dati iskaz u istražnom postupku o ilegalnoj prodaji oružja i streljiva Hrvatskoj i Ekvadoru početkom 90-tih godina.

Menem je osumnjičen za "nezakonito udruživanje" zbog ilegalne prodaje oružja i streljiva kojim je svjesno prekršen UN-ov embargo na uvoz oružja u Hrvatsku. Dan prije uhićenja bivšeg načelnika glavnog stožera argentinske vojske Martina Blaze Menem je u izravnom prijenosu na argentinskoj televiziji ustvrdio da je nevin, a to je ponovio i novinarima nekoliko trenutaka prije svog uhićenja.

U skladu s argentinskim zakonom, 70-godišnji Menem zbog svoje dobi je stavljen u kućni pritvor do početka suđenja. Dokaže li mu se krivnja mogao bi biti osuđen na deset godina zatvora. Nagađanja o Menemovu uhićenju eskalirala su kad je u četvrtak uhićen bivši načelnik glavnog stožera argentinske vojske Martin Blaze te kad je Menemu uskraćena dozvola za izlazak iz zemlje. Bivši predsjednik je, naime, trebao otputovati na medeni mjesec u Pariz i Siriju sa svojom suprugom, čileanskom misicom Cecilia Boloco. Sudac Jorge Urso, koji vodi proces, navodno je pomaknuo datum Menemova svjedočenja i izdao nalog za uhićenje zbog straha da bi

Komentar iz Argentine:

Možda se nikada nije toliko spominjalo ime CROACIA u Argentini nego tih zadnjih mjeseci. Nešto slično kao Pilatovo u Evangelju. Nakon tolikih zapletaja progovorio je netko iz Washingtona, odnosno preko suradnice "Clarín"-a (novine sa najvećom tiražom u Argentini) u toj zemlji gdje Ane Baron doznajemo novu stranu ove odugovlačene afere gdje ona piše dana 5.VI..o.g. ,da: "kroz dva iztraživanja sjeveroameričkog Kongresa u 1996, činovnici Clintonove vlade kazaše da znajući da postojeće krijumčarenje nije legalno, da ga Washington nije zabranio. Naprotiv da mu je dao "visto bueno" (green light).

Nelson,specijalista ove vrsti krijumčarenja koji je radio za Državni Ured, rekao je ovoj novinarki godine 1998. da "USA konkretno zna da Argentina prodaje oružje Hrvatskoj, te da iako nije bilo nikakvog službenog poticaja,ono je bilo tajnog poticaja".

Zatim nastavlja,kako je Clinton mislio da je zabrana.t.j.zabrana nametnuta sa strane Ujedinjenih Naroda ,pogriješna,da izaziva činjenicu gdje su BOSANSKI SRBI NAPADAČI PUNI ORUŽJA,u stanju napadati gradove,sela,i preći na etničko čišćenje bez kraja i punom nekažnjivosti, dok se"HRVATI KAO ŽRTVE NE MOGU BRANITI JER NEMAJU PRILAZ ORUŽJU BIVŠE JUGOSLAVIJE". Tu dodaje,da je"tako izjavio bivši ambasador USA u Hrvatskoj Peter Galbraith pred Komitetom za Vanjske poslove u Zastupničkoj komori".Onda tvrdi:"Zato,stav službeni bio je protiv zabrane,te počam od 20.siječnja 1993, nismo tražili od drugih zemalja da ju poštivaju",rekao je diplomata.

Isti je diplomata pred Kongresom ovako odgovorio na postavljena pitanja:"Da li je točno reći da je SAD odobrio slanje argentinskog oružja? Mi smo jasno željeli da Hrvatska,isto kao i Bošnjaci,budu u boljim situacijama da se odhrvaju srbskoj ofenzivi.I u tome smislu učinili smo mig očiju".

Na drugo pitanje koje je glasilo ovako:"Da li je USA prihvatio ovu politiku za vlade Busha ili poslie 1992 kada je preuzeo Clinton? Isti bivši diplomata odgovara:"Mislim da je započelo 1993.."

"Da li je SAD poticala slanje argentinskog oružja? ovako odgovara:"Nije bilo nikakve službene posjete Buenos Airesu da se reče predsjedniku Menemu,molim prodajte oružje Hrvatskoj i Bosni.To bi bilo sasvim ilegalno,te bi danas više od jednoga činovnika sjeveroameričke vlade bilo pod procesom. ALI JE BILO OČITO ZA SVE NAŠE PRIJATELJSKE ZEMLJE DA RAZUMIJU DA NAŠA VLADA ŽELI DA BUDE RAV-

Menem mogao ostati u Siriji, koja s Argentinom nema sporazum o izručenju.

Prije Menema i generala Balze uhićeni su i pritvoreni i bivši ministar obrane Antonio Erman Gonzales i Menemov bivši šogor i savjetnik Emir Yoma.

Skandal s ilegalnom prodajom oružja prati Menema otkad je 1999. sišao sa vlasti. Jučerašnje uhićenje uništilo mu je izgleda za planiranu ponovnu kandidaturu na izborima za dvije godine. Ankete pokazuju da 60 posto Argentinaca vjeruje da je kriv za ono što ga se optužuje. Početkom devedesetih godina Menemov režim je navodno izdao tajne dekrete o prodaji oružja Venezueli i Panami koja nema vojske. Pošiljke su preusmjeravane u Hrvatsku i Ekvador. Argentinski vojnici tada su bili na području bivše Jugoslavije u sklopu UN-ovih snaga, a Buenos Aires je u pograničnom sukobu Ekvadora i Perua bio mirovni posrednik i jamac u mirovnom procesu. Menemovi odvjetnici tražili su odgodu svjedočenja, jer im sudac nije dao dovoljno vremena da pripreme obranu te analiziraju 22 tisuće strana dosjeca. Najteže sumnje zasad padaju na bivšeg ministra obrane Gonzalesa, koji je optužen za navodnu pripadnost zločinačkoj organizaciji. (Jutarnji list 8.6.)

NOTEŽA SNAGA, IZMEĐU BOSANSKIH MUSLIMANA I BOSANSKIH SRBA, KOJI SU IMALI PREVIŠE ORUŽJA, ŠTO ZNAČI DA IZRAVNOG POTICAJA NIJE BILO„ALI PREŠUTNOG JE BILO”.

Tu je gotovo sve rečeno. A Hrvati i Bošnjaci,iako nisu znali dobro odakle dolazi oružje,ostaju zahvalni ponovno ovoj demokratskoj zemlji na pomaganju u ono teško doba obstanaka, jer da nitko nije pomogao bilo čime u onim godinama,danas bi se UN žalio što je možda pogriješno htio sačuvati "status quo",a nije uzeo u obzir da napadač hoće iztrijebiti nenaoružanog susjeda u samom dvadesetom vijeku i na oči cijelog svijeta,koji je možda bez htijenja pomagao svojom zabranom naoružanje krvavog srbskog kog napadača.(Hrvatski domobran, Buesnos Aires 7.srpnja)

Jugoslavenski predsjednik reagirao na štrajk Srba u osječkim zatvorima:

"U Hrvatskoj se krše ljudska prava"

Beograd - Jugoslavenski predsjednik Vojislav Koštunica uputio je jučer oštru kritiku na odnos prema Srbima u Hrvatskoj, nazvavši to kršenjem osnovnih ljudskih prava.

U priopćenju iz njegova kabineta stoji da Koštunica smatra kako štrajk gladu Srba u osječkom zatvoru "upozorava na to da se u Hrvatskoj ne poštuju temeljna ljudska prava" i očekuje da Hrvatska pravosuđe "ispuni zahtjeve štrajkaša" kako bi se nastavilo normaliziranje odnosa dviju zemalja.

U priopćenju objavljenom u ponedjeljak navečer iz Koštuničina ureda podsjeća se na tekst zajedničke izjave predsjednika dviju zemalja poslije čega su, kako se navodi, odnosi Hrvatske i SRJ "na uzlaznoj putanji".

"U tekstu izjave istaknuto je da će se ukloniti sve prepreke za povrat izbjeglih Srba kao i da će se ljudska prava recipročno štiti. Na žalost, uhićenja nisu prestala, a događanja u osječkom zatvoru upozoravaju na nepoštivanje ljudskih prava", kaže se u priopćenju.

U tom se priopćenju iz Beograda tvrdi kako su "hrvatske vlasti u više mahova i s različitih strana upozoravane na politički motivirana uhićenja Srba pod optužbom za ratne zločine".

U priopćenju jugoslavenskog Predsjednika stoji kako je "svako od tih neopravdanih uhićenja sprječavalo povratak Srba i dodatno utjecalo na njihovo daljnje iseljavanje iz Baranje i istočne Slavonije". (Večernji list)

HRVATSKA MATICA ISELJENIKA

Boris Maruna: "HRVATSKI SVJETSKI KONGRES JE FRA ŠITINA PRIVATNA TURISTIČKA AGENCIJA!"

* Kako će Hrvatska matica iseljenika proslaviti pola stoljeća postojanja?
- U Muzeju "Mimara" otvorena je izložba "Hrvati u Americi". Riječ je kolekciji Vladimira Novaka koja ukupno ima 4000 fotografija s niz kurioziteta. Prolazite li Nevadom, možete naići na neki grad duhova i u njemu na malo groblje. Na jednom od tih slupanih i od sunca uništenih križeva može se naći hrvatsko prezime. Negdje u San Franciscu neki je naš čovjek izgubio nogu, zakopao je na groblju i napravio veliki spomenik svojoj nozi. Izložba je važna s dokumentarističkog stanovišta, ali sadrži i razne ekscentričnosti na koje Hrvati imaju pravo. Možda to pravo prečesto koriste, od politike pa naniže. Objavili smo i knjigu Ramona Diaza Eterovica "Ne zaljubljuj se u stranca" u suradnji s Nakladnim zavodom Matice hrvatske. Ujesen planiramo veliku izložbu "Hrvati i Čile". Nigdje u svijetu Hrvati nisu ostavili takav pečat svoga bivstvovanja kao u Čileu. Krajem lipnja ćemo imati i središnju proslavu u "Lisinskom".

* Hoćete li osim manifestacijama rodendan proslaviti i koncepcijskim promjenama?

- Trebamo radikalne promjene. Jučer sam bio s jednim emigrantom koji mi zamjera što sam navodno ukinuo Hrvatski kratkovalni radio u svijetu. Maruna nije imao mogućnosti da bilo što ukine niti je ukidao. Kao razborit čovjek nisam dao hrvatski budžetski novac privatnom poduzeću. Postupio sam racionalno, američki, ako hoćete. Nisam kriv što je trebalo čekati skoro godinu dana da se kratkovalni program pokrene s Hrvatske radio-televizije, pa se već mjesec i pol vijesti iz Hrvatske sjevernoj i južnoj Americi, Novom Zelandu i Australiji.

* Kako će se HMI ubuduće organizirati prema iseljenicima?

- Nedavno se g. Budiša javno upitao što mi to radimo u Matici. A ja moram trošiti novac za procjenu zgrade, jer je državna revizija još 1998. godine tražila ponovnu procjenu zgrade. Dok neki ljudi tvrde da ova zgrada vrijedi 30 milijuna njemačkih maraka, zgrada je procijenjena na samo 2,5 milijuna kuna! Zemljište oko zgrade na kojem bi mogli sagraditi barem polovicu buduće Muzičke akademije procijenjeno je zajedno sa zgradom na 7,5 milijuna kuna!?

* Hoće li HMI doista prerasti u ustanovu poput Goetheova instituta?

- G. Račan je prije dva, tri tjedna govorio nešto slično spominjući osnivanje hrvatskih centara u svijetu koji bi bili poput Britanskih savjeta. Mislim da je to ispravna ideja. Nešto slično već postoji u Pečuhu, gdje postoji klub Hrvata "August Šenoa". Hrvati tamo imaju biblioteku sa 3000 knjiga, te galerijski prostor. Čitav klub vodi jedna osoba, g. Hepp, ali na dragovoljnoj osnovi, što bi trebalo profesionalizirati.

* Mislite li da je hrvatskoj kulturi potrebna Strategija kulturnog razvitka?

- Svaka definicija kulture je upitna sama po sebi. Cijelog sam života uglavnom bio pristalica japanskog zena kada je u pitanju skromnost u kulturi. Ne vjerujem da ćemo s bilo kakvom strategijom učiniti nešto što ne učine pojedinci. Ako je moguće nešto planirati, onda sam za plan, ali mislim da pjesmu može napisati samo pojedinac, a tek onda pjesma postaje dio neke nacionalne kulture, pa i svjetske baštine poput Dioklecijanove palače.

* Nedavno je u Zagrebu zasjedao Hrvatski svjetski kongres. Fra Šimun Šito Ćorić je ponovio da nemaju kontakt sa HMI.

HIC-OVE MUKE PO MARUNI

Hrvatski informativni centar (HIC) počeo je s radom u lipnju ratne 1991. godine. HIC je pod vodstvom Ante Belje, tadašnjeg pomoćnika ministra, godinu dana djelovao u sastavu Ministarstva informiranja RH. Ukidanjem tog ministarstva 1992. godine HIC je službeno registriran kao društvo s ograničenom odgovornošću. Osnivač društva je Croatian Heritage Institute Inc., neprofitna organizacija kanadskih Hrvata kojoj je jedan od čelnika Ante Beljo, a kojoj je svrha očuvanje hrvatskog jezika, širenje hrvatske kulture i povezivanje s domovinom. Slično kao i Croatian Heritage Institute, i HIC u svom statutu ima odredbu da se dobit društva mora ili 'reinvestirati u Društvo ili namijeniti u dobrotvorne svrhe na teritoriju Republike Hrvatske'. S obzirom na

- On se nikada nije ni javio. Nisam ovdje da bih tražio bilo koga. Taj je Kongres uspješno pretvoren u privatnu turističku agenciju g. Šite Ćorića. Ne znam odakle im novac, jer znam da stvar prestaje funkcionirati onda kada država isključi novac. U ovom slučaju očito novac još funkcionira i nemam ništa protiv. Neka se g. Šito Ćorić vozika okolo tako dugo dok ima netko tko to plaća.

* Povjerenje iseljenika u hrvatsku državu proteklih je godina bilo i te kako poljuljano. Vraća li se danas povjerenje u Hrvatsku?

- Ovih zadnjih deset, jedanaest godina je izvan Hrvatske kao organizirana klapa funkcioniralo nešto što se zove HDZ. Hrvatskom narodu mora biti objašnjeno da je većina ljudi iz jugoslavenskih klubova, barem u Europi, svojedobno prešla u HDZ. Danas su se ti ljudi našli u zraku, pa čine sve kako bi ovu vlast prikazali kao da nije hrvatska i kao da Tonino nikada nije bio na fronti. A to ne drži vodu. Ljudi u iseljeništvu žrtve su propagande koja s hrvatskim interesima nema ništa sličnog.

* Hoće li HMI pokretati još projekata poput Hrvatske priče?

- Taj je projekt sretna okolnost ukoliko ga netko doista razumije. Prvi koncert u Beču je unatoč lokalnim izborima bio prilično krcat. Kao kulisa su se cijelo vrijeme koncerta vrtile slike iz Hrvatske koju obično zovemo turističkim. Hrvatska priča je rađena s prilično ukusa. Neka mi oprostite, ali gledao sam emisije "Lijepom našom" koje su bile obični kič. A Hrvatska priča nije kič.

* Sudjelovali se na prvom Festivalu alternativne književnosti u Osijeku. Jeste li prekinuli suradnju s njima?

- Nisam. Kada je FAK bio u Zagrebu, bio sam bolestan. Službeno sam bio spriječen kada su išli u Pulu.

* Biste li išli s njima u Novi Sad?

- Ne, jer ne bih ni imao vremena za takav izlet. No, sada šaljem jednu dje-latnicu na seminar u Subotici koji će okupiti i hrvatske sociologe kao što su Nikola Skledar, Esad Ćimić... Trebao bih otići i Hrvatima u Boku, ali nemam vremena. Početkom lipnja odlazim s g. Piculom u Montevideo, Buenos Aires te u Santiago. Hrvati u Južnoj Americi traže da duže ostanem kod njih. Možda posjetim i Punta Arenas gdje Hrvati tvrde da im nitko nikada nije došao. Počasni konzul u Punta Arenasu obećao mi je da će me odvesti u najjužniju hrvatsku kuću na svijetu, u Magellanes.

* Što danas Hrvatska može ponuditi iseljenicima?

- Čitavo hrvatsko iseljenišтво je vrsta shizofrenije. Brojni ljudi godinama nisu smjeli čak ni razgovarati s rođacima iz političkih razloga. S druge strane, mnogi su htjeli putovati u zemlju svojih predaka, politički unatoč. Sjećam se pisma g. Badovinca iz Hrvatske bratske zajednice upućeno polovicom šezdesetih Jakši Kušamu u "Novu Hrvatsku" gdje ga moli da ga se ne napada u novinama jer da savršeno znađe kamo ide kada ide u Jugoslaviju. Tih godina je u Brčkom netko uhvatio jednu od naših žena za hrvatsku trobojnicu oko pasa i gumuo je u grabu. Žena je slomila nogu, a to su bile najbolje noge u Chicagu, vrijedne milijun dolara, koje su se nalazile na svim reklamama. Uprava HBZ je bila očajna. Bio je to primjer shizofrenične situacije. Prema tome, Hrvatska može iseljenicima ponuditi normalizaciju, a to znači da jednako postupa prema Hrvatima iz San Francisca, Münchena ili Punta Arenasa. (Večernji list, 28.svibnja)

djelatnost, HIC je cijelo vrijeme svog postojanja jedva krpao kraj s krajem, pa sukladno tome dobiti nije ni bilo.

Svjedočanstva o ratnim zločinima

HIC, osim pružanja informacija, pokreće izdavačku djelatnost: dosad je izdano 150-ak knjiga, brošura, plakata i video kazeta o povijesti Hrvatske i ratnim stradanjima na engleskom, njemačkom, španjolskom, hrvatskom, francuskom i talijanskom jeziku. Od samog početka ostvarena je intenzivna suradnja s hrvatskim iseljeništvom koje je na osnovu informacija s terena i s pomoću HIC-ovih pisanih, audio i video materijala u svojim domicilnim zemljama lobiralo za interese Republike Hrvatske. HIC-ova izdanja našla su se u rukama američkih kongresmena i senatora, te najviših vladinih dužnosnika i nevladinih institucija diljem svijeta, kao i na policama svjetskih biblioteka i

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Vijesti iz kulture

NIZ PREDAVANJA O HRVATSKOME JEZIKU

Predavanjem dr. Matea Žagara "Glagoljaška sastavnica hrvatske kulture" i dr. Branka Franolića "Hrvatski jezik danas", koja su održana u Cambridgeu počeo je u Engleskoj niz predavanja o hrvatskome jeziku koja će se održati u sklopu *Europske godine jezika*. Predavanja priređuje Odbor za hrvatski jezik CSYPN-a, a njegov voditelj Marko Krznarić objašnjava da će se nastojati odabirom tema približiti svi vidovi hrvatskog jezika i kulture britanskim akademikima i studentima koji se bave jezikom, posebno slavenskim jezicima. Želi se upoznati Britance s hrvatskom kulturom, poviješću i jezikom te osvježiti znanja tamošnjih ljudi hrvatskoga podrijetla o materinskom jeziku. Iz tih razloga Krznarić je osmislio niz predavanja na različitim stručnim razinama kako bi ih mogli pratiti i neupućeni i stručnjaci. (Vjesnik)

ZLATNA MEDALJA OTTU REISINGERU

Šesta međunarodna izložba karikature Zagreb 2001. pod nazivom "*Čovjek i grad*" otvorena je u prostorijama zagrebačkoga Gradskog poglavarstva. Izloženo je 105 karikatura, izabranih od ukupno 639 prispjelih na izložbu, a djelo su 281 autora iz 35 država. "Hrvatska je u vrhu svjetske karikature, što potvrđuje i izložba", istaknuo je otvarajući izložbu zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, dodavši da Zagreb može biti ponosan što u njemu djeluje najveće ime hrvatske karikature Otto Reisinger. Predsjednik Hrvatskog društva karikaturista Ivan Šarić podsjetio je da je to društvo utemeljeno prije 16 godina, ocijenivši "kako je u tim godinama djelovanja HDK opravdao svoje postojanje". Dodijeljene su i nagrade pobjednicima ovogodišnje izložbe. Zlatnu medalju dobio je Otto Reisinger, srebrnu Li Hai Feng iz Kine i brončanu Jurij Kosobukin iz Ukrajine. Nagrada "Oskarika" za 2000. koja se dodjeljuje najuspješnijem članu HDK za sudjelovanje na međunarodnim festivalima pripala je Davoru Štambuku. Izložbu su priredili HDK i Gradsko poglavarstvo uz potporu Ministarstva kulture, a otvorena je do 15. lipnja. (Hina, Vjesnik)

OSIJEK VIŠE NEĆE BITI IZOLIRANI GRAD

U Osijeku će 12. lipnja biti otvorena nova knjižara s antikvarijatom, na adresi Strossmayerova 5. Nakladnik i voditelj izdavačke kuće "*Ceres*" Dragutin Dumančić najavljuje kako će to mjesto biti mnogo više od puke klasične knjižare. (...)

- Pokušali bismo zadovoljiti potrebu ovoga grada za kvalitetnom ponudom starih knjiga. Osim toga, ostali smo vjerni ideji da naše osječko predstavništvo ujedno bude i dinamični kulturni centar. Time bi upotpunjavali osječki kulturni život na jedan drukčiji način i tako ponudili Osijeku ono što najviše treba. U našem bi kulturnom centru organizirali književne tribine i komorne koncerte, te bi u okviru popularizacije naših izdanja dovodili u Osijek značajna književna imena. Osijek bi time bio uveden u europska kulturna zbivanja i više neće biti izolirani grad, rekao je Dumančić. (Glas Slavonije)

U DUBROVNIKU IZLOŽBA DO IZLOŽBE

Prvih dana lipnja Dubrovnik je svoju kulturnu ponudu obogatio s četiri nove izložbe. U Palači Ranjina predstavila se Grozdana Pavičić, slikarica iz Križevaca, poznata i po svom pseudonimu Boba Ćsik. Izloživši slike konja i enterijera, ponudila je po svemu zanimljiv emotivni slikarski svijet. U predvorju Kazališta Marina Držića otvorena je izložba fotografija Fabiena Calcavechija pod nazivom "Igra pogleda". Fotografije ovog autora prikazuju arhitekturu kazališta po talijanskom uzoru. Tu zanimljivu izložbu fotografija priredilo je Društvo hrvatsko-francuskog prijateljstva iz Dubrovnika u suradnji s Francuskim institutom u Zagrebu. U organizaciji dubrovačke podružnice Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak" u Galeriji "Camerata" u hotelu Excelsior otvorena je izložba radova Ankice Ake Krželj. I najposlije, u Galeriji "Klarisa" otvorena je izložba slika Josipa Škerlja, dubrovačkog umjetnika, koji se predstavio svojim novim ciklusom slika "Vjetar, more, jedra..." Iznenadujući redovito svojom slikarskom igrom, Škerlj ovom prigodom publici na uvid nudi odabir radova posvećen moru i jedrima, temeljnim elementima plova, ali i nade koja, kako ističe u

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

vlastitoj pjesmi objavljenoj u katalogu izložbe, ostaje "mjerom meridijana i paralela". (Vjesnik)

MRAMORNA GLAVA BEZ TIJELA

Otkako je 18. prosinca prošle godine u Split stigla iz "Ashmolean Museuma" u Oxfordu, mramorna glava rimske carice Livije Drusille, iščekivalo se sa zanimanjem hoće li se pronaći i njezino tijelo negdje u Vidu pokraj Metkovića, odnosno nekadašnjoj Naroni. Glavu je još 1878. od nalaznika mještana kupio sir Arthur Evans, tadašnji direktor Oxfordskog muzeja. U čast otvaranja novog stalnog postava splitskog Arheološkog muzeja, glava je posuđena ovoj splitskoj ustanovi na godinu dana, međutim, spominjalo se da bi i trajno mogla ostati ovdje ako se pronađe pripadajuće tijelo. Tijelo je konačno i pronađeno, i to u predvorju zgrade Poglavarstva grada Opuzena, i upravo su počeli pregovori na liniji Split-Opuzen-London čiji bi rezultat trebao biti konačno sastavljanje Livijine skulpture. (HIC Split)

BORIS DVORNIK GLUMAC ZA SVA VREMENA

Članovi ocjenjivačkog suda za Vjesnikovu nagradu "Krešo Golik" koja se dodjeljuje za životni doprinos filmskoj umjetnosti u sastavu: Branko Lustig, Goran Višnjić, Vinko Brešan, Branka Šömen i Krsto Papić, predsjednik, jednoglasno su odlučili da se Vjesnikova nagrada Krešo Golik dodijeli Borisu Dvorniku, kazališnom, filmskom i televizijskom glumcu iz Splita. (...)

Boris Dvornik rođio se 16. travnja 1939. godine u Splitu. Glumom se počeo baviti još u sedmoj godini igrajući u Crvenkapici. Završio je Glumačku školu u Novom Sadu, a onda unatoč ponudama otišao u Zagreb, gdje je upisao Akademiju. Već na prvoj godini dobiva glavnu ulogu u sjajnom filmu "Deveti krug" Franca Štiglica, 1960. godine. Nezaboravna je ostala ta njegova uloga zagrebačkog mladića Ive koji za vrijeme rata ženidbom pokušava spasiti mladu Židovku Rut, u koju se u međuvremenu zaljubljuje, predajući se užasima i izazovima njezine sudbine. Nakon "Devetog kruga" slijede komedije "Martin u oblacima" i "Prekobrojna" koje definitivno potvrđuju Dvornika kao velikog glumca i miljenika publike.

Osim u komedijama Dvornik igra u zapaženim ratnim filmovima, posebno onima Antuna Vrdoljaka "U gori raste zelen bor", "Kad čuješ zvona" i "Povratak" te "Mostu" Hajrudina Krvavca, zatim u filmovima "Događaj" Vatroslava Mimice te "Lito vilovito" i "Čovik od svita" Obrada Glušćevića ili "Licem u lice" Branka Bauera, da nabrojimo samo one najistaknutije. Bio je nezamjenjivim tumačem ideja i temperamenta, duha i sluha Miljenka Smoje postajući i ostajući zaštitnim znakom njegovih serija "Malo misto", "Velo misto" i "Roko i Ćibela".

Suze i smijeh, sjeta i volja, snaga i sumnja, talent, dobrota, plemenitost i toplina - sve je to Boris Dvornik i mnogo više, čovjek i pol, glumac i pol hrvatskog filma i hrvatskoga glumišta uopće. (Vjesnik)

TISUĆLJEĆE MAĐARSKE DRŽAVNOSTI NA GRBOVIMA

Tisućgodišnja povijest države Mađarske, prikazana na državnim i obiteljskim grbovima, tema je "Milenijske izložbe grbova", koju je, u povodu blagdana sv. Vida, zaštitnika Rijeke, u Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku otvorio mađarski veleposlanik u Hrvatskoj Csotti György. Priredili su je veleposlanstvo Republike Mađarske, Demokratska zajednica Mađara iz Rijeke i Grad Rijeka, a otvorena je do 20. lipnja. - Naše dvije države veže zajednička povijest duga 800 godina, od kojih je, prema mojoj procjeni, 750 prošlo u najužoj suradnji. Na izloženim grbovima mogu se na mnogo mjesta uočiti detalji zajedničke kulture i povijesti - kazao je na otvaranju izložbe mađarski veleposlanik.

MUZEJI I IZLOŽBE U TORONTU

"*Gifts of the Gods*", The Art of Wine and Revelry. 7000-year history of wine-making. Royal Ontario Museum (ROM), Bloor St. W. at Avenue Rd., (Museum subway stop), Toronto. June 16 - October 21. "*Rubens and his Age*", Treasures from the Hermitage Museum, Russia. Art Gallery of Ontario, 317 Dundas St. W. May 5 - August 12. "*Carri, O'Keefe & Kahlo*", McMichael Canadian Art Collection, Islington Ave., north of Major Mackenzie Dr. June 30 - September 3.

Tako je to bivalo u Samoborčecu svake nedjelje i u danima blagdana. Za radnih je dana mali vlak prevozio svoje redovite putnike. Najranijim vlakom vozili su se još pomalo pospani radnici zagrebačke tvornice, a dobro je došao i onima koji su od Samobora do Bregane putovali do svojih pogona. Popularna "peglica" bila je puna teških okruglih košara sa živežom koji su "kumice" u svojim lijepim karakterističnim nošnjama, i sa čizama na nogama, nosile na prodaju do zagrebačkih tržnica. Teške su košare nosile na glavi, spretno hodajući da im se ne proliju mlijeko, sir i vrhnje. Postojao je i poseban "đački vagon" u koji bi na pojedinim stanicama utrčavali učenici što su obično stizali do kolodvora u posljednji čas.

Naš Samoborčec bio je gotovo 80 godina nezamjenjivo prijevozno sredstvo koje je spajalo Samobor i njegovu širu okolicu sa Zagrebom. No, onda ga odjednom proglasiše "nerentabilnom", pa je donesena žalosna odluka da ga se isključi iz prometa. Tako je na samu Staru godinu 1979. naš mali vlak krenuo na svoj posljednji put, bez ispraćaja i bez ijedine tople riječi hvala za tako dugo službovanje. Bilo je to upravo obrnuto nego prilikom prvoga putovanja one daleke 1901. Godine, kada se začuo prvi zvižduk male lokomotive na tada novoj pruzi.

Tu prvu vožnju Samoborčeka početkom našega stoljeća slikovito je opisao poznati samoborski planinar, muzealac i kroničar Ivica Sudnik, u jednom svom članku u kojem je ispričao kako je 14. siječnja godine 1901.

priređen u Samoboru svečani doček prvom vlakom.

Toga dana bio je sav kraj pod dubokim snijegom. Kada je s tornja župne crkve odzvonilo podne, samoborskim je ulicama zavlada neobična živost. Odjekivala je svirka stare gradske limene glazbe, doka je kretala prema Domaslovcu i kolodvoru nove željeznice. Za glazbom žurilo je mnoštvo mladičarije i odraslih, a oni stariji bili su na okolnim brežuljcima. Stražniku, Gizniku i Lešću, jer su željeli da barem iz daljine pogledaju dolazak prvoga vlaka. Svi su ljudi bili vrlo uzbuđeni, a svirka glazbe nije prestajala. U to se jednom članu glazbe, starom samoborskom postolaru koji je udarao po velikom bubnju, dogodila nezgoda. Iz ruke mu je izletio batić, pa je morao prekinuti bubnjanje. Tada su i ostali glazbenici prestali svirati, ali samo na kratko, jer je snalažljivi bubnar skoknuo u prvu usputnu kuću, te iz kuhinje posudio drveni bat za tučenje mesa i nastavio njime udarati po bubnju. Tada je i cijela glazba nastavila svirati u sigurnom ritmu.

Mala lokomotiva, svečano iskičena zelenilom i zastavicama, približavala se cilju, a putem je stalno davala znakove ostrim fićucima koji su odzvanjali jekom s okolnih bregova. Konačno je mali vlak prošao zadnji zavoј i polagano ušao u samoborski kolodvor. Glazba je zasvirala veselu pozdravnu koračnicu, a mnoštvo je svijeta zaorilo klicanjem!

A sada, malom je starom vlaku obećano mjesto u parku Samoborskog muzeja Livadićeva dvorca.

Na lijepom novom mostu preko Save kod Podsuseda, koji je nedavno pušten u promet, ugrađene su na odvojem dijelu i tračnice za novi mali vlak. Možemo se samo nadati da će ga jednoga dana ipak dočekati.

Naše planine, 1987, str. 16 - 18

Samobor je lepi varoš

Draga, zakaj si tak tužna, jedan, dva,
Zakaj si tak žalosna, jedan, dva;
Misliš, da bum te ostavit; aj ne bum te ostavil
Do groba lalnoga, jedan, dva.

Igrajte mi tamburaši, jedan, dva,
Igrajte mi ristanak, jedan, dva;
Igrajte mi mojoj dragoj, aj miloj mojoj dragoj,
Kuju ostavljam ja, jedan, dva.

Folklori ansambl "Ferdo Livadić", gosti folklornog ansambla "Marjan" na pozornici za vrijeme Karabrama, sa solisticom gđicom. Đurđicom Pleše. Ovaj ansambl potječe iz Samobora.

Naš dragi gost, gosp. Siniša Leopold, poznati hrvatski dirigent

stolovima urednika renomiranih svjetskih listova. Krajem 1992. godine HIC osniva Odjel za dokumentaciju o Domovinskom ratu, a prikupljena svjedočanstva o ratnim zločinima koriste sve relevantne ustanove, uključujući i Međunarodni sud za ratne zločine u Den Haagu.

TV i radio program

Koncem 1993. godine HIC pokreće Satelitski TV program za Sjevernu Ameriku koji dnevno emitira 3,5 sata televizijskog programa, uključujući središnji Dnevnik HRT-a. Satelitski program u Americi prati oko 5000 domaćinstava, hrvatskih udruga, klubova, katoličkih župa itd., što je vrlo dobar rezultat, ako se uzme u obzir da u cijeloj Europi tek 10.000 domaćinstava prati tri radijska i tri televizijska programa HRT-a. HIC je od svibnja 1999. do listopada 2000. bio nositelj projekta 'Radio Hrvatska', 11-satnog kratkovalnog programa koji se sastojao od 'Kronike dana' na hrvatskom jeziku, 25-minutnog bloka vijesti na engleskom odnosno španjolskom jeziku, te aktualnosti iz političkog, gospodarskog, kulturnog i sportskog života Hrvatske.

Marunine podvale

U srpnju 2000., dolaskom Borisa Marune na mjesto ravnatelja Hrvatske matice iseljenika, prestaju sve doznake koje je HIC za gore navedene projekte dobivao iz državnog proračuna. Tih su dana novine bile pune Maruninih bombastičnih izjava kako je on spriječio financiranje HIC-a iz hrvatskog državnog proračuna i time uštedio državi gomilu novca. Hrvatsko iseljeničtvo je sa zaprepaštenjem promatralo kako čelni čovjek ustanove kojoj je svrha brinuti o iseljenoj Hrvatskoj uništava mukotrpnim radom uspostavljenu komunikacijsku infrastrukturu između domovine i iseljeničtva. HIC je 1. listopada 2000. bio prisiljen prekinuti emitiranje Kratkog vala. Ostali su neisplaćeni honorari urednicima i tehničarima, dug prema odašiljačima Deutsche Telekomu u iznosu od 250.000 DM, prepolovljene plaće stalno zaposlenih djelatnika, a sve to zbog odbijanja ravnatelja Marune da odobri isplatu transfera iz državnog proračuna.

Sredinom travnja ove godine, Hrvatska radiotelevizija počinje emitirati kratkovalni program; umjesto 'Radio Hrvatska' zove se 'Glas Hrvatske'. Sve drugo skoro isto: ista satnica, iste frekvencije, isti odašiljači Deutsche Telekomu, isti iznos odobren iz hrvatskog državnog proračuna koji Maruna sada uredno isplaćuje. Nikome ne smeta što su vijesti na španjolskom i engleskom jeziku svedene na svega 5 minuta, dok je HIC ranije za isti novac proizvodio 20-25 minuta audio vijesti, trojezične Internet stranice i trojezične vijesti koje su se slale na oko 5000 elektroničkih adresa diljem svijeta.

Račanova benevolentnost

Danas HIC broji 22 djelatnika. Još uvijek se na adresi <http://www.hic.hr> nalaze dnevno aktualne trojezične Internet stranice; vijesti na engleskom, španjolskom i hrvatskom šalju se i dalje svakodnevno na 5000 elektroničkih adresa; u Sjevernoj Americi HIC još uvijek emitira 3,5 sata satelitskog programa za tamošnje Hrvate. HIC još uvijek uređuje i tiska Dom i Svijet, podlistak Večernjeg lista za inozemstvo. Na Internet stranicama HIC-a Hrvati diljem svijeta mogu poslušati vijesti iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Pri HIC-u još uvijek djeluje Domovinski sjedište Hrvatskog svjetskog kongresa, krovne iseljeničke udruge. HIC još uvijek isplaćuje prepolovljene plaće za tri svoja djelatnika koji rade u Centru za prikupljanje dokumentacije i obradu podataka o Domovinskom ratu. Očito je da Vlada smatra da joj navedeni programi i projekti nisu potrebni, tako da HIC može računati

Neka se i Vaš glas čuje....

Pišite, kritizirajte, hvalite, iznosite svoje mišljenje - naše su vam stranice otvorene!

Anonimna pisma ne objavljujemo. Važno je napomenuti da sva pisma moraju sadržavati podatke o autoru koji pak, na njegov zahtjev, mogu ostati poznati samo redakciji.

Objavljena mišljenja i gledišta nisu stav Uredništva. Uredništvo pridržava pravo kraćenja, opreme i obrade pisama.

Čitatelji HRVATSKE ISKRE, šalјite nam pisma na uredništvo 1137 Centre Street, Thornhill, Ont. L4J 3M6, Canada ili na i-mail: iskra1@eek.ca

samo na Račanovu benevolentnost. S druge strane, malo je vjerojatno da bi HIC-ovi projekti zadovolјili političke kriterije koje u multikulturnom pogledu postavljaju Sorosovi i slični međunarodni fondovi.

HIC se stoga obraća hrvatskim iseljenicima, klubovima, katoličkim misijama i udrugama kojima su programi HIC-a i namijenjeni i kojima je HIC često jedina veza s domovinom. Hrvatskom informativnom centru treba pomoć da nastavi svoje projekte.

(Marica Risek, Dom i svijet, HIC, 24. svibnja 2001.)

Hrvatski Informativni Centar Tel: 385 1 / 4846 100
Medulićeva 13/II Fax: 385 1 / 4848 634
10.000 Zagreb REPUBLIKA HRVATSKA

E-Mail: vijesti@hic.hr
Web: <http://www.hic.hr/hrvatski/vijesti/>
<http://www.hic.hr/hrvatski/vijesti/arhiv/>
Audio: <http://www.hic.hr/radio/>
Pretplate: vijesti@hic.hr
<http://www.hic.hr/hrvatski/vijesti/servis.htm>

TEČAJEVI HRVATSKOG JEZIKA U DOMOVINI

Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture, u organizaciji Hrvatske matice iseljenika i Rektorata zagrebačkog sveučilišta, ove se godine odvija od 30. lipnja do 27. srpnja 2001. godine u Zagrebu. U Sveučilišnu školu upisalo se 50 studenata iz SAD-a, Kanade, Novog Zelanda, Austrije, Australije, Čilea, Islanda, Njemačke, Italije i Švedske. U jednomjesečnom radu Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture, objašnjava njezina voditeljica dr. Zrinka Babić Jelaska, sastoji se od 90 sati akademskog učenja hrvatskoga standardnog jezika te velikog broja sati u kojima se studenti upoznaju s reprezentativnim uzorcima hrvatske kulture i umjetnosti. Organizatori Sveučilišne škole sa zagrebačkog sveučilišta i iz Hrvatske matice iseljenika na školi hrvatskoga jezika okupljaju ponajbolje sveučilišne profesore mlade generacije za pojedina jezična i umjetnička područja s različitih hrvatskih fakulteta kako bi polaznici iz iseljeničtva dobili što kvalitetnije sadržaje na izvoru duhovnog i kulturnog identiteta svoga naroda.

Uz Sveučilišnu školu hrvatskog jezika, ovoga će ljeta djeca hrvatskih iseljenika iz cijeloga svijeta pohađati i druge tečajeve hrvatskog jezika u Domovini u organizaciji Hrvatske matice iseljenika kao što su Ljetna škola hrvatskoga jezika i kulture u Splitu, Međunarodni tečajevi hrvatskoga jezika i kulture u Zadru, Mala ljetna škola hrvatskoga jezika i kulture u Novom Vinodolskom i slično. Tečajevi u Splitu, Zadru i Novom Vinodolskom održavaju se tijekom srpnja i kolovoza. Ovogodišnji se Matičini tečajevi hrvatskog jezika održavaju u znaku Europske godine jezika i 50. obljetnice djelovanja Hrvatske matice iseljenika.

Već u prvoj godini svog postojanja i rada Matica iseljenika Hrvatske u Zagrebu otvara svoju čitaonicu koja ubrzo postaje najposjećenija čitaonica u gradu. Svijest o značaju očuvanja i razvijanja materinskog jezika među hrvatskim iseljeničtvom iščitava se i iz teksta koji proklamira osnivanje Društva Matice iseljenika Hrvatske 1951. kao humanitarne i kulturne ustanove. Tečajevi hrvatskog jezika temeljna su djelatnost Hrvatske matice iseljenika od njenog osnutka do danas.

Vesna Kukavica, Hrvatska matica iseljenika, 25. lipnja 2001.

PREPORUČUJEMO VAM

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

Damir Borovčak : *Hello Toronto – ovdje Zagreb*

IZJEDNAČAVANJE KRIVICE

Carla del Ponte, u istom tjednu kada je optužila Miloševića, dojurila je na pola dana u Zagreb, upozoriti premijera Račana na njegov dio - na dvije optužnice koje su još prije mjesec dana stigle u Zagreb i bile do sada tajna za javnost! Postaje jasno da su novi kandidati za Haag - iz Hrvatske, hrvatski generali Domovinskog rata!

IGRE ISTIH INTERESA

Izenadno uhićenje Miloševića i njegovo sprovođenje u Haag ne daje nikakve osnove za euforiju hrvatskoj javnosti. Izjave u smislu kako je pravda zadovoljena, kako je pravda spora ali dostižna, kako je Milošević dobio što je tražio i slično, nisu opredjeljenja koja Hrvatskoj donose bilo kakovu satisfakciju ili uvode Hrvatsku u neko bolje budućje vrijeme. Geneza samog događaja privođenja Miloševića na odgovornost od strane svjetskih moćnika seže desetak godina u prošlost. Tada, kada je započelo krvavo izživljavanje nad hrvatskim narodom na tlu Hrvatske, ista je ta međunarodna zajednica mirmo gledala i prešutno odobravalala Miloševiću agresiju u interesu opstanka integriteta Jugoslavije. Nakon izvršene režirane pobune Srba, koja je bila Memorandumom SANU osmišljena i diktirana iz Beograda, Hrvatska je bespoštedno napadnuta od Miloševićevog srbočetičkog režima. U to vrijeme nastajanja i ekspanzije tog krvavog režima, svijet je najprije medijski prikrivao prve masakre u hrvatskim gradovima i selima, da bi zatim mimo promatrao izbijanje pravog srpskog krvavog izživljavanja na prostorima Hrvatske. Hrvatskoj je praktično zabranjena i zapriječena obrana svim mogućim smicalicama svjetske zajednice, od embarga na nabavku oružja, zahtijeva za tromjesečnim prolongiranjem proglašenja hrvatske suverenosti i nezavisnosti, sve do guranja famoznog plana Z4 kao najpogubnijeg rješenja za tada već postojeću hrvatsku državu. U to su vrijeme bile upečatljive slike kako Milošević u Beogradu širokim osmjesima i nadmenim drmanjenjem ruku, dočekuje takozvane mirotvorace i izaslanike međunarodne zajednice, engleske lordove - Carringtona, Owena, Hurda, kao i američke diplomate tadašnjeg predsjednika Busha. Naprosto je nevjerovatno kako mirotvorci i predstavnici najjačih svjetskih sila nisu nikako mogli uvjeriti Miloševića na prestanak agresije i prestanak krvoprolića u Hrvatskoj, a kasnije u Bosni i Hercegovini. Bile su sve to samo farse u kojima se obostrano glumila tzv. zabrinutost, kooperativnost i mirotvorstvo, dok su ljudi ginuli, stradavali i patili, radi obostranog interesa moćnika i zadržavanja ili regeneriranja kakve-takve Jugoslavije. Međunarodna zajednica nije željela rasap Jugoslavije, Milošević je želio balkanski imperij na tlu Jugoslavije i u tom su se dijelu njihovi interesi međusobno poklapali. Zato mirotvorci nisu bili uspješni, zato mir nije bio moguć, zato Milošević nije ukroćen odmah, zato su ratovi trajali godinama na ovim prostorima i selili se sve do Kosova i Makedonije. Kada se konačno uvidjelo da je Milošević potpuno izmaknuo bilo kakovoj kontroli Zapada, ali i postao suvišan u toj igri interesa, uslijedili su NATO udari po Srbiji. U tom smislu slijedi i njegovo skidanje s vlasti kao i uhićenje, a sve to cijelo jedno desetljeće prekasno. Zapad je definitivno kriv za sve Miloševićeve krvave pirove, a oligarhija međunarodne zajednice koja zagovara pravedniji svjetski poredak potpuno je moralno zakazala i podbacila. Ipak i nadalje nije odustala od ideje 'bratstva i jedinstva' naroda na prostorima bivše Jugoslavije. Danas se to isto radi, samo na novi prilagodljiviji način. U to ime uhićen je Slobodan Milošević.

MONTGOMERY NA ZADATKU

Kada se je uvidjelo da je hrvatska državotvorna politika predsjednika Tuđmana previše uporna i postojana u smislu samostalnosti i nezavisnosti od Balkana, na ove prostore stiže američki veleposlanik Wiliam Montgomery. On je jedan od onih koji uz razne strane nevladine institucije i domaće žute medije uspio uspostaviti političke promjene, koje ponovno Hrvatsku iz njezine srednjoeuropske i mediteranske orijentacije usmjeravaju i guraju na Balkan. Na tom programu mnogo doprinosi svojim ra-

dom i izjavama Carl Bildt, posebni savjetnik i izaslanik pri UN za pitanje Balkana. Hrvatska se službena politika uočljivo mjenja od posljednjih zastupničkih i predsjedničkih izbora, te se u posljednje vrijeme sve više prihvaća koncepcija bespogovorne kooperativnosti s međunarodnom zajednicom. Ona pak nudi pridruživanje u EU na osnovi regionalne suradnje i novih udruživanja zemalja Balkana. Hrvatska već prije toga dolazi prva pod udar Haaškoga tribunala. Domovinski rat se pokušava na sve načine obezvrijediti, Hrvati na Haaškom sudu ispadaju glavni krivci. Iako smo bili u obrambenom ratu i na svojoj zemlji, Hrvati se za međunarodnu i domaću javnost sistematski izjednačuju s velikosrpskim agresorom. Prozivanjem i uhićenjem hrvatskih generala, koje je započelo s Norcem, ali će se u budućnosti još intenzivnije nastaviti u Haagu, nameće se krivica Hrvatima, koji su se goloruki morali obraniti od moćnih JNA napadača i domaćih pobunjenika. Želi se uspostaviti kolika tolika ravnoteža i izjednačavanje krivice srpskih napadača i hrvatskih branitelja. U igri su stalne gospodarske i diplomatske prijetnje Hrvatskoj. Nakon dobro obavljenog posla u Hrvatskoj, Montgomery seli na novi zadatak u veleposlanstvo u Beograd. Potrebno je u Srbiji provesti svrgavanje Miloševića s vlasti. On više ničemu ne služi, postaje nepotreban, nije obavio zadatak koji je od njega očekivala međunarodna zajednica. Zato i sam postaje žrtva tih istih svjetskih moćnika, koji su ga mogli puno ranije razriješiti njegovih moći, odmah na početku rata u Hrvatskoj. Međutim tek se sada dogodio taj potez međunarodne zajednice, učinjen kada to služi njihovim interesima. Montgomery ponovno dobro obavlja svoj zadatak. Najprije pomaže razvlastiti Miloševića, zatim slijede optužbe za kriminal i pronevjeru novca, te zatvaranje. Kada je Milošević dospio u beogradski zatvor, više od pola posla bilo je obavljeno. Bez prevelikog iznenađenja i halabuke Milošević je iznenadano iz Beograda izručen u Haag.

SLIJEDI HRVATSKA KRIVICA

Tri dana kasnije, Milošević na sudu izjavljuje kako ne priznaje Haa-

U Zagrebu: naš dopisnik gosp. Damir Borovčak, gosp. Novak, gosp. Mio Vesović, fotograf Fokusa, i naša dopisnica gđa. Biserka Milinković (s lijeva na desno)

Samoborček – mali vlak

Na križanju ceste u Bregani, odakle se skreće u Žumberačku goru, još uvijek postoji mala čekaonica vlaka, premda više njega nema. Nema više ni uskih tračnica. Njih je prekrrio asfalt obnovljene ceste, a na čekaonici posljednje Samoborčeve stanice zjape prazni okviri razlupanih stakala. Kad god prolazim ovuda, sjetim se malog veselog vlaka. A on već više od šest godina ne vozi jer je ukinut. Tako je nestao taj poznati simbol samoborskog kraja.

Naš Samoborček bio je zaista veseo mali vlak, navlastito za izletničkih dana. U njegovim malim i klimavim vagonima za takvih je vožnji odzvanjala pjesma i pršio smijeh izletnika i planinara. I za najveće zime znalo je u njima biti vrlo ugodno, jer je svaki vagon grijala mala željezna peć na ugljen. Tada bi se s krova svakog vagona vijala crna perjanica. Zaista je bila zgodna ta slika male lokomotive kako vuče svojih nekoliko vagončića što se njišu i vijugajući poskakuju po uskim tračnicama. Činilo se kao da se dimnjaci na vagonima natječu sa starinskim dimnjakom male lokomotive, koji je pri vrhu bio širok poput kakvog starog čadavog lonca.

Za ljetnih su dana vožnje Samoborčekom znale biti još veselije i bučnije, osobito pri povratku iz Samoborskog gorja. Tada je mali vlak bio pak slikovit na drugi način, jer je u njegovoj kompoziciji bilo i potpuno otvorenih vagona, sličnih onima nekadašnjih ljetnih prikolica zagrebačkog tramvaja koji je vozio do savskih kupališta. I onda kada bi se u tim otvorenim Samoborčekom vagonima popunila sva mjesta, još uvijek bi se našlo putnika, poglavito mladih. Oni bi se stoječki vozili na uzdužnim vanjskim nogostupima koji su bili pričvršćeni uzduž čitavog vagona, a rukama bi se držali za željeznu ogradu uz sjedala. No kako se mali vlak nije odlikovao prevelikom brzinom, takva vožnja nije bila baš previše opasna.

Naš bi se vlak svako malo vremena zaustavljao, najprije u predgrađu Zagreba, pa na postajama zapadne periferije grada, u Kustošiji, u jednom i drugom Vrapču, u oba Stenjeveca, u Bizeku i Podsusedu pokraj Save. Ovdje je trebalo prijeći most, a za to je postojao pravi ceremonijal. Sva druga vozila bila su zaustavljena brkljama na cesti ispred mosta. Čekalo se da most najprije prijeđe vlak iz Samobora, pa onda onaj iz Zagreba, jer su se tu mimolazili zbog jednoračne pruge. Tek onda bio je most slobodan za prolaz drugim vozilima, a naš je vlak nastavio put škripeći i treskajući se prema Samoboru. Kraj sela Domaslovca bila je predzadnja postaja. Tu su već silazili oni izletnici koji su namjeravali krenuti prema starom Okić-gradu.

Jednoga se dana Samoborček modernizirao i osvanuo u novom ruhu. Od tada je po njegovoj pruži vozio novi, nešto brži mali vlak, sa suvremenim vagonima; ubrzo su ga nazvali "srebrna strijela". Njega nije više vukla stara iznemogla lokomotiva "peglica", ona sa širokim dimnjakom, nego diesel-motor u prvom vagonu. Taj je vagon na prednjem i stražnjem kraju imao ucrtane dugačke strijele, koje su trebalo označavati njegovu veću brzinu.

Samoborček, mali vlak

Ta je "strela" - tako su je zvali - zaista bila brža od staroga Samoborčeka, ali ipak je to i dalje ostao veseli mali vlak iz kojeg su nedjeljom iskakale skupine izletnika već prije Podsuseda, ako su kanili prema planinarskoj kući na Glavici ili prema Ponikvama, ili pak dalje do Kamenitih svatova.

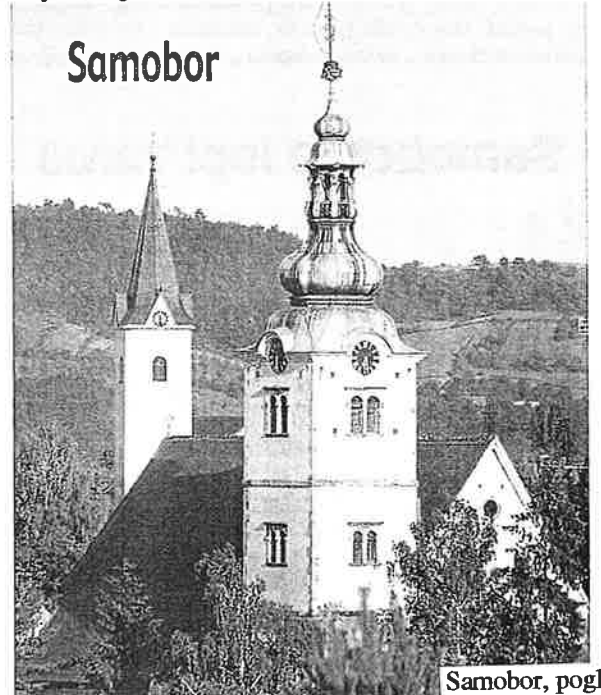
"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Mali je vlak bio toliko popularan da je jedan zagrebački skladatelj skladao operetu s pjesmom "Tu je sreća za sve vas - Samoborček vozi nas!", koja se izvodila u ondašnjem Malom kazalištu.

Samoborčeku su se ipak najviše veselila djeca, koja su se njime prevozila u školu iz obližnjih sela. A za djecu iz grada uvijek je veliko uzbuđenje bila vožnja Samoborčekom na izlet u Samobor i njegove okolne planine.

Pričao sam tako svojim mladim prijateljima Nineku i Mislavu o veselim putovanjima Samoborčekom do Samobora, o strmim stazama i cvjetnim livadama podno Oštrca, te o usponima po njegovu stjenovitom vrhu, o zimskim radostima kada njegove pristranke pokriju debele naslage finoga iskrčavog snijega. Morao sam im obećati da ću i njih jednom povesti na takav izlet u Samoborsko gorje.

To obećanje ispunio sam jednoga ljetnog jutra. Sastali smo se na Samoborčekom kolodvoru u dogovoreno vrijeme. Bili su vrlo uzbuđeni. Jedva su dočekali da mali vlak krene uz svoje poznato prodorno zviždanje i škripanje vagona, koji su se tresli i pomalo poskakivali. Začas je zaorila pjesma i svirka veselih izletnika. Jer takva su putovanja ugodan doživljaj ne samo za djecu, nego i za odrasle.

Samobor, pogled

Malo više od jednog sata vožnje prošlo je brzo. Kada su se moji mališani iskricali u Samoboru, činilo se kao da im je žao što je taj dio izleta završen, jer su se stalno okretali prema malom vlaku, ne žureći se nimalo prema našem cilju. Tom prigodom snimio sam uskim filmom esej pod naslovom "Nino i Mislav idu na Oštrc".

Često sam im putem morao davati upute kako pravi mali planinari moraju hodati, da se stalno ne ogledavaju i zaustavljaju. Bili su zgodno opremljeni za izlet, u malim planinarskim cipelama, obučeni u duge hlače "špicerice", koje su bile uvučene u zavrnute vunene čarape, jer je na Oštrcu bilo još snijega. Imali su vjetrovke i male naprtnjače na leđima. Razne, djeci privlačne atrakcije, povremeno su prekidale snimanje, tako da su dječaci zapravo sami određivali scenarij kako je njima odgovaralo. Jer zaista se trebalo zaustaviti kod malog drvenog aviona u gradskom perivoju, pa zatim sići do brzog potoka Gradne i pogledati golemi mlinski kotač što ga je okretala voda. Kada smo dospjeli do napuštenog kamenoloma pokraj puta na Palačnik, bili su uvjereni da je to već Oštrc pa su odmah pohrlili prema stijenju da se po njemu uzveru na vrh.

Iskoristio sam to i snimio njihovo zaista zanimljivo uspinjanje, koje su izveli prirođenim dječjim instinktom za veranje. Tek poslije, gore na Palačniku, kada su ugledali Oštrc kako se strmo uzdiže iznad nekoliko nižih brežuljaka, shvatili su da je do njega još daleko. Usput ih je jako razveselio susret sa snijegom, pa su se dugo klizali i spuštali po starim snježnicama.

Pri povratku prema kolodvoru moji su mali planinari bili već prilično umorni, ali čim su ugledali Samoborček, ponovo su živnuli i potrčali da što prije sjednu u vagon. Na povratku je vožnja bila još veselija, puna pjesme, svirke, dovikivanja i prepričavanja doživljaja.

STIHovi O DUGI

Jučer se razapela
Duga preko neba:
Htjedoh se provući ispod nje
Kao nekad, u djetinjstvu,
Kad sam trčao za njom
Do mlina, gdje pije vodu.
Al se najednom sjetih
Da nema starog mlina,
da nema mog djetinjsta,
i da nikada neću
Dugu dotaknuti rukom.
Pa sklopim oči. A duga
Još jače zasja u meni.

Visoka žuta žita

Kada u rumene zore
Ili u jasna jutra
Prolazim
Poljima rosnim,
Gdje mlad vjetar njiše teške klasove
Visokog, žutog žita,
Izenada stanem;
I gle!
Moje srce od radosti glasno kuca
Kao zlatan sat.

Dodajem tome, da na marginama zavičajnih odrednica Tadijanovićeve poezije i tadijanovićevske poetike ne možemo a da ne shvatimo, više no bilo gdje i jače nego ikad: ma kamo pošli, ma dokle stigli - neizbježnost samosagledavanja još potpunije će nas uklopiti i ugraditi u mjesto polaska.

Vladimir Rem, "Hrvatski iseljenički zbornik", 1995/96

Pogled na Zagreb

Mladi folklorasi na sv. misi u župnom parku Father Kamber 8. srpnja ove godine! Mladi su izvrsno svirali!

Preporučujemo Vam:

TRAVEL SERVICE LTD.

Special agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

GeneralTulist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uredjuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7 FM od ponedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40 AM).
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 and AM 1450 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

Crkva u Krašiću

ški sud, jer je isti nelegitiman. Naime, to se temelji na činjenici da Vijeće sigurnosti UN-a nije imalo pravo osnivati sudsku instituciju te vrste. Mandat za to ima jedino Generalna skupština UN-a, koja to nikada nije učinila. Ne zaboravimo da niti SAD ne priznaju nadležnost Haaškog suda za svoje vojne aktivnosti. Milošević je pravnik i pravno formalno uočio je činjenicu o kojoj hrvatski odvjetnici i pravnici nisu niti razmišljali. Kao pravnik ostavio je Carlu del Ponte pri postupku u sudnici - otvorenih usta. Ipak, to ga neće spasiti, kao niti činjenica da je mnogo godina vrlo dobro prijateljevao i zabavljao se sa svjetskim moćnicima koji su mu sve baha-tosti dozvoljavali. Međutim on je optužen samo za zločine na Kosovu, a ne i za zločine u Hrvatskoj i BiH!

Predsjednik Mesić u to se vrijeme na Europskom gospodarskom forumu druži u Salzburgu s novim srpskim premijerom Đinđićem, te dobiva ponude o privatizaciji i investiranju hrvatskog kapitala u 7000 srpskih poduzeća. Prije odlaska na put iz Zagreba, Mesić je odlikovao Milorada Pupovca i Milana Đukića, kontraverzne srpske saborske zastupnike, koji cijelo vrijeme, prije i poslije, Domovinskog rata, nisu prezali sa svim mogućim opstrukcijama, optužbama i napadima protiv hrvatske države. Mesić je ujedno iz Salzburga najavio i nove optužnice za zločine na tlu Hrvatske. Da takova Mesićeva najava kao i Miloševićovo uhićenje nije trenutak za nikakva hrvatska zadovoljstva, pokazalo se za samo tri dana. Nakon Miloševića, ponovno je na redu pritisak na Hrvatsku. Carla del Ponte, u istom tjednu kada je optužila Miloševića, dojurila je na par sati u Zagreb, upozoriti premijera Račana na njegov dio - na dvije optužnice koje su još prije mjesec dana stigle u Zagreb i bile do sada tajna za javnost! Postaje jasno da su novi kandidati za Haag - iz Hrvatske, hrvatski generali Domovinskog rata! Nagadaju se samo njihova imena - Gotovina, Ademi, Markač, Bobetko... Samo netko od njih ili još pokoji? Odmah se poziva žurna sjednica Vlade, rasprave su zatvorene za javnost. U svezi odluke pozvani su i čelnici parlamentarnih stranaka. Nema konsenzusa političkih mišljenja po tom pitanju: HSLS-ovi ministri i potpredsjednik Vlade Goran Granić dali su ostavke. Vlada donosi odluku o pokoravanju Haaškom sudu i izdaje nalog Ministarstvu pravosuđa za provođenje postupka uhićenja. Predsjednik HSP-a Đapić traži referendum i Stožer za obranu digniteta Domovinskog rata također traži referendum, protiveći se izručenju bilo kojeg branitelja. Ostali čelnici oporbe traže raspravu u Saboru. Predsjednik Mesić obratio se hrvatskoj javnosti i čestita Vladi na odluci izručenja. Hrvatska je na novim mukama, pred fatalnim raznimolaženjima, sukobljavanjima i iskušenjima.

FIKRET ABDIĆ PREBAČEN U KARLOVAC

RIJEKA - Fikret Abdić, koji je do jučer bio pritvoren u riječkom Okružnom zatvoru pod optužbom za ratni zločin nad civilnim stanovništvom i ratnim zarobljenicima u Cazinskoj krajini, prebačen je u Karlovac. Abdić će u Karlovcu, budući da je njegov slučaj prebačen u nadležnost tamošnjeg Županijskog suda, pričekati početak suđenja. (Večernji list 28.6.)

Gorane čestitamo!

GORAN IVANIŠEVIĆ: "NIKAD NISAM BIO SRETNJIJI U ŽIVOTU"

Goran Ivanišević po šesti put u karijeri igrat će u wimbledonskom polufinalu! Jevgenij Kafelnikov 1995. i Marat Safin 2001. dvojica su Rusa koji su u posljednjih 27 godina stigli do četvrtfinala wimbledonskog turnira, ali ove godine obojici je u njihovu oproštaju "pomogao" upravo naš tenisač. Novih 30 asova (ukupno 150), 61 posto ubačenog prvog servisa te iskorištena jedna od ukupno šest prigoda za break - osnovni su statistički podaci novog velikog Goranova uspjeha. Iako je izgubio treći set, pobjeda nije došla u pitanje.

- Nikad nisam bio sretniji u životu. Sva tri prethodna puta kada sam igrao u finalu očekivalo se da stignem daleko. Ove godine tome se nitko nije nadao, no pojavio sam se niotkuda i igram bolje nego svih prijašnjih godina

- Način na koji serviram, igram s osnovne linije, to je doista nevjerojatno. Mnogo sam trčao, no sve se isplatilo - reći će nakon susreta Goran, koji je odlično odigrao oba tie-breaka. Kao i u srazu s Roddickom, nakon pobjedničkog poena ponovno je skinuo majicu. (HIC, 6.srpnja)

Goran se je danas, 8. srpnja, po četvrti put probio u finale Wimbledona! Čestitamo!

MOGUĆ NOVI SAVEZ

Poslije zbližavanja hrvatskih gospodarskih interesa s Jugoslavijom i epizode izjednačavanja krvnika i žrtve haaškim metodama, doći će do završne faze plana međunarodne zajednice. Na gospodarskom planu rasprodaja Hrvatske teče po planu, ona dobro napreduje do potpunog razvlašćivanja najvrednijih hrvatskih nekretnina. Preostaju još samo neki završni gospodarski pritisci glede uspostave balkanske bescarinske unije s jugoistočnim susjedima. To znači slobodan i nekontroliran protok ljudi, roba i kapitala preko svih jugoistočnih granica Hrvatske. Neće više biti kontrole ulaska u Hrvatsku, niti kontrole onih koji su nas do jučer klali i ubijali. Ulazimo dakle u posljednju fazu ostvarenja novog bratstva i jedinstva. Pritisci Haaškog suda i dokazivanje hrvatske krivice u obrambenom ratu ponovno će potpuno falsificirati povijest, u želji da nas vrate u srpsku zajednicu. Novac i interesi svjetskog kapitala diktiraju novi savez Đ ujedinenje bez službenog imena i forme, posredstvom bescarinske balkanske unije. Postajemo sve više svjesni da umjesto mjesta u Europskoj uniji, naš se hrvatski suverenitet sve više topi u već ranije najavljenom Balkanslaviji.

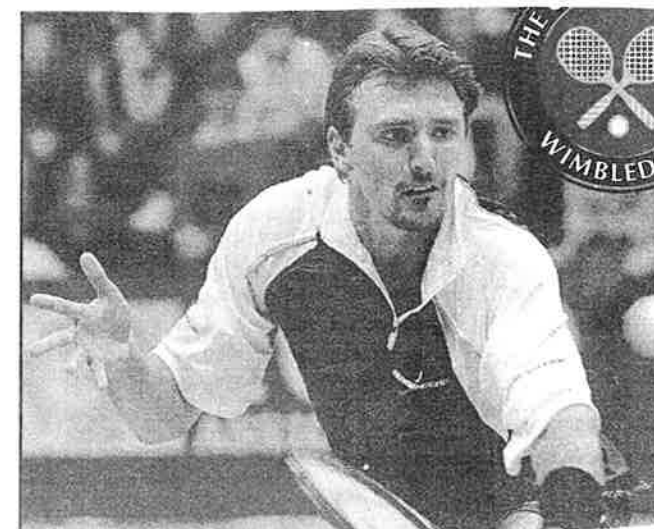
Damir Borovčak

damir.borovcak1@zg.tel.hr

MATO KOVAČEVIĆ ESKAVILJO

Vukovar II.,

Prošetajmo Hrvatskom

Mojim očima (i srcem)....

Kao i prošle godine, i ove sam godine na mojem godišnjem odmoru proputovala Hrvatskom. Moji prijatelji su mi posvetili mnogo vremena, tako da sam imala prilike, zahvaljujući dobrim dušama, vidjeti veći dio Hrvatske i uživati u ljepotama te naše divne zemlje. Prije nego prijedem na ono gdje sam bila i što vidjela, moram vam ispričati razgovor sa jednim poznatim, koji se ljutio na mene jer nisam imala vremena otići s njim na mjesto u Hrvatskom zagorju, gdje je napisana naša himna, i dodao je, smijući se, kako je potrebno koji puta promijeniti i putničkog agenta jer će ovaj novi agent vjerojatno dati bolje "usluge". Isto tako smješeći se rekla sam mu gdje sam sve bila, na što je on ostao zapanjen.

I moj "agent", moji razni prijatelji - i hvala vam od srca svakome za sve što ste učinili za mene, posebno za dar vremena, jer to je stvar koju rijetko tko ima i dijeli je samo s onima koje jako voli i poštuje - svi ti moji prijatelji potrudili su se da me provedu mjestima koja mnogo znače za njih, time dijeleći samnom ono posebno zadovoljstvo i sreću. Obišla sam Hrvatsku, vidjela mnoga mjesta na kojima sam bila kao dijete, ili nekada davno, skoro sam zaboravila ljepote prirode koja je posve drukčija na sjeveru ili jugu, u Primorju, ili na planinama.

Dakle, krenimo mojim putevima:

Prvo Varaždin, pregledali smo stari grad, jezgru grada, pa Varaždin breg, vozila sam se novim brzim cestama, uživala u zelenilu bogatih polja;

Pa onda Samobor, kremšnite, kristal, šetnje gradom, pa putovanje do kapelice Sv. Ane i pogled na nepreglednu dolinu oko Samobora.

Sljeme i veselje planinara. Moja prijateljica i ja smo prisustvovali jednom veselom "danu planinara" na vrhu Sljemena, gdje se je popevalo iz sve snage, kupice su se punile vinčekom, a jeli smo čobanac (prilažem Vam i recept ovog čobanca). Nezaboravan je taj dan, hvala vam prijatelji planinari!

Kamačnik - prirodni park kraj Vrbovskog, Gorski kotar) na rijeci Dobri za kojeg mnogi uopće ne znaju. Hodala sam stazom uzvodno uz rijeku, koja je bistra kao divan dan, tu i tamo vidite ribice, a zelenilo uz rijeku je netaknuto, ptičice pjevaju, razno cvijeće, mir, tišina...Ljepota tog parka je neopisiva i ako odlazite u Hrvatsku svakako podite u Kamačnik.

Slavonija: u društvu vel. Gjurana prošli smo kroz Slavoniju, posjetili mog prijatelja Slavonca u mom rodnom mjestu, i uživali u njegovoj zbrici predmeta, knjiga, ručnih radova, kao i nošnji, koje rijetko tko ima. Jasno, ne smijem zaboraviti izvrstan doručak - kulen kakav odavno niste jeli, a da o špeku ni ne govorim.

Nastavili smo zajedno dalje prema Požegi, prošetali gradom, ušli u jednu od crkava, i nastavili prema Španovici. Tu smo stali, nad grobom pobijenih Hrvata godine 1942. kao i kasnije. Nakon Španovice prošli smo u vožnji kroz opustošene dijelove Hrvatske kojima su harali četnici tijekom Domovinskog rata.

I sada na more: u Istri smo pregledali Grožnjan, grad umjetnika, pa Motovun, pa onda kratko skrenuli u Istarske toplice, pa nastavili prema Rijeci. Tamo smo zastali na koji sat, da moj suprug malo obnovi uspomene na svoje djetinjstvo. On je živio na Kozali sa svojom obitelji kao dječak i još i sada se sjeća mirisa ciklama, pogleda na Rijeku, života koji ga i danas čini sretnim.

Senj! U Senju smo bili kraće vrijeme, gledali na Nehaj u visini, no nitko nije bio "sposoban" ili "marljiv" da se popne na tu visinu, što danas smatram velikim propustom.

Nastavili smo put prema Pagu, na koji smo prešli trajektom. Ta slika prelaska trajekta preko mora prema Pagu, koji se čini kao ogoljeni mjesec, a suprotno od njega uzvisuje se Velebit u svoj svojoj neopisivoj ljepoti je nezaboravna! Slikala sam mnogo tog dana, i jedna od najvećih žalosti u ISKRI je to da vam ne mogu predstaviti slike koje sam slikala - a upravo su prekrasne - jer one u crno bijeloj kombinaciji uopće ne daju onu ljepotu i snagu Velebita koju čovjek doživi kad gleda tu planinu. Vidjela sam mnoge planine, no Velebit je poseban. Tek tamo čovjek shvati kako je malen i krhak.

Predvečer smo stigli u Pag, gledali zalazak sunca, koji je neopisiv. Večerali smo u Novalji, i iz restorana gledali smo brodice u luci, svijetla koja se polako gase, more se ljeska u zadnjim zrakama sunca, i kad je mjesec izvirio i obasjao svojom tamnom ljepotom to isto more koje se zlatilo pred koji tren - čovječja duša zastane... Jutro nas je našlo na otoku,

i prije odlaska prošetali smo moja prijateljica i ja u potragu za travama koje ona treba za spravljanje hrane. Miris trava: kadulje, smilja, matara, mogruše, žutenice, divljeg maka i drugih mirisnih trava, uz onaj poseban miris mora u jutro ... sve je tako slatko, tako bistro, a more je plavo, galebovi lete iznad vas, Velebit se plavi... Krenuli smo autom prema kopnu promatrajući gromače (kamene ograde) uz put, razmišljajući kako su ti ljudi nekada živjeli. Put nas je vodio uz smokve, masline, stada koza i ovaca prema Šibeniku, no stali smo prije toga na izvoru rijeke Krke. O tome ću svakako jednog dana pisati, no za sada neka ostane samo na ovome: dah mi je stao kad sam gledala s visine na izvor Krke, na plava jezera, slapove, drveće, polja...Ta slika je nezaboravna!

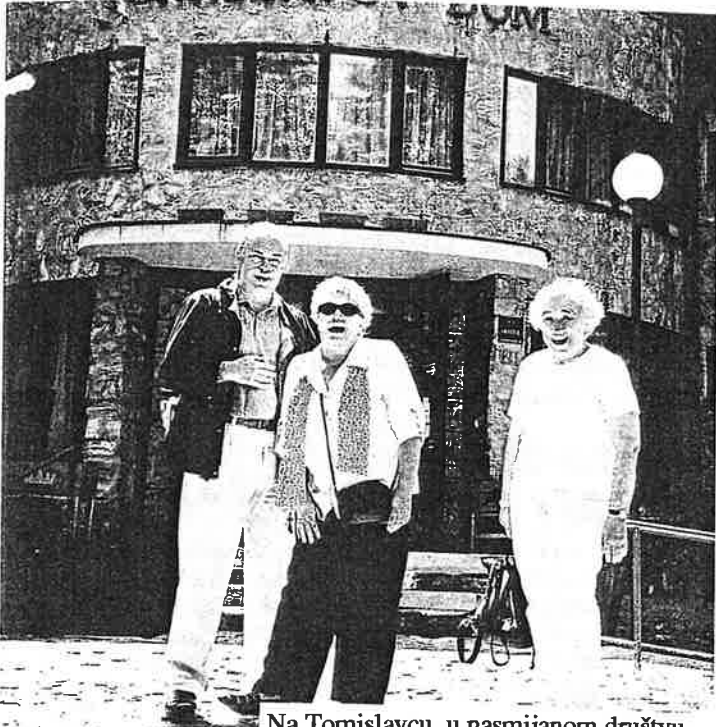
Te iste večeri smo prošetali Primoštenom, popeli se u crkvu na vrhu sela, divili se pogledu na more, brodicama i suncu koje je polako zalazilo. Zalazak sunca smo gledali u Rogoznici, za stolom, s tanjurom salate od hobotnice, najboljom koju sam ikada jela!

Prespavali smo u Splitu, nakon šetnje gradom moje mladosti. Nažalost, nismo stigli šetati Marjanom (iako smo na tren pogledali svjetla Splita s Marjana), jer vrijeme je bilo kratko, a planovi veliki. Rano ujutro smo se uputili prema Makarskoj, ispod Biokova i zaplovili put Sumartina na Braču, rodnog mjesta moje mame. I taj put trajektom preko mora bio je nezaboravan, što zbog samog mora, a što zbog Biokova i njegove ljepote. Sumartin je posebna priča, za drugi puta.

Proveli smo još jednu večer u Splitu, pa natrag u Zagreb preko Knina. Razgledali smo kninsku tvrđavu, prošetali Kninom, nastavili put dalje prema Plitvicama i Zagrebu.

Drugi dan našao nas je u Bjelovaru, gdje smo, uz posjetu rođacima, pregledali grad, posjetili groblje hrvatskih branitelja i divili se središnjem parku grada.

Prije samog povratka u Kanadu posjetili smo Krašić, i prolazili kroz prelijepe predjele Hrvatske, gledali kardinalsku dolinu. Kuću nadbiskupa Stepinca i crkvu Krašića smo razgledavali uz izvrsnog vodiča, vel. Gjurana, i tako osvježili sjećanja na nadbiskupa Stepinca.

Na Tomislavcu, u nasmijanom društvu....

Eto, ovo sam vidjela, no u to moram ubrojiti mnoge šetnje po Gornjem gradu u Zagrebu, manje izlete na mjesta koja meni mnogo znače, recimo Jabukovac u Zagrebu gdje sam živjela, ili Tuškanac, pa Dubravkin put, Zvezdanicu, pogled sa Popovog tornja, kavice u Staroj Tkalci, Zagorje...Puno sam vidjela, puno doživjela, a s Vama, dragi čitatelji, namjeravam podijeliti sve - jer bilo je zaista lijepo. Često čujem kako neki naši ljudi govore kako odlaze na ljetovanje tu i tamo, samo ne u Hrvatsku. Idite doma: more nam je najljepše na svijetu, hrana najbolja, gradovi prekrasni, doline i rijeke nezaboravne, a ono što je najvažnije i što je mene stalno oduševljavalo je ta naša dobra i lijepa hrvatska riječ. U Hrvatskoj smo doma.

Valentina

"HRVATSKA ISKRA" - Dvobroj 85/86, 9. VII. 2001.

Dragutin Tadijanović - zavičaj kao pjesnikova sudbina

Pjesnik Dragutin Tadijanović rođen je 4. studenoga 1905. godine u Rastušju (nedaleko od Slavonskog Broda), u zadrzi iz koje je potekao i prvi slavonski jezikoslovac, fra Blaž Tadijanović (1728.-1797.), autor hrvatsko-njemačke gramatike "Svašta po malo ili kratko složenje imena i riči". Osnovnu školu završio je u obližnjem selu Podvinju, gimnaziju u Slavonskom Brodu, a studij književnosti u Zagrebu.

U književnosti se Dragutin Tadijanović oglasio 1922. u srednješkol-skom listu "Omladina" (pjesmom "Tužna jesen"), a prvu knjigu (Lirika) objavio 1931. Dvije godine kasnije izdao je zbirku pjesama "Sunce nad oranicama", a zatim slijede: "Pepeo srca", "Dani djetinjstva", "Tuga zemlje", "Blagdan žetve", "Srebrne svirale", "Prsten", "Svjetiljska ljubavi", "Kruh svagdanji" da bi do svojih izabranih pjesama i autobiografske proze u knjizi "Čarolije" (1994.) nanizao 27 knjiga, kojima nam se otkriva kao "čovjek koji je pjesnički dnevnik svog života uspio pretvoriti u najdragocjenije svjedočenje o životima mnogih ljudi". (Josip Pavičić)

O Dragutinu Tadijanoviću pisali su mnogi (literatura o njegovu djelu svodi se na oko petsto bibliografskih jedinica, a o njemu su objavljena i dva zbornika).

Usporedbe s prethodnicima ili suvremenikima tog "oca našeg osjećaja za povratak zavičaju i zemlji" (Čedo Prica), tog pjesnika "trpke tuge zbog Rastušja, zbog sunčanih oranica" (Saša Vereš), tog "skeptika s rudimentarnom naivnošću djeteta" (Vlatko Pavletić), tog "intelektualnog proletera" (Antun Šoljan), dakle prisposdob tog "pjesnika bliskog našem senzibilitetu, našem srcu" (Dubravko Jelčić), s bilo kim teško su izvodljiva.

POZDRAV ŠUMI

Pozdravljam te, zelena šumo, velika.
Pozdravljam te u ovo jutro mirisno,
Kad se granje pod teškom rosom savija
Blistajući na sunčanoj svjetlosti.
Korijenje tvoje crnu zemlju sapinje,
A stabla stoje čvrsto kao divovi.

O, šumo, zelena šumo!

Ja volim miris tvojih cvjetova,
I šuštanje lišća pod nogama.
O, kako volim tvoje hladne izvore,
I mahovinu, i bilje, i košute.
Volim te kao majku, šumo.
Tebe i tvoje ptice.

Za Dragutina Tadijanovića život nije bio avantura kao, primjerice, za Tina Ujevića. Mimoišla ga je zla kob izgnanika i stradalnika kojih u maloj književnosti kao što je hrvatska - od Andrije Palmovića koji je među hrvatskim "prokletim pjesnicima" vremenski bio prvi, do Janka Polića Kamova i do A.G. Matoša - bijaše velik i prevelik broj. Nije, poput Ulderika Donadinija, mahomito klicao "Dolje estetika! Dolje oni koji propovijedaju ukus, obzire!" i nije bio uhvaćen u mreže ni lijevih niti desnih ideoloških stramputica (Krleža, Budak). Pitao je, ležerno: "Tko ne zna da sam ja iz Rastušja išao u Podvinje u školu?" Konstatirao je zabrinuto: "U Rastušju je mati, moja mati i moje sestre, i kuća." Jer, bio je "kovan i vezan uza zemlju" koja ga nije puštala "iz ropstva".

Ako bismo na tragu Tadijanovićeve pjesništva potražili odgovor na pitanje: što pjesničkoj riječi daje vrijednost i trajnu aktualnost, jedan je odgovor nesumnjivo najbliži istini: što neznatiji razmak između subjekta i objekta pjesme, između njezina tvorca i njezina predmeta. Možda u cjelokupnom hrvatskom pjesništvu takav odgovor nema takvo značenje kao u Tadijanovićevu slučaju, gdje se u dodiru stvarnog i nestvarnog gube dimenzije mogućeg i izmišljenog, nestaju granice između autentičnog i prividnog.

"Tadijanović nas uči da poezija nije puko prosijavanje riječi i tema" - reći će Ivo Frangeš u predgovoru "Čarolija", "nego je poezija, istinska, velika poezija, ona rijetka sposobnost da se običnim riječima izrazi takozvano obično: ono što svi vide, ono što svi znaju, ali ne vide tako i ne znaju tako kao pjesnik".

"Kad bih ovu poeziju sveo na jedan nazivnik, ime bi joj bilo: djetinjstvo. Tadijanović je pjesnik djetinjstva" - ustvrdit će Jure Kaštelan, iz čijeg pera potječe i ovo zanimljivo opažanje: "Tadijanovića ponekad nazivaju 'pjesnikom Rastušja' jer je (što i sam ističe) to slavonsko selo

mjesto njegova rođenja. Uvođenje imena Rastušje u pjesmu nema deskriptivno faktografsko značenje nego izražajno i metaforičko, jer je u samoj riječi (Rastušje) i sjeta i šumor granja i njihanje zrelog žita na oranicama.

Bilježimo jedan Tadijanovićev iskaz u svezi s tim: "Za pjesnika koji 'svoja Rastušja' jednostavno nisu spomenuli, koji su ih zatajili, kaže se da su pjesnici prirode. A Rastušje kao da nije priroda, ono je samo selo, a ja bih, prema tome, bio pjesnik sela, premda ima niz mojih pjesama napisanih u gradu, s tematikom grada."

Naglasak na intenzivno doživljavanje zavičaja u Tadijanovićevu pjesništvu stavlja književna kritika u prvi plan. Već nakon njegove prve knjige Ivo Frol je ukazao na "slike iz seljačkog života" koje su "izvanredno prikazane". Josip Bognar je zapazio da Tadijanović "daje pejzaž svoga kraja, svojega sela, prolazeći njime tužan i zamišljen", a Ive Mihajlović je ustvrdio: "To je lirika o selu i psihološkoj sadržini sela i seljačkog života, a ujedno je to i poezija jednog intimnog i ne bučnog, ali zato tragičnijeg sukoba između sela i grada, između seljačke i gradske stvarnosti u suptilnoj duši pjesnika".

Pet desetljeća kasnije, ponesen zavičajnom motivikom Tadijanovićeva pjesnikovanja, Nedjeljko Mihanović zapisuje: "Lirske slike pejzaža odišu prisnim i živim čuvstvom za blage, mirne i čestite čari života domaće grude, za ono blagoslovljeno ozračje seoskoga doma i za onaj silentium acre, koji ispunjava svu pjesnikovu 'tugu zemlje'. Tu ne samo da je priroda uzdignuta do umjetničkog doživljaja, nego se i umjetnost približila prirodi". A Nikola Miličević: "Poznato je da je Tadijanović prije svega pjesnik sela i zemlje, pa bismo i na njega mogli primijeniti riječ staroga glagoljaša koji reče: 'Ta pisa on kome zemlja bi mati'. A mislim da nema ništa dičnije i ništa trajnije od osjećanja vlastitog tla i vlastitog iskona".

Rastušje je Dragutinu Tadijanoviću "svojevrsno mjerilo života i njegovih vrijednosti", zabilježiti će Dubravko Jelčić, dopunjujući ovu tezu sljedećim promišljanjem: "Grad i doživljaj grada pomogli su Tadijanoviću za sve gradove koji će kasnije ulaziti u poeziju Tadijanovićevu i sudjelovati u tom alkemičarski zagonetnom i tajanstvenom pjesničkom procesu, koji se toliko puta ponavljao i svaki p' ta iznova potvrđivao".

Tri pjesnika: Gustav Krklec, Dragutin Tadijanović, Dobriša Cesarić

Dva su načina kojima Tadijanović tako začuđujuće jednostavno ostvaruje naizgled složenu "kvadraturu kruga" svojih, i oporih i opojnih, i škrtih i olovno teških meditacija. Prvo, kod njega čitama izleta u nedodirljive prostore, u neakve neuhvatljive sfere, u neku ishitrenu zbilju. I drugo, možda još važnije: Tadijanovićeva gradnja pjesme ne rasplinjuje se ni u kakvom egzibicionizmu, ne pretvara se nikad u ping-pong igru riječi radi riječi, i ne zaglavljuje se ni slučajno u naznakama pukih poruka ili pouka.

Samo tako se može bez imalo dvojbe prihvatiti i ona prosudba Ivana Gorana Kovačića da je Tadijanovićeva lirika "formalno savršena" i da je Tadijanović "možda dosad najbolji poznačar arhitektonike pjesme".

Taj, dakle, "majstor forme" i "arhitekt pjesme", uz čije literarno bivstvo idu označja zavičajnosti i univerzalizma usporedno, postao je, poodavno još, živi klasik hrvatskoga pjesništva 20. stoljeća.